

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
I stolp, peti vrsta
maloglasni po 1:50
in 2 D, večji oglasni
nad 45 mm višine
po Din 2:50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vsilica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravištva št. 2324

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cerkveni račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349 za inzerate, Sarajevska št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Za svobodno versko šolo

Ta mesec obhajajo katoličani v Veliki Britaniji stoletnico zakona, s katerim se je izvršila takozvana emancipacija katoliške cerkve v Angliji. Te slavnosti so versko zavest angleških katoličanov jako poživile in posebno ojačile gibanje, ki gre za tem, da se končno reši tudi vprašanje katoliške šole.

Kakor znano, morajo katoličani na Angleškem, ki izdajajo vsako leto za svoje lastne katoliške šole 400.000 funtov, vrh tega plačevati še davek za državno šolo, da si je ta po svobodni (katoliški) šoli znatno razbremenjena. Kajti zraven 20.600 državnih šol, ki imajo 5.611.000 učencev in 157.000 učiteljev, obstoja 1144 katoliških ljudskih šol s 365.624 učenci in 10.000 učitelji. Dočim vse druge svobodne šole različnih krščanskih veroizpovedanj vsako leto padajo tako na številu učencev kakor učiteljev, pa se katoliška šola vedno bolj razvija in rezultati državnih izpitov kažejo, da katoliške šole ne prekašajo samo privatne protestantske, ampak tudi državne. Zato je naravno, da se angleškim katoličanom zdi krivično če morajo vzdrževati brezversko državno šolo, katere po dolgu svoje vesti ne smejo obiskovati, vrh tega pa morajo šole za svoje otroke vzdrževati sami.

Oni tudi niso zadovoljni s predlogom, da naj bi se vse svobodne šole ukinitile, v državnih šolah pa uvedel fakultativni pouk, ker hočejo za svoje otroke imeti zasigurno popolno versko moralno vzgojo, katere jim, ako se ohrani princip svobodnega šolstva, nihče nikoli ne more vzeti. Zato zahtevajo, da prevzame vzdrževalni strošek za katoliško šolstvo, ki danes znaša 400.000, državna blagajna, ker imajo iste pravice do svoje šole, kakor jo ima državna anglikanska cerkev, ki dobiva od države subvencije. Energični nadškof liverpolski dr. Downey je izjavil, da se bodo katoličani tudi z vsemi silami upirali prizadevanjem, ki gredo za tem, da bi se svobodno šolstvo ukinito, ker bi to vedlo le k revoluciji in boljševizaciji.

Da hočejo angleški katoličani to borbo z vso odločnostjo dejansko voditi, dokazuje to, da so angleški škofje sklenili, da morajo katoliški volivci vsakega kandidata obstoječih strank vprašati, kakšno stališče da zavzema glede svobodnega šolstva sploh in glede katoliške šole posebej. Ta akcija je že imela uspeh, ker je konservativna stranka glede te zahteve že podala oficijelno izjavo. V tej izjavi pravi konservativna stranka, da se mora najti v šolskem vprašanju končno veljavna rešitev, oziroma sporazum med tremi velikimi činitelji, ki pridejo pri vzgoji v poštev, to je med državo, lokalnimi samoupravnimi telesi in svobodnimi verskimi združenji. Vlada, oziroma konservativna stranka smatra, da je čas dozorel za zakon, ki ima vpoštevati brezsporno važnost verske vzgoje v soglasju z voljo staršev, ki so prvi vzgojni upravičenci. Svobodna verska šola, oziroma svobodna šola sploh mora ostati, kakor to odgovarja demokratičnim tradicijam angleškega naroda, katoličani pa morajo tudi v šolskem oziru uživati vse pravice, kakor drugi, in ne gre, da bi zato, da smejo svojo mladino vzgajati po načelih svoje vere, plačevati nekak kazenski davek državni šoli. Liberalna in delavska stranka nista še podali svoji izjavi, zlasti se obotavlja slednja, ker je med njo nekaj elementov, ki zahtevajo popolno poddržavljanje in »nevtaliziranje« šolstva, v pogledu vere, vendar ni nobenega dvoma, da bodo katoličani v odločilnem momentu našli podporo večine parlamenta.

Tako vidimo, da se po vsem svetu katoličani prizadevajo za to, da se ohrani in še ojača princip verskomoralne vzgoje v šoli in da se princip svobodne šole brani in vzdržuje v tako napredni, nacionalno zavedni in demokratični državi kot je Anglija. Ta primer je zelo poučen.

Uradniške plače bodo zvišane

Belgrad, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Kar se tiče novega uradniškega zakona, smo izvedeli, da vsebuje tudi naslednje. Glavno vprašanje bi bilo, razporeditev uradništva in povečanje njegove plače. Pri povišanju plač pridejo v poštev najbolj nižje kategorije in nižje skupine. Višjim kategorijam se bo povišala plača za 10 do 15 odstotkov. Razporeditev uradništva bi se izvršila po starem avstrijskem zgledu, tako da bi lahko mlajši uradniki postal načelnik pred starejšim.

Kako so padli usodni streli

Nadaljne izpovedbe prič -- „Ozračje je bilo strašno“ -- Najmanj dve tretjini poslancev sta imeli orožje Nobena priča ne zahteva odškodnine -- Zaslisevanje prič bo v kratkem končano

Belgrad, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Zjutraj ob 8 se je pričelo nadaljevanje razprave proti Punišu Račiću.

Nov predlog zagovornikov

Zagovorniki so stavili predlog, da naj se zaslisi še nekatere nove priče, ki bi izpovedale, da se je P. Račić pred 20. junijem z njimi razgovarjal in da niso mogle iz razgovora ničesar sklepati, da bi pripravil Puniša Račić kako akcijo proti radičevcem. Razen tega so predlagali, da bi se kot priče zaslisi bivši narodni poslanci KDK Valjevec, Podhraški, Stuparević, Košutić, Maistrović, Vuković in Jelašić ter da bi se po § 100 zakonika izvršila konfrontacija z okrivljeni. — Dalje so zahtevali, da se zaslisi Svetislav Savković, ki bi pričal, da je P. Račić na seji radikalnega kluba 19. maja izjavil, da ne bo napadal opozicije.

Nato se je prešlo na zaslisevanje prič. — Prvi je bil zaslišan sluga bivše Narodne skupščine Berislav Nedeljković. Opisuje dogodke in naglašja posebno ostro in natančno, kako je Vujičić hotel zagrabiti Račića za roko, v kateri je imel revolver in kako je Basariček padel. Čul je, kako je Račić rekel: »Zahtevam od predsednika, da se Pernar opraviči in bom zahteval zadoščenje.« Naglašja, da se je bilo Račiću težko približati, ker je bil zavarovan po govorniškem odru.

Njegovo mnenje je, da je bil P. Račić v silnem afektu, ker je izgledal kot popolnoma izven sebe. Na Račićev klic, da naj se Pernar opraviči, je dr. Pernar dvignil roko. Ni se moglo sklepati, da bi bil Pernar s tem hotel izvelič revolver iz žepa. Ko je padel Basariček, je videl, kako je letel Pavle Radić. Račić je vzkliknil proti Pavlu Radiću: »Ah, ravno tebe iščem.« Izstrelil je en strel. Nato se je Pavle Radić prijel za prsa in vzkliknil: »Ubil me je!«

»Videl sem,« pravi Nedeljković, »kako je Račić stopil z govorniškega odra in vzkliknil. Vsi ostali poslanci so bežali. P. Račić je bil preplašen.«

Predsednik senata vpraša Nedeljkovića, ali ima še kaj povedati in ali vztraja pri svojih izpovedih. Nedeljković izjavlja, da vztraja ter pripoveduje razne podrobnosti, ki so znane iz prvih izpovedb prič. Odločno izjavlja, da je Račić rekel: »Kdor se postavi med mene in Pernarja, ga bom ubil.«

Predsednik vpraša Nedeljkovića, kje je bil dr. Basariček, ko je prišel Račić streljati. Priča odgovarja: »Basariček je vrgel roko na prsa in padel. V tem sem videl, da je Pernar omahnil. Nato se je Račić obrnil v tisto smer, kjer je sedel Pribičević. Grandža je imel v tem trenutku roko naslonjeno na klop. Z desnico je ščitil Radića. Račić je ustrelil in ranil Grandžo. Grandža se je prijel za roko. Pred Radičem je ostal prazen prostor in pokazala so je cela Radičeva postava. Račić je ustrelil Radića. Radić se sploh ni premaknil ves dan in ni spregovoril nobene besede.«

Predsednik vpraša pričo, ali je videl Dragotina Jovanovića-Luno. Nedeljković izjavlja, da ga ni videl.

Dr. Ninko Perić

Predsednik je nato zaslišal bivšega skupščinskega predsednika dr. Ninko Perića. — V svoji izpovedi ni dr. Perić glede čina 20. junija izpovedal ničesar posebnega. Izjavlja, da je bila atmosfera strahovita in da so padale osebne žalitve druga za drugo. Izjavlja, da se je ta slučaj zgodil potem, ko je zaključil sejo.

Na vprašanje, ali sta narodna poslanka Pavlović Ante in dr. Basariček rekla, da ima Račić revolver, odgovarja dr. Perić: »Nobeni poslanci niso prišli k meni. Bil je silen hrup. Ako sta kaj rekla, nisem čul. Nisem videl, da je Račić potegnil revolver. Ko sem prekinil sejo, sem odšel v ministrsko sobo in tam sem čul streljanje. Takoj sem odredil, da se pozove komisar skupščinske komisije. Ko sem videl Račića, da gre skozi sobo, sem rekel, da ga aretiram.«

Predsednik: »Ali je bil Tomo Popović navzoč?« Priča: »Nisem videl. Vse kaže, da ni bil navzoč.«

Predsednik: »Ali ste imeli vtis, da so nekateri poslanci prihajali v parlament z revolverji?« Priča: »Morem reči, da nisem imel

vtisa, da prihajajo z revolverji, niti mi ni kdo o tem poročal.«

Obtoženec Puniša Račić: »Seja je bila prekinjena. Predsednik je bil dolžen sklicati drugo sejo za določen dan in določeno uro.« Predsednik senata: »Zakaj je to važno?«

Obtoženec P. Račić: »Zato da se vidi, da se je vse to dogodilo v času, ko ni bilo seje.« Priča Perić: »To vse se je zgodilo potem, ko se je seja prekinila.«

P. Račić: »Za kdaj je bila sklicana prihodnja seja?« Priča dr. Perić: »Za tisti dan ni bila seja več sklicana.«

Predsednik stavlja Periću vprašanje. — Prav tako stavlja vprašanje zagovorniki in Puniša Račić. Zlasti so stavlili vprašanje, ali je res, da sta Pribičević in Stjepan Radić zahtevala, da se vodijo zapisniki v treh jezikih. Priča dr. Perić: »Spominjam se, da se vodijo zapisniki v srbsko-hrvatsko-slovenskem jeziku. Ne morem pa reči, kdo bi bil ravno to zahteval v tistem trenutku.«

Na vprašanje, kako je nastopala kmečko-demokratska koalicija, odgovarja priča Perić, da se je opozicija zadržala zelo ostro, da pa je bilo takih slučajev mnogo že prej. Opozicija je bila proti njemu (dr. Periću) vložila osebno obtožbo radi nekaterih prejšnjih dejanj, ko je bil minister. Radi tega mu je Pribičević sam osebno izjavil, da bodo obtožnico umaknili, ker je političnega značaja. »Radi tega,« pravi dr. Perić, »ne more skupščinski predsednik vsega vzeti v ozir, kar se govori v skupščini, marveč mora soditi po drugih okolnostih, ki se odigravajo.«

Na vprašanje, ali je skupščinska oblast čutila, da grozi nevarnost, je dr. Perić odgovoril z ne.

Priča Velimir Kočonda.

Predsednik pozove puškarka Velimirja Kočonda, ki izjavi, da mu je njegov pomočnik nekoga dne sporočil, da je Puniša Račić pred kakimi 12 ali 14 dnevi pred 20. junijem pri njem kupil patrone za revolver. Pričevanje puškarka Kočonda je v nasprotju z Račičevo izjavo, da je naboje kupil že davno preje v Skoplju.

Dr. V. Mašić

Nato je bil zaslišan stenograf dr. Vlado Mašić, ki izpove, da 20. junija ni bil v skupščini. Prišel je vanjo potem, ko je bila seja prekinjena. Čul je, kako je Puniša Račić rekel: »Ako bo šlo tako dalje, ne preostane ničesar drugega, nego da se poslužimo drugega orožja.« Dr. Mašić priča, da je Račić streljal preko njegove glave v Pavla Radića, klicajoč: »Ravno tebe sem iskal.« Mašić je mnenja, da je Račić meril z mirno roko in naravnost in da je natančno zadel. Zato si ne more misliti, da bi bil Račić streljal na slepo. Izjavlja, da je opazil, da je Stjepan Radić padel.

V nadaljnji izpovedi pripoveduje Mašić, kak je bil položaj, kje je bil Puniša Račić in kje so bili ostali poslanci. On (Mašić) je sedel na stenografskem stolu na levi od Račića. Ko je prišel Račić streljati, so se vsi poslanci razbežali. Jaz sem bil prestrašen, ko sem videl, kako je Basariček padel, toda nisem videl, kako ga je P. Račić zadel.

P. Račić vpraša pričo Mašića, kje je sedel. Priča Mašić: »Sedel sem tako, da sem videl Radića v profilu.«

P. Račić: »Odkod je prišel Pavle Radić?« Priča Mašić: »Videl sem ga v tistem trenutku, ko je prišel pri levi strani v ministrske klopi.« Račić pripominja, da je moral videti, če je videl Stjepana Radića, tudi dr. Basarička. Priča: »Dr. Basarička sem zares zagledal, ko je padel poleg mene. Iz tega sklepam, da je prišel z leve strani.«

Eden izmed zagovornikov vpraša: »S kako protekcijo je prišel stenograf v narodno skupščino, ker izgleda, da je pristranski. Priča Mašić: »To vprašanje je zanimivo. Pripomnil bom samo to, da sem bil 14 in pol leta stenograf v hrvatskem saboru.«

Predsednik: »Zakaj to?« Priča: »Imenovan sem bil za stenografa brez vsake protekcije. Gospodje, ki postavljajo to vprašanje, mislijo, da sem radičevci in da so me radičevci postavili za stenografa.«

Eden izmed zagovornikov vpraša: »Kako dolgo je trajal ves dogodek v skupščini?« Priča Mašić: »Okroglo deset minut.«

Na vprašanje, koliko časa je Račić meril

in ciljaj, odgovarja priča, da je streljal strel za strelom in da naj si sodišče izračuna, kako dolgo je moglo to trajati.

Nek zagovornik vpraša, ali je priča v prijateljski zvezi z Radičevim družino. Dr. Mašić odgovarja: »V nobenem prijateljstvu. Spoznal sem se z nekaterimi. Dovolite, da pojasnim, ker so gospodje v zmoti, kakor da sem radičevci ali da sem pristaš kake politične stranke. Nisem pristaš nobene stranke. Ako mi dokažete, da sem pristaš kake stranke, izvajam vse posledice. Sem star nacionalist. Moj oče, ki je bil v avstrijski službi 16 let, je to službo zapustil in odšel v Srbijo v službo. Jaz sem Srbijanec in Hrvat. Na pokopališču pri Požarevcu najdete grob mojega očeta, profesorja Jovana Mašića.«

Dragotin Pečić in Sretan Sretenović.

Nato je bil zaslišan kot priča bivši minister Dragotin Pečić. V svoji izjavi izpove, da je po dogodku odšel iz dvorane. Sretan Sretenović izpove, da je prišel za časa skupščinske seje 20. junija k Tomi Popoviću in mu dejal, da ga nekateri ljudje v skupščini napadajo.

Gojko Božović.

Predsednik pozove Gojko Božovića, skupščinskega stenografa in sodnika belgrajske »Politike«. Zaslisevanje Božovića je trajalo dve uri. Najprej je bil prečitana zapisnik, ki vsebuje njegovo izpoved pred preiskovalnim sodnikom. V današnji izpovedi opisuje Božović sejo 19. junija, na kateri so Puniša Račić, Tomo Popović in Selič grozili. Božović zatrjuje, da je odšel iz skupščine proti uredništvu »Politike«, katere sodnik je bil. Spotoma je srečal Tomo Popovića. Rekel mu je: »Za Boga, zakaj ste to napravili?« Popović je odgovoril: »To so zasluzili. Treba jih je bilo ubiti, da nekaznovani ne gaziyo ugleda.«

Božović mu je rekel: »Ali ni bilo drugega načina?« Tomo Popović mu je odgovoril: »Ni bilo drugega načina. Opozicija je boljše vizirala državo.«

V nadaljnji izpovedi Božović podrobno razlaga mentaliteto in karakter posameznih obtožencev. Za Punišo Račića trdi, da je bil miren in da ni nikdar reagiral na žaljivke, ki so padale v narodni skupščini. Ko je 13. junija prišlo do prepira s Stjepanom Radičem, je rekel Račić Stjepanu Radiću: »Zakaj ste izvolili Nikiča?« Radiću mu je odgovoril: »Bolje bi bilo, da bi se bil v jezik ugriznil, kakor da sem branil čorbine čorbe čorbo.« To se je nanašalo na to, ker je Radić rešil mandat Račiću. Radić Račiću: »Za vas je kompliment, če vam rečem, da ste ničvredneč.« Na te besede je Račić ostal popolnoma miren in ni reagiral.

Glede Jovanovića-Lune izpove Božović, da je bil nereden, da se je vedno vtilkal v prepire in je ves nemiren juril na opozicijo.

Za Popovića pravi, da je bil upornik, ki je bil zelo temperamenten. Razdražili so ga najmanjši medklici. Vedno je vodil boj proti opoziciji.

Zagovorniki so stavili vso silo svojih vprašanj na Božovića, ker so bile njegove izjave zelo pomembne za usodo Puniša Račića in tovarišev. Gojko Božović vztraja pri svojih izpovedih in zavrača vse iluzije.

Za Božovića so bili zaslišani gostilničar pri »Srpski kroni« Popara, brivec Slavko Čizmić, brivski pomočnik Kosić. Poslednja dva sta izjavila, da je prišla po Račičevem umoru k njima neka gospa in rekla, da je bila včeraj pri »Srpski kroni« skupaj s Punišo Račićem in da je Račić dejal, da bo ubil Stjepana Radića.

Po teh zaslišanjih je predsednik sejo prekinil in odredil nadaljevanje za popoldne ob 4.

Preizkušeno zdravilišče

za srčne, ledvične, mehurne in bolezni prebavnih organov, protin, sladkorno bolezen, kronične ženske bolezni in dr.

Slatina Radenci

8 mineralnih vrelcev za pitno in kopeljno zdravitev, najmočnejše naravne ogljikovo-kislo kopelji, železne mineralne kopelji.

Sezona se je prilela 15. maja

Prospekt dobite na zahtevo od ravnateljstva

Popoldanska razprava

Belgrad, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Pet minut po štirih se je razprava proti Punišu Račiču nadaljevala.

Priča Miša Gjukanović, rentier v Rakovici, pravi, da je imel trgovske zveze z Račičem. Za 20. junija pravi, da se je bil dogovoril s Punišo, da gresta skupaj pregledat neko imetje. Rekel mu je, da mora podati v skupščini neko kratko pojasnilo in da bo kmalu po kosilu prišel k njemu.

Naslednja priča Adolf Frank, hotelir pri »Srbskem carju«, češki podanik, izjavlja, da ne pozna Puniša Račiča.

Priča Mladen Marković, trgovski pomočnik, je izjavil, da je prišel Puniša Račič nekako 14 dni pred dogodkom v skupščini v trgovino za orožje, v kateri je bil zaposlen in zahteval patrone za revolver. Puniša Račič pojasnjuje, da to ni bilo leta 1928., temveč že prejšnje leto, ko je iskal patrone za puško v več trgovinah.

Priča: »Prav za prav ne vem, kakšne patrone je iskal; poznam ga iz skupščine, kjer sem ga nekoč videl iz galerije.«

Priča Momčilo Radovanović, šef stenografskega biroja bivše Narodne skupščine izpriča: »Seja 20. junija je bila zelo burna. Predsednik je zahteval med pavzo stenografske beležke. Par minut pred streljanjem sem odšel iz dvorane v stenografski biro; pri dogodku nisem bil navzoč. Držanje Puniša Račiča je bilo med sejo hladno in objektivno. Imel je običaj, da je mnogokrat žalil člane vladne večine. Stenografske beležke so popolnoma točne in se ni v njih ničesar popravljalo.«

Obtoženi Tomo Popović vpraša pričo, če je prišel kak stenograf med govorom v njegovo bližino.

Priča: »Izdal sem naredbo, da naj se radi velikega ropota poda vedno po en stenograf v najbližjo okolico govornika.«

Priča Branko Stražičić, dopisnik zagrebških »Novosti«, pravi, da je bil v novinarski loži in da je slišal Punišo Račiča, kako je rekel predsedniku skupščine: »Kaznujte ga Vi, ali pa ga bom jaz!« Ko je izgovarjal besede: »Kdor se postavi med mano in Pernarja bo poginil!« je dal revolver iz leve v desno roko. Videl sem, kako je streljal. Stepan Radič je sam vstal in šel nekoliko korakov proti izhodu, ko so mu pomagali njegovi skupščinski tovariši. Luna Jovanoviča nisem videl.

Puniša Račič vpraša pričo: »Ali je dvignil Pavle Radič roko, ko je šel proti meni?«

Priča: »Ko se je okrenil okoli klopi, je dvignil roko. Potem sem ga izgubil iz vida.«

Advokat dr. Ljubič: »Ali ste opazili, da je Puniša Račič za moment umolknil, ko ga je žalil Pernar?«

Priča: »Da, ker je izgledal v tem momentu zelo užaljen. Kajti preje je bil rekel, da se žali Srbija, Pernar pa je namignil, da taki lopovi ne bodo branili Srbije.«

Advokat dr. Ljubič: »Ali dobro veste, da je bil peti in šesti strel namerjen proti Grandži?«

Priča: »Da!«

Naslednja priča Svetislav Mihajlovič, bivši šef administracije Narodne skupščine pravi:

»Bil sem 20. junija med sejo v dvorani. Predsednik Perić se je radi ropota zelo očitno želel.« Priča ponavlja žalivke Pernarja. Pravi, da je bil Puniša Račič zelo razburjen, ves rdeč v obrazu ter se tresel od vznemirjenja. Prva dva strela, da je izstrelil proti Pernarju, nato je nameril na Stepana Radiča. Stepan Radič je izgledal ta dan precej zamisljen.«

Puniša Račič: »Ali se je Stepan Radič dvignil izpod klopi toliko, da so se videla prsa?«

Priča: »Ne!«

Puniša Račič: »Ali ste videli, da sem točno nameril na Radiča?«

Priča: »Namerili ste v smer proti Radiču!«

Puniša Račič: »Ali priča lahko priseže na stvari, ki jih je izjavila glede streljanja?«

Priča: »Streljalo se je zelo hitro, toda mislim, da sem zapazil ta red!«

Na vprašanje enega izmed advokatov, ali so nosili poslanci revolverje, pravi priča: »Vedelo se je, da nosi dve tretjini poslancev orožje.« Isti advokat: »Kaj je delal Pernar, ko je šel Puniša na govorilnico?«

Priča: »Pernar se je prijel z obema rokama za zadnji hlačni žep. Jovanoviča nisem videl. Nekoliko časa pred dogodkom je rekel Pernar Luni Jovanoviču: »Ti si lažni vojvoda! Klal si žene in deco!«

Nato je predsednik zaprisegel dotedanje priče. Naslednja priča Nikola Radović, stenograf bivše Narodne skupščine, ponavlja v glavnem vse kot prejšnja priča. Izjavil je: »Sedel sem za stenografskim stolom v dvorani Narodne skupščine ter gledal dogodke. Po streljanju sem slišal od nekega ranjenca besede: »Jao, ubil me je!« Ko sem pogledal v smer, od koder sem slišal ta klic, sem videl ležati na tleh Pavla Radiča.« Glede streljavanja proti prvi klopi, pravi, da je mogoče, da je bil zadet Stepan Radič že s prvim strelom. Streljavanje je padlo točno šest. Priča nadaljuje: »Ko sem pogledal Pernarja, je imel roke pod klopjo. Ne vem, ali jih je imel v žepu. Basariček je imel v trenutku, ko ga je pogodila

krogla, eno nogo na stenografskem stolu ter je padel tako, da so ležale noge proti stenografski mizi, glava pa proti prvi klopi.«

Priča Andrej Bedjanič ni bila prisotna. Ravno tako je manjkal Dimitrij Vujič, bivši zemljoradniški poslanec.

Priča Voja Lukič, stenograf bivše Narodne skupščine, pravi, da so bile žalivke kakor: živina brez repa, lopovi itd. v skupščini vsak dan na dnevnem redu. Za časa pavze se je nahajal v skupščini in videl že tedaj velik prepir med posameznimi skupinami. Jovanoviča ni tedaj nikjer videl. Glede izjave neke prejšnje priče, da je imel Sekula Drljevič revolver in grozil z njim poslancu Škeroviču, pravi, da on tega ne ve.

Priča Lenard Petrovič, bivši stražnik v Narodni skupščini, pravi, da kot stražnik ni smel v dvorano. Službo je imel pri glavnem vходу v skupščino. Tam Puniša ni izšel.

Isto izjavlja drugi stražnik, ki je imel službo ob glavnem vходу v skupščino. Predsednik je nato zaprisegel te zadnje priče ter odredil ob pol 6

četrturo pavzo.

Ob tričetrt na šest se je zaslišanje nadaljevalo. Prva priča je bil Dušan Ivančević, bivši poslanec SDS. Ta je izjavil:

»Bil sem v dvorani med streljanjem. Po tretjem strelu sem šel na hodnik, odkoder sem se takoj vrnil. Vprašal sem Pernarja, na katerem mestu je ranjen. Ta mi je pokazal na prsi. Puniša Račič je pri prvem in drugem strelu izgledal popolnoma miren. Za število streljavanja se točno ne spominjam. Dobro sem slišal štiri strele. Ne morem se spominjati točno, ali sem sedel v peti ali šesti klopi.«

Na vprašanje advokata dr. Ljubiča, zakaj je podpisal v »Narodnem valu« z dne 21. junija tako imenovani istorijski dokument, ki navaja malo druge podatke, pravi Ivančević:

»Teža članka nisem jaz napisal. Pač pa so mi ga prinesli v podpis. Velja pa to, kar izjavljam danes.«

Advokat dr. Ljubič vpraša: »Ali je res, da je bil predsednik skupščine še v dvorani, ko se je streljalo, kakor ste to podpisali v »Narodnem valu«. Ivančević pravi, da tega točno ne ve. Gledal je pred streljanjem in tudi med streljanjem Punišo Račiča; edini znak vznemirjenja na njemu je bil ta, da je sunil poslancu Obradoviču tako močno, da je ta odletel za tri metre. Ni čul, da bi bil rekel, da bo ubil Stepana Radiča.«

Puniša Račič nato vpraša pričo:

»Ali je izzval Pernar prepir?«

Priča: »Ni mogoče vreči krivde na poedinca. Dogodek je bil posledica odnosov v zadnjem času v skupščini. Priznam, da je Puniša Račič napram opoziciji v prilično dobrih odnosih in da se je trudil, da ostane parlament na višini svoje mislje.«

Ivančević pravi, da Lune Jovanoviča med dogodkom ni videl. Pač pa je govoril z njim med pavzo, ne spominja se pa o čem.

Advokat dr. Stojanović: »Ali priča ve, da je streljal Puniša Račič drugič na Radiča?«

Priča: »Ne vem. Vem pa, da je streljal v prvo klop. Spominjam se, da je po dogodku rekel Luna Jovanović: »Tako se pere čast! On je Črnogorec!«

Eden izmed advokatov nato pravi, da je bilo med razpravo govora o grozljivih pismih. Vpraša pričo, ali je morda videl tako pismo. Priča to zanika.

Advokat dr. Blagojevič: »Priča pravi, da je splošna situacija bila taka, da je Puniša Račič moral streljati. Ali je res moral streljati?«

Predsednik: »Ne dopuščam tega vprašanja!«

Dragan Bojović

bivši radikalni poslanec pravi, da je zaklical Punišo, ko je zagledal v njegovi roki revolver: »Nel Puniša! Za Boga nel!« Nadalje pravi: »Bil sem tako vznemirjen, da sem se zavedal o dogodku šele, ko sem videl ležati na tleh Basarička. Po dogodku sem šel s poslancem Trbičem v restavracijo »Bristol«. Ko sem na to šel preko Terazij, sem srečal pri Praški banki hotelirja Poparo v avtomobilu, ki me je iz avtomobila poklical ter me vabil, naj grem z njim, češ, da me zove Puniša. Odšel sem z njim ter našel Punišo Račiča v njegovi sobi. Pisal je neko pismo. Prosil me je, naj grem z njim k ministru notranjih zadev, da se izroči oblastem. Šel sem z njim k šefu kabineta ministrstva za notranje zadeve, kjer je bil Puniša aretiran.« Nato pravi priča: »Besede napram Pernarju v skupščini: »Oprostite se!« sem jaz čutil bolj kot prošnjo, kakor grožnjo.«

Advokat dr. Orel: »Ali ste slišali 20. junija v skupščini kake kliče?«

Priča: »Čul sem, ko je Pernar rekel: »Lopov, oplačkal si begove.« Glede nošnje orožja v skupščini pravi: »Osebnost mi je znano, da je veliko število poslancev nosilo revolverje, najmanj dve tretjini od njih je imelo orožje. Tudi jaz sem ga nosil. Pernar je istotako nosil revolver, ki mi ga je pokazal nekoč pri nekem spopadu v skupščini. Rekel sem mu tedaj: »Ti si strašen človek!« Globoko sem uverjen, kakor verujem v Boga, da Puniša ne bi bil streljal, če bi bil Pernar dal le kakršenkoli znak, da se hoče oprostiti. Puniša Račič ni samo na tej seji imel revolver pri sebi, temveč ga je nosil vedno.«

Samo najožja okolica predsednika je mogla zapaziti, da je bil prekinil sejo. Pernar je imel v momentu, ko ga je Puniša pozval, naj se oprosti, roke pod klopjo; pred strelom se je nagnil naprej in bil sem uverjen, da bo ali naskočil ali ubežal. Pavle Radič je šel hitrih korakov v smeri proti Puniši Račiču. Puniša mu ni ničesar zaklical. Ves dogodek se je odigral v treh sekundah, in po mojem mišljenju Puniša Račič sploh ni vedel, kaj dela.«

Advokat dr. Stojanović: »Ali je bil 20. junija kdo v loži oblečen v črnogorski narodni noši?«

Priča: »Ne spominjam se tega!«

Predsednik: »Ali ste videli Luno Jovanoviča?«

Priča: »Nel Če bi bil v dvorani, bi ga bil moral videti.«

Priča Kosta Timotijević, ki je prišel na to na vrsto kot priča, pravi, da ni bil prisoten v trenutku, ko je Puniša Račič streljal. Puniša Račič vpraša Timotijevića: »Ali se spominjate, kako je nekoč Pernar pokazal v skupščini na vas in rekel: »To je najpokvarjenjši človek!«

Priča: »Že mogoče! 21 let sem bil poslanec. V parlamentu je nosil skoro vsak poslanec orožje, ne za to, da napada, temveč, da se brani. Spominjam se, da je prejšnji večer prinesel Puniša Račič v naš klub dva akta. V enem je zahteval, naj se Stepan Radič zdravstveno preišče, v drugem naj se dovoli po-

slancem v skupščini dvobojevanje za razžalenje časti.«

Priča Milan Grol,

bivši minister prosvete, pravi:

»Imel sem pri drugem in tretjem strelu vtis, da ne strelja Puniša, ampak da nekdo v dvorani reagira in sem radi tega skrli glavo.«

Puniša Račič na to zahteva, naj pride v zapisnik, da je sedel Grol na skrajni levi v ministrski klopi in da so ministra zakrili v tem momentu poslanci, tako da njega ni mogel videti.

Predsednik kliče nato naslednjo pričo dr. Ivana Ribara, ki se pa ne javlja.

Ob tričetrt na sedem je bil zaslisan Petar Gačić, načelnik ministrstva za javna dela, ki potrjuje, da je bil 20. junija med 10 in 11 dopoldne pri njem Tomo Popović in prosil za načrt cerkve v vasi Glavičica. Ko je bil Tomo še v gradbenem ministrstvu, mu je gospa Danica Novaković povedala, da se je v skupščini streljalo.

Zadnja priča gospa Danica Novaković, uradnica gradbenega ministrstva potrjuje izjavo načelnika Gačića.

Nobena izmed dosedaj zaslišanih prič ni zahtevala kake odškodnine ali povračila stroškov. Ko je predsednik zaprisegel zadnje priče, je prekinil ob 7 zvečer razpravo ter javil, da se vrši nadaljevanje jutri ob 8 zjutraj.

Izvršitev lateranske pogodbe

Rim, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Prvi izhod papeža od časa ujetništva 1870 se je odgodil do srede junija, ker se izmenjava ratifikacijskih listin o lateranskih pogodbah ne more izvršiti pred procesijo sv. Rešnjega Telesa. Papež Pij XI. se bo ob priliki kongresa klerikov udeležil procesije na trgu sv. Petra. Med italijansko vlado in Vatikanom so se dogovorile vse priprave za ta dogodek. Vojaško službo bo na ta dan opravljalo 15.000 vojakov. Trg sv. Petra bo zaprt in pristopen občinstvu samo z izkaznicami.

Rim, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Dasi se v vaticanskih krogih ne dajejo nobena pojasnila o dnevu izmenjave, vendar prevladuje mnenje, da se more izvršiti ta ceremonija šele tekom jutrišnjega dne. Papež je baje že podpisal besedilo listine, ki je določena za italijansko vlado.

Uspeh konference strokovnjakov

Paris, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Danes zvečer je prišlo na konferenci strokovnjakov do sporazuma in je bil že izdan tozadevni komunik. Po sporazumu se reparacijsko leto krije z nemškim proračunskim letom. V prvih 25 letih anuitete, začetkoma hitreje, potem počasneje narašča do svote 2.3 milijarde mark letno, nato pa pada. Prva dva obroka zapadeta 1. dec. 1929 in 31. marca 1930, vsak po 742.3 milj. mark.

Končni rezultat belgijskih volitev

Bruselj, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Končno-veljavna razdelitev mandatov je sledeča: vladna večina ima 104 mandate, in sicer katoličani 76, liberalci pa 28, sicer pa ostanejo v veljavi že javljene številke. Ministrski predsednik Jaspars je v Liegeu sledeče navajal o programu vlade po volitvah: Med drugim je rekel, da v vprašanju reparacij ne bo pripustil nobenega trgovanja, vprašanje dolgov se mora rešiti v belgijskem smislu. Kar se tiče notranje politike, bo vlada posvetila posebno pozornost gospodarskim in socialno-političnim vprašanjem. Smatra, da lahko napove odpust davkov za 1.5 milijarde frankov. Vprašanje Flamcev bo prva skrb vlade. Treba je priznati pravice Valoncev in Flamcev, da se bo stoletnica neodvisnosti Belgije proslavila v edinstvu in miru.

Dunaj ima brezmesne dni

Dunaj, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Na Dunaju imajo sedaj zopet, kakor med vojno, brezmesne dneve. Dasi je na trgu dosti blaga, je opažati, da ljudje radi previsokih cen ne kupujejo mesa, katero uživajo skoro samo še bogataši. Na tržnicah v mestu in predmestjih se prodaja v glavnem samo zelenjava in krompir, v gostilnah pa so cene za meso jedi silno poskočile. Listi pišejo o tem zelo obširno, nekateri napadajo vlado, češ da je radi svoje agrarne politike kriva podražitev mesa, nekateri pa pišejo pomirjevalno.

Drobne vesti

Atene, 29. maja. (Tel. »Slov.«) »Ethnos« poroča iz Londona, da je turška vlada že sklenila dogovor o višini stroškov za turške vojne ladje, ki so bile naročene v italijanskih ladjedelnicah. Naročilo pa baje še ni končno-veljavno.

London, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Na večerajšnji volilni borzi je delavska stranka za pet točk poskočila na 250, konservativci za šest točk na 266, šance liberalcev so se zvišale za pet točk na 100, šance neodvisnih pa so od osem točk padle na sedem.

Za dvig perutnarstva

Belgrad, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Že svojačasno je ministrstvo za kmetijstvo sklenilo, da naj se posveti čim več pažnje reji kokoši ter izbiranju posameznih rac. Minister za kmetijstvo je odredil, da se bodo na državnih in samoupravnih posestvih, dalje na šolah, na postajah in železniških stražnicah ter sploh na večjih centrih postavili kurniki za gojitev čistokrvnih kokoši. V ta namen je ministrstvo votiralo zelo velik kredit za gojitev čistokrvne pasme te domače živali, in sicer iz naše države, kakor tudi iz drugih. V poštev prihajajo pasme: štajerska, rod-island ter plymot. Štajerska pasma pride v poštev za severozapadne kraje naše države, rod-island za podunavje, posavje; plymot pride v poštev za Srbijo. Ministrstvo za kmetijstvo je z namenom, da bi se ta akcija čim uspešneje vršila, stopilo v zvezo z ministrstvom za promet, ki se je temu gibanju priključilo s tem, da mu iz svoje proračuna določilo gotove zneske za ravnanje vzornih kurnikov na postajah in železniških stražnicah. Posebno bo to veljalo za Srbijo, kjer dosedaj reje kokoši ali sploh ni bilo, ali pa je bilo silno pomanjkljivo.

Ministrstvo študira dalje, kako bi se čim intenzivneje izkoristil letošnji proračun, da bi imelo kmetijstvo od njega čim več dobička. Minister dr. Franješ namerava vstaviti gotove zneske proračuna ministrstva za kmetijstvo samoupravnim edincam, da bi kmetijstvo naše države v posameznih krajih čim več napredovalo. Računa se, da bo to našemu kmetijstvu zelo veliko pomagalo in bo prišlo do čim intenzivnejše izvedbe delovnih programov. Minister misli odstopiti precejšen del proračuna samoupravnim edincam.

Mesto pogorelo

Varšava, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Včera je skoro popolnoma pogorelo majhno vzhodnopolsko mesto Nižniow. Do tal je porušeni 200 poslopij, med njimi 70 stanovanjskih hiš. Preiskava je dognala, da je požar nastal radi eksplozije ročne granate. S poizvedbami se je ugotovilo, da se je nahajalo v mestu večje skladišče orožja in municije ukrajinskih bojnih organizacij.

Kongres SSSU

Moskva, 29. maja. »Tel. »Slov.«) Na kongresu vseh držav ruske sovjetske unije je na zadnji seji osrednjega izvrševalnega odbora od 600 članov izvolil več kot dve tretjini starih članov. Med drugimi so bili zopet izvoljeni Stalin, Buharov, Rikov in Tomski.

KONCERT ORKESTRALNEGA DRUŠTVA

Sinoči je bil v Filharmoniji koncert O. D. Prof. L. Škerjanc je dirigiral skladbe Bossija, Mahlerja, Šerjancja, Romenua, Ponleuca in Sainsta. O koncertu, ki je bil srednje obiskan, več jutri.

Mladina se vrača v centrum

Osnabruck, 27. maja.

Pretekli teden, od 22. do 26. maja so v Osnabrucku zborovali Windthorstove organizacije, v katerih je politično včlanjena nemška katoliška mladina. Ta dogodek je eden najpomembnejših v političnem življenju nemškega centra iz zadnjega časa.

Dobro je še v spominu, da je pri lanskoletnih majskih volitvah centrum utrpel nad 400.000 glasov. Bil je to zunanji simptom velikih notranjih pretresljajev, ki jih je preživljalo mogočno politično zastopstvo katoliških Nemcev v povojnih letih.

Nekdanjega, trdno sklenjenega Windthorstovega centra tudi v zadnjih letih pred vojno ni bilo več, vendar je trajno padajoče število glasov, ki so izkazale vsake volitve po vojni presenetilo politične motrilce. — Kajti, tudi če prištetimo glasove, ko so bili oddani za Bavarsko ljudsko stranko, vseeno še ne dobimo zadovoljivega števila.

Če bi iskali za vzrok, bi jih mogli ugotoviti več. A eden poglobljenih je docela spremenjen politični položaj nemških katolikov po vojni. — Pred vojno je v Nemčiji vladalo protestantstvo in prusko junckerstvo. Katoliki so bili kot manjvreden element povsod prikrajšani in na vseh poljih jih je vladajoče protestantstvo pritiskalo k steni. Skupni nasprotnik je katolikom narekoval skupno fronto. V neprestani opoziciji so stali trdno organizirani v centru, ki jih je politično ščitil pred drugoverci. Kulturni boj je še posebno vzbudil katoliško zavest in čeprav ni bil centrum konfesionalna stranka, je dejansko desetletja inkorporiral nemški katoliški element.

S cesarstvom je padlo vladajoče junckerstvo in vsemirna ustava je vsem prinesla tudi dejansko enakopravnost. V tej mladi svobodi, ko je tradicionalni pritisk nenadno odnehal, se je naravno razbotalo politično življenje katolčanov in naenkrat je nastalo polno struj, ki so poizkušale s samostojnimi koraki v politični svet. Tudi ni manjkalo takih, ki so naravnost propagirali misel, da je centrum svojo zgodovinsko vlogo dovršil in da je prišel čas, ko lahko mirno zaspi na lavorikah, dočim naj bi bila naloga katolčanov, da gredo v vse politične stranke, da jih s svojim vplivom — pokristjanijo. Ta naivna ideja, ki jo je propagirala zlasti mladina, je zelo mnogo škodovala enotnosti centra. Med mladimi je nastalo pravo organizirano gibanje v tendenco: proč od centra, ki se je polagoma izkristaliziralo v skupino Vitus Hellaerja. Ta skupina se je v pričetku skušala približati levičarsko orientiranemu delavstvu, a brez uspeha, in so se nato pretvorili v stranko in pod imenom krščanskih socialistov pričeli ljuto napadati baš centrum in Bavarsko ljudsko stranko.

Centrum je preživljal najtežja leta. Ljudstvo je bilo po izgubljeni vojni utrujeno in skeptično. Za leti pomanjkanja prihajajo težka leta reparacij, ki jih mora ljudstvo odrajavati največ na davkih. — In centrum je bil do danes skoraj brez presledka v vladi. Udarjali so se mladi republikani, ki bodo odločilni za desetletja in centru maši so v koaliciji sedaj z levico sedaj z desnico skušali preprečiti katolčanom neljube zakone. Zato pa so seveda morali biti pripravljene na razne koncesije in kompromise, ki so često jako nemilo odjeknili med volilci. — Gospodarsko politična vprašanja so povzročila posebno težka trenja in ko je šlo za odškodnino bivših knezov in za ureditev uradniških plač, tedaj se je zdelo, da bo prišlo do definitivnega razkola v centru.

Po lanskem volilnem neuspehu pa se je vsepovsod pričela mobilizacija novih sil s tendenco združiti se in združeno iti med krščansko ljudstvo. Povojna politična romantika je izpuhtela. Tudi mladostni idealisti uvidevajo, da imajo stranke pač lahko različno taktiko, a da vsako v ozadju giblje čisto določen svetovni nazor. Akcija krščanskih socialistov izginja v pesku. Po drugi strani pa centrum, ki predstavlja stranko sredine, tudi ne more z eno roko rezati beli, z drugo pa črni kruh. Kot stranka na krščanskem temelju more biti samo stranka krščanske pravičnosti — in danes so široke, delovne ljudske mase, ki so pravice težje in lažne. Nemeč, ki je pod hegljanskim vplivom desetletja oboževal državo, jako nagiba, da mu bo naslednja stranka in organizacija postala drugi idol. Njegovo abstraktno mišljenje vedno rabi zelo konkretne in kar moč dovršene forme, v kateri pa potem rad okosteni. Mnogi izmed starejše centrumške generacije so bili žalostni radi Stegerwaldove opozicije in sunka, ki ga je naredil z delavstvom. A je bilo vse na mestu. To je bila revolucija v stranki, ki je razširila njeno platformo in poglobila njene korenine med ljudstvom. To uvidevajo danes vsi. Velika zapna zborovanja v Breslavu za vzhodno Nemčijo in v Essenu za zapad, ki so se vršila v zadnjem času, so pokazale toliko enotnost in strnjeno, kakor je centrum že več let ni mogel izkazati.

Ostaja torej še vprašanje, kako katoliško mladino politično organizirati, ki pri lanskih volitvah povečini ni več volila kandidatov centra. V tej perspektivi vidimo važnost zadnjih mladinskih zborovanj v Osnabrucku. Windthorstove zveze so poslane nad 400 delegatov iz vse Nemčije, a njihove mu povabilu se je odzvalo tudi mnogo onih, ki politično danes niso več pri centru.

Centrum je odbral svoje najboljše, oziroma one, o katerih se sodi, da imajo kredit med mladino: Joosa, Wirtha, Stegerwald, Dessauerja i. dr. — In res je mladina govor ministra dr. Wirtha ponovno prekinila z ogromnim odobravanjem in ga kvitirala z več minut trajajočim aplavzom. Pozneje se je izkazalo, da odobravanje ni veljalo toliko stranki in politiki, kakor Wirthovi govorniški nedosežnosti in njegovi osebi.

Macdonald o odnošajih s Francijo

Napoveduje razgrnitev vprašanja francoskih dolgov Angliji

Pariz, 29. maja. (Tel. »Slov.«) V intervjuju je izjavil Macdonald, da naj se Francija zaveže, da denar, ki si ga je Anglija izposodila v vojni zato, da ga dalje posodi Franciji, leži danes na angleškem gospodarstvu kot težka breme, kljub temu, da je blagostanje francoske industrije zelo napredovalo, se angleške žrtve in bremena ne priznavajo po zaslugi. Dolgovi Anglije, ki so bili napravljeni

večinoma v interesu zaveznikov, občežujejo angleško gospodarsko obnovo. Če bi Macdonald po volitvah prevzel vlado, bi na novo načel problem dolgov in poskušal vzpostaviti resnično antanto in prijateljsko sodelovanje med Francijo in Anglijo. Angleška delavska stranka ni proti Franciji, sentimentalna pa tudi ni. Zeli si dobrih odnošajev brez žrtvovanja lastnih interesov.

Gospodarski dogovor zaveznikov glede Rusije

Praga, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Kakor poroča socialnodemokratski »Pravo Lidu«, se je trgovski minister Novak, ki je bival v Franciji kot zaupnik narodnih demokratov in

čeških agrarcev, s pozitivnim uspehom pogajal s francoskimi industrijskimi krogi o ustanovitvi francosko-angleško-italijansko-češkega gospodarskega bloka in sovjetski Rusiji.

Izpraznitev Porenja še ni aktualno

Pariz, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Glede bodočega zasedanja Sveta Društva narodov v Madridu izjavlja »Echo de Paris«, da se spričo notorično slabe volje nemških posredovalcev v Parizu sedaj v Madridu še ne more odločiti o vprašanju izpraznitve Porenja, ker se pogajanja o zavarovanju in o poravnalnem odobru ravno zaradi zavlačevanja reparacijskega vprašanja še niso mogla začeti. Briand ni več vezan na nobeno obljubo, ki jo je dal Nemčiji za izpraznitev Porenja.

Nadir Kan se izklicil za emirja

London, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Po vesteh iz Pešavarja se je Nadir kan dal izklicati za afganistanskega emirja. Habib Ulah je radi poravnave spora začel pogajanja in poslal k Nadir kanu posredovalca.

Protest francoskih častnikov

Pariz, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Republiškimi častniki protestirajo v »Ere novelle« proti aretaciji diplomatskega urednika lista »Humanite« Perija, ki je bil, kakor se čuje, aretiran radi razalutve Mussolinija. Italijanski ministrski predsednik nima pravice, preganjati francoske častnike, in je zločin, če se mu francoska vlada v tej stvari stavlja na razpolago.

Amerikanska pustolovščina pretkanega sleparja

Maribor, 29. maja.

Danes predpoldne je sedel v Rosenbergerjevi gostilni nasproti jetnišnici tukajšnjega okrožnega sodišča tuj gost in zrl preko ceste proti izhodu. Hipoma je zagledal avtomobil, ki je zdrvel mimo ter v naslednjem trenutku zapazil obraz publicista Jakoba Z. Ostalih dveh oseb sicer ni mogel spoznati, toda zaslutil je dalekosežnost položaja, ki je ta-le:

L. 1927. je v Pittsburgu v Ameriki neki Franc Lušin, iz ribniške okolice doma, pod napačnim imenom Franca Lesarja ogoljufal Matevža Bombača (to je namreč ime dotičnega gosta v Rosenbergerjevi gostilni) za 14.000 dolarjev pod zvito pretvezo, da hoče z njim skupaj kupiti hotel. Ogoljufal ga je na ta način, da je v ugodnem trenutku zamenjal svoj kovčec s čisto sličnim Bombačevim. Pozneje je Lesar, za katerega se je izkazalo, da se piše Lušin, pobegnil iz Amerike v Evropo, in sicer na Kranjsko. Matevž Bombač pa mu je sledil in ga končno izsledil. Bil je pri novomeškem sodišču radi ogoljufije obsojen na dva in pol leta ječe. Pozneje pa je bil omenjeni Franc Lušin 26. aprila 1928 tudi zaradi goljufije obsojen pri mariborskem okrožnem sodišču na šest mesecev težke ječe. 28. maja 1929 je Lušinu potekla zaporna kazen. Med tem se je zgodilo to-le:

Bombač se je vrnil v Ameriko. Tam je zvedel od nekega Amerikanca Johna Spilerja, da je tudi njega Franc Lušin ogoljufal za 3000 dolarjev s tem, da ga je omamil, nato pa v času,

ki ga vsi priznavajo kot eno najsilnejših političnih glav sodobne Nemčije.

Tekom zborovanj se je čisto nedvoumno pokazalo, da katoliška mladina, ki politično vztraja pri centru, ne stori tega zato, ker je manj mlada ali manj socialno razborita, ampak zato, ker je politično uvidnejša. Zgodovinsko in v katoliškem ljudstvu ukoreninjeno politično formo hoče porabiti kot sredstvo za intenzivnejšo socialno in ljudsko politiko. — Kdor je opazoval njihovo demokratičnost in discipliniranost tudi napram tistim, ki so politično zastopali nasprotno stališče, njih stvarnost, s katero so posegali v gospodarska vprašanja (naseljevalna politika, volilna reforma, stanovanjski zakon) in potem enodušnost, v katero so vsi brez razlike podčrtavali skupnost svetovnega nazora, — ta je moral verjeti, da se mladina jako resno pripravlja za vstop v politično areno. Zastopniki krščanskih socialistov in katoliških socialistov, ki so se ves čas živahno udeleževali debete, so mogli spoznati, da so problemi socializma med centrumškimi tovariši dokaj predebatirana reč, le da si slednji posegajo dalje in iščejo mnogo globlje, tja, kamor bi tudi socializem in komunizem rada, pa ne moreta, ker sta problem človeka in stvari vzela premehanično in preplitko.

Sklenili so se ponovni sestanki med katoliško mladino raznih političnih struj. Kar so Windthorstlerji posebno zahtevali od svoje stranke, je bil poudarek na idejni politiki, ki naj se izraža v nedvoumni miroljubnosti ne le napram Franciji, ampak tudi nasproti Poljski, za Nemece gotovo zelo skeleče vprašanje, kjer se tudi centrumško časopisje često informira pri Hugenbergovem koncer-

Sodba nad upornimi topničarji

Madrid, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Vojno sodišče je na razpravi proti častnikom v Ciudad Realu obsodilo enega polkovnika in dva kapetana na smrt, tri kapetane in enega nadporočnika na dosmrtno ječo, ostalih 27 obtožencev pa je bilo oproščenih.

Ponesrečena prekoceanska poleta

New York, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Letali »Green Flach« in »Yellow Bird« sta danes popoldne startali za polet čez ocean. Prvo letalo se je že pri startu poškodovalo in se je moralo takoj vrniti. Poškodba je majhna in bo letalo morda še danes zopet lahko startalo. Drugo letalo pa se je moralo vrniti po polurnem letu, ker se je poškodovala cev za dovajanje plina, in bo moglo startati zopet šele v četrtek.

Rad'ocmanajsko termalno kopališče
DOLENJSKE TOPLICE
(Toplice pri Novem mestu)

so edino in trajno sigurno zdravilno sredstvo pri reumatizmu, neuralgijah, ženskih boleznih t. d.
— Kopališčne naprave so vseskozi neposredno na izvirkih. — Sezona od 1. maja do 30. septembra. — Železniška postaja Straža-Toplice, dolenski železnica. — Zahtevajte prospekte. — Cene znižane, posebno v pred- in po sezoni.

Dunajska vremenska napoved. Po širnih nevihtah bo nastalo hladnejše vreme, večinoma oblačno, kar velja najbrž tudi še za petek.

ko je bil nezavesten, izgubil in pobegnil iz Amerike. Spiler je Bombača pooblastil, da izterja 3000 dolarjev. Bombač se je vrnil v Evropo in prišel v Maribor. Oglasil se je pri Francu Lušinu v Mariboru v celici tukajšnjega okrožnega sodišča. Lušin je Bombača pregovoril, da omenjenega slučajja goljufije 3000 dolarjev ne ovadi oblastem pod obljubo, da vrne 28. maja Lušinov brat Lojze Matevžu Bombaču ves ogoljufani denar. Bombač naj bi je bil omenjenega dne čakal pred jetnišnico okrožnega sodišča, kjer bi dobil denar.

To se je Francu Lušinu posrečilo predvsem zaradi tega, ker je bil najel v Ljubljani Jakoba Z. kot posredovalca, ki je Bombača dejansko pregovoril, da je pristal na omenjeni dogovor. Jakob Z. naj bi za to dobil 1000 Din odškodnine, 28. maja je Bombač čakal v dotični gostilni. V trenutku, ko je opazil avtomobil, si je bil v svesti položaja, da se nahaja Z. v družbi obch Lušinov Franca in Lojzeta. To se je pozneje izkazalo kot resnično. Na podlagi izpovedi dotičnega šoferja se je Lušin Franc po nesarinski poti preko Svečine odpeljal čez mejo Jakob Z. in brat Lojze Lušin sta se vrnila v Maribor, kjer je bil Lojze Lušin aretiran. Pri njem so dobili 5000 Din. Razen tega pa pobotnico za 1000 Din, ki jo je prejel od Jakoba Z. za posredovanje. Mariborska policija je o stvari takoj obvestila avstrijske oblasti, da izsledijo Franca Lušina.

Nadaljne zahteve po razorožitvi, volilni reformi, po socialni politiki širokih ljudskih slojev — so le znamenje, da mladina pridno prisluškuje ljudski duši.

Predvsem pa so zahtevali, da se jim z ozirom na njihovo številčnost in delavnost širše odpro vrata k strankinim funkcijam in tudi v parlamentarno zastopstvo, kar se bo tudi zgodilo. Saj je dr. Stegerwald, ki je predsednik centrumške parlamentarne skupine izjavil, da mu je sedanja sestava centrumških poslancev prestara, ker se od ljudi, ki pridejo s 50 leti v parlament, ne more zahtevati, da bodo pokretaži in nosilci svežih idej med ljudstvom.

Seveda bodo tudi mladi kuhali — z vodo. Sedaj v polnem idealizmu zahtevajo absolutno, ko pa bodo stopili v življenje in k političnemu odločevanju, bodo spoznali, da je relativnost večen zakon vsega življenja. Zaenkrat imajo lep in obširen delovni program, ki šele čaka na uresničenje. A kdor se odpove programu, se odpove tudi njegovi izpolnitvi.

Najbrže jih bo tudi sedaj dosti takih v centrumških vrstah, ki z mladinskih zborovanjem v Osnabrucku, ne bodo zadovoljni. A objektivno opazovalec bi sodil, da se vrši naraven in zelo zdrav proces. Impulzivnost in volja do ustvarjanja, ki jo kaže njihova mladina, ne more čisto varati. Prihajajo z mnogimi novimi, svežimi idejami, ki so jih kot otroci gospodarskega stoletja bolje doživeli v sebi kot starejša generacija.

In kar je glavno: globoko verni so in vdani Cerku, ki je v svojih idejah večno mlada.

Dr. Ahén.

20.000 bolgarskih delavcev stavka

Sofija, 29. maja. (Tel. »Slov.«) Tobačnim delavcem v Kaškovu, ki jih stavka 5000, so se pridružili še delavci v Stanjamati in Krdjaliju, tako da sedaj stavka vsega skupaj nad 20.000 delavcev. Računati je s tem, da se bo gibanje še bolj razširilo. Vlada je odposlala v one kraje zastopnika finančnega ministrstva na posredovanje, ki pa so bila dosedaj brezuspešna, ker delodajalci zahtevajo, da se pred začetkom pogajanj vrnejo delavci na delo. — Poskusi komunistov, dobiti ta pokret v svoje roke, so se dosedaj izjalovili.

Seja mariborske občinske uprave

Izvolil se je nov disciplinski odsek, ki se mora voliti vsako leto. V tem odseku ostanejo dosedanja člani razen bivšega občinskega svetnika Erzena, na čegar mesto stopi občinski svetnik Jelen. Za mestne uradnike prideta v imenovani odsek gradbeni nadsvetnik inž. Cerne in mag. uradnik Brandtner. V prvi in četrti odsek pride namesto Erzena občinski svetnik Petecjan, v gledališki odsek pa Grčar. V zadevi lakiranja mestnih avtobusov se pooblašča upravni odbor, da nabavi primerne aparate. Naprosi se koncesija za uvedbo avtobusnega prometa na sledečih progah: Dravograd—Slovenjgradec, Dravograd—Prevalje, Maribor—Gornji Duplek—Sv. Martin. Tvrdis Scherbaum se dovoli gradnja dveh prodajnih paviljonov na vogalu Koroske in Aleksandrove ulice. Pred spomenikom majniške deklaracije v novem delu mestnega parka se na polovici omenjenega travnika uredi otroško igrišče. Izvede se tudi finančna stran za kolektivno pogodbo, in sicer z veljavnostjo z dne 30. maja 1929. V Vrbanovi ulici se prodajo 22 prosilcem parcele pod običajnimi kupnimi pogoji. Kopališče OUZD zgradijo samo OUZD in Delavska zbornica za vsoto 7 milijonov dinarjev, ker je ministrstvo odobrilo samo toliko kredita. V tem kopališču se bo nahajalo tudi majhno čistilno kopališče. Prostor naj si poišče OUZD oziroma Delavska zbornica, občina pa pojde pri tem obema na roko. Zelo živahna je bila tudi debata o tem, ali naj se izvede tudi druga etapa v kopališču na Felberjevem otoku.

Seja traja ob zaključku lista še dalje.

Učitelj poskušajte z najboljšim uspehom sami na popolnoma pravi način, nade št. kuhali v Braunovo kofejevo kavo za oblake št. uradniški svet ban. Trogupa Sreger, ljubljana, Metelkova.

Odbor »Udruženja rezerv. oficira i ratnika« pododbor Ljubljana

se je konstituiral tako-le: predsednik Stanko Velkovič, podpredsednik dr. St. Žitko, tajnik Leop. Spahakl, namestnik Jos. Stukelj, blagajnik Anton Kos, namestnik dr. B. Kurbus, gospodar St. Pristovšek, namestnik Orosi. Ilesič. Nadzorni odbor: predsednik Karlo Fabiani ter člana gg. dr. Aleks. Grobelnik in Viktor Schweiger, namestnika P. Bergant in Fr. Rašček.

Pisarna je začasno v Kapiteljski ulici 7-I, kjer dobe člani informacije vsak dan od četrta na 7 do četrta na 8 zvečer z izjemo sobot in nedelj. — Pozivamo gg. rez. častnike, da se glede uniform in legitimacij čim prej prijavijo odboru na omenjeni naslov. — Odbor.

Primorske vesti

Duhovske vesti. Č. g. Janko Pišot je končevalno potrdil za župnika na Planini pri Vipavi. — Č. g. Albin Martinčič, kaplan v Tolmini, je odšel na svojo novo mesto v Solkan.

Požar. V Crnem vrhu je ogenj uničil Francu Pircu senik. Škoda znaša 5000 lir.

Utonil je v Vipavi Ivan Mermolja iz Bukovice.

Slavlje hrvatske industrije

Letos slavi, kakor smo že poročali, »Zemaljski Savez industrijalcev« v Zagrebu 25 letnico svojega obstoja. Ob tej priliki je izdal okusno poročilo za občni zbor 2. junija t. l. v proslavo 25 letnice z zanimivimi podatki. Iz poročila posnemamo:

Zveza hrvatskih industrijalcev je bila osnovana 1904 v težkih gospodarskih prilikah: industrija je bila še v povojih in njen razvoj je ovirala budimpeštanska gospodarska politika, proti kateri borili se je bila ena glavnih nalog nove zveze. Številni članstva se je večalo. Po vojni pa je šele nastopil odločen razvoj hrvatske industrije in pričakovati je, da se bo industrializacija po 6. januarju v še večji meri nadaljevala.

Leta 1910 je štela Hrvatska s Slavonijo 379 industrijskih podjetij, ki so imele 38.000 HP pogonske sile in 26.641 delavcev. — Od teh je bilo 58 deln. družb, ki so imele 51.1 milj. kron kapitala, investicij 62 milj. in čistega dobička 6,6 milj. kron. Skupna vrednost produkcije hrvatske industrije je znašala 170,3 milj. kron.

Za leto 1928 so zbrani podatki okrog 100 ind. deln. družb, katerih kapital znaša 504,9 milj. Din, investicije 668,2 milj.; 35 družb izkazuje pasivne bilance za 16,2 milj. Din, 65 aktivne za 27,2 milj. dinarjev.

Skupno cenijo, da je v Hrvatski in Slavoniji v industriji zaposlenih okrog 100.000 oseb.

Zveza šteje sedaj 189 članov, največ lesne, mlinske, gradbene, tekstilne, kovinske in kemične stroke.

Prvi predsednik Zveze je bil Gustav vitez Pongratz, sedanjí (drugi) pa je Samuel D. Alexander.

Zahtevajte
v vseh
spe-
cerijskih
trgovinah

Kaj je novega

Koledar

Cetrtek, 30. maja. Presv. Rešnje Telo. —
Petek, 31. maja. Angela, Kocijan.

Za Cankarjev spomenik

Le malemu delu naše javnosti je znano, da obstoja, a tiho in marljivo deluje že 11. leto odbor za zgradbo spomenika Ivanu Cankarju na Vrhniki. Svoje delo je razširil odbor tudi med rojake v Ameriki, ki so se radevolje odzvali in nam nudili svojo pomoč. Pred kratkim so nam poslali iz Detroita po g. Antonu Jurcu vsoto 540 dolarjev, ki je znatno pomnožila naš sklad; najlepša jim hvala! Ta njihova plemenita gesta nam daje upanje, da se bo tudi naše ljudstvo odzvalo in nam prišlo na pomoč, četudi z malimi zneski — vsak po svoji moči. Darove, prosimo, pošljite prej ko mogoče na g. Franc Jurca, Kmetška posojilnica Vrhnika.

Odbor se je namreč na željo naših rojakov Amerikancev odločil, odkriti spomenik v juliju leta 1930, ko posesti staro domovino več tisoč Amerikancev. Njihova želja je tudi, da naj stoji spomenik v Cankarjevem rojstnem kraju, v dolini Sentflorjanski. Tako bo dana prilika vsakemu, ki pride, pogledati spomenik, videti tudi kraje o katerih je Cankar pisal in ki so mu bili neusahljivi vir njegovih nevenljivih del. Ko boš videl sanjavi Močilnik, enajsto šolo pod mostom, globobico—sv. Trojico, Alešovo domačijo, Betajnovo itd., boš lažje razumel velikega pisatelja.

Odbor razpolaga z najlepšim prostorom, zagotovljen je kamen za podstavek in tudi vsota za spomenik je že precejšnja. Ker pa hočemo postaviti Cankarju lep in dostojen spomenik, kar bo seveda zvezano z velikimi stroški, apeliramo ponovno na našo cenj. javnost za pomoč. Obenem prosimo za nakazila zneskov, ki so v tem ali onem kraju nabrani in ta namen. Delajmo in pokažimo, da smo vredni sinovi naroda iz katerega je izšel svetovnoznani, nedosegljivi velikan, naš Ivan Cankar.

Od Martuljka - roke proč!

Kranjska gora, 28. maja.

V nedeljski številki »Jutrca« gotovi turistovski krogi (ki obstoje po našem skromnem mnenju iz dveh oseb), pozdravljajo načrt, po katerem bi postavila Jožica Smolej iz Gozda v Martuljeku planinsko kočjo, po domače oštarijo, češ, gre se za povzdigo tujskega prometa. Naši nazori so pa popolnoma drugi. V naših prekrasnih Alpah imamo edini koteček, lejer vlada pravcati božji mir in ta koteček je impozantna Martuljekova skupina. Pod nedostopnimi vrhovi je krasen teren z dvema sianpovoma, katerega obhodiš v dveh, treh urah. Tukaj uživaš prirodo v vsej svoji prvoti. Ta koteček je za ljudi, ki imajo smisel za prirodo in smisel za odpočitek, ne pa skomine po alkoholu. Zato upamo, da govorimo v imenu vseh pravih planincev z dr. Kugyjem: Od Martuljeka roke proč! Martuljek naj ostane, kakor ga je ustvaril Stvarnik, naš narodni park. Zato proč od njega z vsako barvo, proč s klini in žicami, proč tudi z vsako planinsko oštarijo. Špikove in sosednje severne stene naj ostanejo nedotaknjene samo za močne in funaške plezalec, ki so vajeni zreti smrti v obraz! — Za tujski promet pa naj skrbita dve gostilni v Gozdu, ki se nahajata obe v neposredni bližini te lepe skupine z najlepšim pogledom na naše Dolomite.

Žalostni sprehodi po vinogradih

Sv. Miklavž pri Ormožu, 28. maja.

Šele sedaj se vidi, kako žalostne sledove je zapustila toča, ki je padala v soboto popoldne, v vinogradih. Ponekod, zlasti pri Jeruzalemu, in deloma v Kajžarju, je trgatve že sedaj končana. Človeka kar srce boli, ko vidi upustošene vinograde in sliši tožbe gospodarjev. Star možakar se je sprehaljal po vinogradu

— No, očka, kako je?
— Slabo, gospod, slabo. — Žalostno je zmaheval z glavo.
— Ali je zelo pobila?
— Saj veste, kaj pravijo? »Če točo v vreči nesejo mimo, pa škoduje.«
— Je močno padala,
— Ko da so je iz škafa vsuli. Nad 25 minut je klestila ubogo trsje. Tla so bila bela, kakor da je zapadel sneg — Umolkni je in se žalostno ozrl po vinogradu, ki mu je bil dražji, ko vse drugo na svetu.
— Morda pa ne bo tako hudo. Vse se še lahko popravi.
— O ne, gospod. Glejte, saj je vse uničeno. Vršički so odtrgani. Kako naj potem trs raste?
— Kako pa je vinograd velik?
— Krog dva orala obsega.
— In pravite, da je to vse uničeno?
— Večinoma. Za ta jesen se nam že obeta slaba trgatve, ker je mnogo trsja zmrznilo. Kakih šest polovnjakov pa sem vkljub temu pričakoval. Sedaj pa bom moral biti vesel, ako dobim par sto litrov.
— To bo velik udarec, kaj ne?
— Velik, velik udarec bo to. Saj nas vinograd vzdržuje. Teško se bomo preživljali. Bog nas varuj take zime, kakor je bila lanska! Ne bomo je mogli prenesti.

Kdor ni izpostavljen elementarnim nezagodam in se brez skrbi vseda za polno mizo, se težko vživi v razpoloženje kmeta, ki vidi svoje upanje uničeno in s strahom zre v bodočnost, od katere ne more pričakovati nič dobrega.

Predsezona na Bledu

Bled, 29. maja.

Letošnje spomlad beležimo izredno toplo in suho vreme, ki je vsekakor podkrepilo med tuji gosti reklamo, ki jo delajo blejski tujskoprometni podjetniki. Krasni maj se je dan za dnem odlikoval in pripomogel, da je solnce napravilo bivanje prijetno že v predsezoni. Nemci iz Avstrije in Nemčije in Jugoslovani prihajajo v največjem številu semkaj in so vzhičeni nad prirodno lepoto Bleda. Rano zjutraj so na nogah in delajo kraje in dalje izlete. Vozijo se po jezeru, hodijo na stari grad, po bližnjih bričkah in v Vintgar. Z avtobusi odhajajo v Bohinj in Kranjsko goro. Rajhovi so popularni gostje Bleda in sploh naše Gorenjske. Zadovoljni so pri nas tudi glede prijaznosti, ki jim jo izkazuje tako obsejna policija in cariniki, kakor tudi domačini. Zadnji teden se je otvorila kopalna sezona. Jezero se je segrelo na 18 stopinj, kar je za kopanje in deloma za plavanje v teh solčnih dnevih že prav prijetno in popolnoma zadostuje. V prvih dneh junija so napovedani novi, številni gostje. Dosedanja statistika izkazuje 1507 gostov, in sicer 11 Angležev, 3 Amerikancev, 110 Avstrijcev, 346 rajhovec, 46 Čehov, 2 Francoza, 1 Holanec, 18 Italijanov, 1040 Jugoslovancev, 8 Madjarov, 8 Poljakov, 4 Rusji in 2 Švicarja.

Izletniški vlaki

Generalna direkcija državnih železnic je odobrila vpeljavo izletniških (kopalnih) vlakov po znižani ceni pod sledečimi pogoji:

Izletniški (kopalni) vlaki vozijo le ob ugodnem vremenu v dobi od 2. junija do 15. sept. t. l.

Za izletniške (kopalne) vlake se izdajajo povratne vozne karte s 50% popustom. Te vozne karte so veljavne izključno le za izletniške (kopalne) vlake. Potnik z izletniško vozno karto, ki bi potoval z drugim vlakom, plača v vlakcu doplačilo, kakor potnik brez vozne karte. Prekinjenje vožnje ni dovoljeno. Kot izletniške (kopalne) vlake je smatrati sledeče vlake:

1. Na progi Ljubljana gl. kol. — Jesenice izletniški vlak št. 920, odhod Ljubljana gl. kol. 5.15, prihod Jesenice 7.16 ter v nasprotni smeri vlak št. 919, odhod Jesenice 20.36, prihod Ljubljana gl. kol. 22.26 — le ob nedeljah od 2. junija do 15. junija t. l.

2. Na progi Ljubljana gl. kol. — Jesenice-Bistrica Boh. jez. v dobi od 16. junija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih izletniški vlak št. 920, odhod Ljubljana gl. kol. 5.15, prihod Bistrica Boh. jez. 8.25 ter v nasprotni smeri vlak št. 919, odhod Bistrica Boh. jez. 19.18, prihod Ljubljana gl. kol. 22.26.

3. Na progi Ljubljana gl. kol. — Rateče-Planica izletniški vlak št. 928-8628 dne 27. junija in meseca julija in avgusta ob sobotah, odhod Ljubljana gl. kol. 15.53, prihod Rateče-Planica 19.28 ter v nasprotni smeri vlak št. 8619-919, odhod Rateče-Planica 19.31, prihod Ljubljana gl. kol. 22.26, ob nedeljah in praznikih od 28. junija do vključno 1. septembra.

4. Na progi Ljubljana gl. kol. — Škofja Loka kopalni vlak št. 924, odhod Ljubljana gl. kol. 12.57, prihod Škofja Loka 13.38, ter v nasprotni smeri vlak št. 925, odhod Škofja Loka 18, prihod Ljubljana gl. kol. 18.43, dnevno v dobi od 15. junija do vključno 8. septembra.

5. Na progi Ljubljana gl. kol. — Kamnik izletniški vlak št. 8418, odhod Ljubljana gl. kol. 5.40, prihod Kamnik 7.03 ter v nasprotni smeri vlak št. 8419, odhod Kamnik 19.50, prihod Ljubljana gl. kol. 21.03, ob nedeljah in praznikih v dobi od 2. junija do 15. septembra t. l.

Vozni red izletniških (kopalnih) vlakov so razvidni na postajah na posebnih lepkih »Izletniški (kopalni) vlaki« z veljavnostjo od 2. jun. 1929.

Skrivnost na konzulovem vrtu

Sarajevo, 29. maja.

Čudni dogodki se dogajajo po svetu in nemara bo že prava lista Shakospearova, da je mnogo med zemljo in nebom stvari, ki jih naša šolska učenost ne razume. Toda to kar se dogaja te dni v našem mestu, je pa le malo preveč čudno in stare ženske imajo sedaj prinas mnogo »jezikovnega« dela, da natančno preredetajo in se do dna poglobijo v skrivnostne dogodke, ki se vrše na vrtu angleškega konzula Charlesa Greiga in v njegovih vili v mestnem delu Bjelavi.

Gospod konzul rad obdeluje sam svoj vrt. Te dni je kopal na vrtu in naletel na kosti človeka, ki je moral biti že davno tam pokopan. Naročil je, naj se te kosti zberejo in ponovno zakopajo v kotu vrta. Drugega ali tretjega dne potem pa prihihi v očetovo pisarno hči in mu pove:

»Očka! Sedaj je bil tu neki star Bosanec z revolverjem za pasom ter dolgimi, širokimi rokavi. Dejal mi je, da so one kosti na našem vrtu človeške ter da jih je treba dostojno pokopati, tako, kot to vsak človek zasluži. Samo to mi je rekel in odšel.«

To je konzula presenetilo, to pa tem bolj, ker je le malo ljudi vedelo o teh kosteh. Se bolj ga je presenetilo, ko je kmalu za tem prišel v pisarno njegov sin in mu povedal isto. Tudi on je enako opisal neznanega človeka kot hči. Dodal je samo to, da se mu je zdel neznanec kot kak bogat beg, oblečen v starinsko obleko bosanskih plemičev. Konzul Greig je sklenil, da neznančevi želji ugoditi. Poklican je bil duhovnik. V kotu vrta je bil izkopan ponovno grob, katerega je duhovnik blagoslovil. Dočim je duhovnik čital molitve, je stala poleg njega konzulova žena in molila. Konzul kot strasten amater fotograf je oba, duhovnika in svojo ženo fotografiral. Ko pa je ploščo pozneje razvil, ni na negativu opazil ne duhovnika in ne svoje žene, temveč dve stari muslimanki, katerih poteze so se jasno razlikovale. Konzul se je zavzel in lasje so mu stopili pokonci: »Da ne bi te koste izvirale od teh dveh žen? Toda odkod prideta na moje ploščo?«

Za to dogodbo je izvedel tudi dr. Ibrahim Hadživmerović, ki je povedal, da je bila njegova stara mati pokopana nekje tam, kjer je konzul našel človeške kosti. On celo dopušča možnost, da so te kosti prav od nje. Toda odkod potem skrivnostni stari Bosanec? Odkod sprememba na fotografski

plošč? S tem si belil glavo sam gospod angleški konzul, ki je morda pri razvijanju zamenjal ploščo, na katero je kdaj ujel kako muslimanko. In sedaj ga je strah.

Slovanski vseučiliški seminar na Dolenjskem

O binkoštnih praznikih je priredil slovanski seminar svojo vsakoletno literarno-poučno ekskurzijo pod vodstvom g. prof. dr. Ivana Prijatelja, in sicer to pot na Dolenjsko. Z jutranjim vlakom v soboto je šla cesta skozi dolenske njeve in travnike, skozi gozdove in hribe v Mirno peč, odkoder smo zavzeli prvo postojanko našega programa grad Hmeljnik. G. dr. Prijatelj nam je razložil njegov pomen, ki ga ima v zgodovini, posebno v francoski dobi, in ko smo si ga dobro ogledali, smo odrinili na Trško goro. Tu nas je že čakal naš stari znanec g. prof. Scidl, ki nam je razložil geologijo novomeške okolice in nam pokazal njeno lepoto, po kratkem odpočitku smo odhiteli naprej med vinskimi goricami na belo cesto, ki vodi na Otočce. Leno se vije Krka okoli njega, zaspano, in majhni otočki ga obdajajo. Krka teče in teče vedno naprej, grad pa je utonil v sedanosti, ki ga ubija. Le v daljino, preteklost zre in le spomini so še, ki ga oživljajo. Tu se je začela Tavčarjeva povest, pri Strgu končala. Struga-Gospa baronica pl. Fichtenau nas je ljuberno sprejela in bili smo njeni gostje nekaj ur. Dolenjska je polna idil, in ena neštetihih so Struge. Mir je večer in sem pa tam pride kdo, ki udari v to tišino. Šli smo v to tišino. Šli smo dalje. Popoldne je hitelo v mrak. Bela cesta se je vila med njivami, ki so kipele k solcu in klicale Jakaca, naj pride kmalu nazaj iz Amerike. Prišli smo v Smarješke toplice. Noč je padala in na nebo je stopil mesec, ki je odgnil te dolenske noči v vseh svojih lepota in miru.

Prišlo je jutro. Prvi pozdrav Novega mesta je prinesel g. profesor Kovač in njegova gospa soproga, ki nas je pozivil, da pridemo čimprej k cilju, v Novo mesto. Pohitela sta nam nasproti. Mimo Bele cerkve čez Krko, mimo tolikih vasic, med poljem, polnim zorenja, je šla pot. Stopili smo v Gracirjev turn, v grad Rudežev, kjer je kraljevic Dragotin Rudež, naš drugi Čuj Gospod Josip in gospa Marija Rudež so nas ljubezljivo sprejeli in gospa Schöppova nam je s svojo veselejšjo stregla, da smo se okrepčali in oddahnili in veselju in petju ni bilo čenca. Nato smo si ogledali grad, številna pisma, ki so jih pisali naši kulturni delavci Dragotinu Rudežu, ogledali »Ravbärje« in kapilo in po intimnem slovesu smo odrinili proti metropoli Dolenjske Novo mesto — ti stari mesto, kjer je živele toliko naših pesnikov, pisateljev, pozdravljeno! Bili smo gostje občinskega sveta, gg. župana dr. Režka, dr. Vasiča, prof. Kovača in mnogih drugih odličnih Novomeščanov. Tu smo se spomnili Ketteja, mladega ptiča enega gnezda, pevca iste spomladi. Ogledali smo si grob Princove Julije in Jakčev atelje, kjer govori mnogo slik o delu našega mladega slikarja.

Šli smo. V Ljubljani nas je noč objela, nepozabni pa so dnevi tam doli, v novomeški okolici, nepozabna bo prisrčnost, ki je govorila in naredila mnogo, mnogo.

Vse to pa je bilo omogočeno po skrbi in delu našega g. prof. dr. Ivana Prijatelja, po dobroti gg. župana dr. Režka, prof. Kovača, dr. Vasiča. Vsem tem in vsem, ki so pripomogli k lepo uspehi ekskurziji: Iskrena hvala!

Ne mučite svojih otrok z ribjim oljem. dajmo jim mesto tega okusni prašek

JEMALT

ki se jemlje s slastjo tudi poleti.

Opustošena polja

Sv. Urban pri Ptuj, 26. maja.

Preteklo soboto dne 25. maja t. l. popoldne ob 4 je prihrumela od severne strani huda nevihta z debelo in dolgotrajajočo točo in močnim nalivom čez naše občine Drstelja, en del občine Janeževci, Dolje in Zgornji Mestni vrh. Uničeno je v teh imenovanih občinah vinske gorice in žitno polje — popolnoma. Najhuje prizadeta so Drstelska in Placarski vrh, kjer morajo občani žitna polja pokositi — in drugi nasad nasaditi.

Nekemu malemu posestniku v Drstelji je vodni naliv vzel krompirjev nasad z zemljo vred in vse skupaj v dolino na travnik — »poštupale«.

Drugi posestnici je v Janeževcih istotako vodni naliv vzel njivo s koruznim nasadom in vse skupaj odnesel na drugo parcelo.

Sadonosniki, hišni vrtni in tižol je končano splošno vse — česar najstrebši ljudje tukaj ne pomajajo.

Naknadno se nam poroča, da je en del občine Dolje in Janeževski vrh istotako hudo trpel pod to elementarno katastrofo. Priporočamo omenjene občine oblastim za nujno pomoč!

Kopalnišče Gleichenberg

Avstrija, Štajerska

Sloviti zdravilni vreli, moderne zdraviliške naprave. — Odlični zdravilni uspehi pri katarjih, astmi, emphysemu, boleznih srca

Najlepše okrevališče!

Zahtevajte prospekt!

Pod Krimom najden zaklad

Tam pod Krimom so izkopali zaklad, pravi pravcati »šace« — pa brez Kolomonovega žegna. Zgodilo pa se je to takole:

Franc Bezljaj, posestnik v Vrbljanjah št. 22, je sklenil izkopati si in zgraditi novo klet. Začel je kopati in podirati staro zdovje. Med kopanji so našli na loncec. Ko so loncec — seveda z vso previdnostjo in radovednostjo — dvignili, so videli, da je precej težak. V njem so našli srebrni denar, kakršnega nihče ni poznal.

Ko so zaklad natančneje pregledali in prešteli, so našli 43 velikih, starih srebrnikov iz druge polovice 17. stoletja, to je iz časov neposredno po 30 letni vojni. Srebrni denarji so stari do 270 let. Verjetno je, da je denar kdo zakopal in skrival v klet svoje hiše pred tolpmi razbojnikov, ki se jih je v onih povojnih in razdvanjih časih polno klatilo po naših krajih. Predno je mogel svoj zaklad zopet dvigniti, ga je najbrže dohitela smrt — kdo ve: ali pod nožem, ali od kuge ali nesreče? Svojo skrivnost je nesel seboj na oni svet. Tega, bržčas nesrečnega bogataša — ta vsota je za fiste čase pomenila bogastvo — dedič je po 270 letih postal g. Franc Bezljaj. Danes imajo ti srebrni novci vrednost v prvi vrsti le za ljubitelje starega denarja in za muzeje. Tem se nudi sedaj lepa prilika, da obogatijo svoje zbirke z redkimi starinskimi novci precej stare preteklosti.

Osebne vesti

★ **Odličen obisk.** 28. maja zvečer se je pripeljal v Ljubljano g. Seton-Watson, veliki prijatelj našega naroda in države, da obišče svoje številne znance in zopet vidi naše kraje, ki so mu tako ljubi. Uglednemu angleškemu kulturnemu delavcu in publicistu, katerega pero in beseda sta v tako veliki meri pomagala Jugoslovancem pri osvoboditvi in zednjeno, in ki z največjo ljubeznijo zasleduje slejkoprej naš razvoj ter zastavlja svoj veliki vpliv v mednarodnem svetu za nas, želimo, da bi med nami preživel čim prijetnejše dneve. Gospoda Seton-Watsona je posetil včeraj 29. maja naš glavni urednik in ga v imenu našega uredništva najprisrčneje pozdravil.

★ **Iz vojaške službe.** Imenovani so za vojnega atašeya v Parizu konjeniški polkovnik za generalštabne posle Dimitrije Predič; za vojnega atašeya na Dunaju generalštabni polkovnik Milivoj Alimpić in za vojnega atašeya v Pragi topniški podpolkovnik za generalštabne posle Uroš Tešanovič. Za vršilca dolžnosti načelnika topniškega oddelka poveljstva osješke divizijske oblasti topniški podpolkovnik Nenad Prica. — Upokojeni so in obenem prevedeni v rezervno peh. kapetan I. razreda Franjo Žiška; inženjerski podpolkovnik Edvard Štefin; pehotni kapetan I. razreda Josip Puhovič; administrativni kapetan II. razreda ekonomske stroke Milan Globočnik in administrativni poročnik ekonomske stroke Stefan Taček.

★ **V naše državljanstvo sta sprejeta** Milan Sartori, učitelj iz Ljubljane, in Alojzij Kofol iz Zgoranje Šiške. — Izstop iz državljanstva kraljevine SHS je dovoljen trgovcu Karlu Vahincu, pristojnemu v Mokronog, okraj Krški.

Ostale vesti

★ **Pogreb g. župnika Alojzija Jarec** se je včeraj popoldne izvršil v Hotedršici tako, da je jasno pokazal, kaj je bil tihi in dobri gospod župnik svojim župljanom in kako drag je bil svojim tovarišem. Kljub veliki oddaljenosti je prišlo k pogrebu petnajst duhovnikov, dva celo iz Italije, namreč idrijski katehet g. Oswald in godoviški župnik g. Dežela, iz Ljubljane pa univ. prof. dr. Fr. Grivec in prof. dr. Alfonz Levičnik. Pogrebno slovesnost z našo in pridigo je opravil vrhniški dekan g. Ivan Kette, ki se je spominjal predvsem duhovnih dobrot, ki jih je pokojni g. župnik delil pet in dvajset let župljanom. Za svojim župnikom je žalovala dobredno vsa Hotedršica brez izjeme, vse je pustilo svoje delo in celo stari trdi moške so točili solze. Kajti rajni g. župnik Jarec je brez zunanega šuma znal župljane združiti v prijateljstvu, dvignil jih je gospodarsko in prosvetno; ustanovil jim je hranilnico in pobudil vrsto cerkvenih in prosvetnih organizacij; vse te so s svojimi zastavami polnoštevilno stopale pred krsto svojega ustanovitelja. Pogreba se je udeležila tudi šolska mladina z učiteljstvom, ognjegasci, finančna straža in orožništvo; pevci so lepo zapeli tri žalostinke. Kako je rajnik posebno ljubil svojo Hotedršico, kjer je delal 25 let, se vidi odtod, da je odločno zahteval iz Leonišča domov, kakor hitro je sam zaslužil, da ne bo ozdravel. Naj v miru počiva, Bog naj mu bo obilen plačnik!

★ **Svetovaelavski orlovski dnevi v Pragi.** Sprejmemo še nekaj prijav za III. razred po prvotni ceni Din 850 za telovadce in Din 750 za ostale udeležence, kakor je to že objavil g. župnik Hafner. Zlasti opozarjamo vse one, ki so se že odločili, da grede v Prago in bodo tam tudi nastopili pri telovadbi, pa se še vedno niso prijavili, naj nemudoma vpošljejo svoje prijave na naslov: Jugoslovanska Orlovska Zveza, Ljubljana, Ljudski dom. V prijavi

ORGANIZATOR - LJUBLJANA
ALEKSANDROVA CESTA 8
KARTOTEKA NAŠA SPECIJALITETA
Velesejem paviljon H, št. 441-445

morajo biti sledeči podatki: 1. rojstni dan in leto; 2. rojstni kraj; 3. poklic; 4. sedanje bivališče (točen naslov); 5. domovinska občina in srez (okrajno glavarstvo). Dalje naj vsakdo v svoji prijavi sporoči, kje se želi priključiti posebnemu vlaku med Ljubljano in Mariborom ter ali želi obiskati Velehrad ali Olomuc. Kdor teh podatkov še ni poslal, naj to čimprej stori. Prijave sprejemamo samo še do 10. junija. Na prijave, ki bi prišle po tem datumu, se pri najboljši volji ne bomo mogli več ozirati. Do 10. junija mora biti plačana tudi vsa potnina. Prijav, pri katerih v tem času niso poravnana cela potnina, ne bomo vpoštevali. V Prago odpotujemo v ponedeljek, dne 1. julija popoldne s posebnim vlakom iz Ljubljane. Vrnemo se v sredo 10. julija zvečer. Medpotoma si ogledamo tudi Dunaj. — Pripravljamo odbor.

★ **Društvo »Pravnik«** priredi letošnji pomladanski izlet v nedeljo 9. junija v Domžale. Odhod ob 9 od črnuškega mostu preko Rašice in Dobena v Domžale, kjer bo skupno kosilo. Popoldne, po prihodu popoldanskega vlaka, ogled radio-pošaje. Povratek z večernim vlakom. Izletniki naj se prigrasijo do 6. junija pri tajniku.

★ **Sprejem gojencev v administrativno vojaško šolo.** V Službenem vojnem listu od dne 25. maja je objavljen konkurs za sprejem gojencev v administrativno šolo v Belgradu. Z rednim poukom se prične 1. oktobra in traja šola tri leta. Reflektanti smejo biti le redni slušatelji ali pa redni učenci sledečih državnih šol in scier Kmetijske visoke šole (kmetijski in gozdarski odsek), tehnične fakultete (odsek za inženjerje tehnologije), ekonomske trgovske visoke šole, državne trgovske akademije, državnih kmetijskih šol in državnih srednjih tehničnih šol (iz slednjih samo iz industrijsko kemičnega odseka). Aspiranti ne smejo biti mlajši od 17 in ne starejši od 21 let. Lastnorodno pisane prošnje je predložiti neposredno »Upravniku administrativne šole« v Belgradu in sicer najkasneje do 15. avgusta. Ostali pogoji so razvidni iz gorinavedenega službenega vojnega lista, ki je interesentom na razpolago pri poveljstvih vojnih okrožij in vseh orožniških postajah.

★ **Nabori v marenberskem okraju.** Marenberg: Po odloku komandanta vojnega okroga v Celju se bo letos vršil nabor v Marenbergu dne 10. in 11. julija. Poslovanje naborne komisije prične ob 7 zjutraj na določenem mestu v Marenbergu kakor vsa druga leta. Dne 10. julija imajo priti k naboru občine: Sv. Primož nad Muto, Muta, Gortina, Jančevski vrh—Orlica, Marenberg, Remšnik, Pernice, Brezno in Kaplja. — Dne 11. julija pa občine: Sv. Anton na Poh., Sv. Primož na Poh., Trbonje, Vuhred, Vuzenica, Ribnica na Poh., Zg. Vižinga. K naboru imajo priti vsi mladeniči, ki so rojeni leta 1909 in mladeniči, ki so bili začasno nesposobni iz letnikov 1904 do 1908. Obenem se bodo letos istočasno pregledali nesposobni vojni obvezniki letnika 1898 in vsi vojni obvezniki letnikov 1879 do 1898, kateri niso služili pri vojakih ter so za vojaško službo nesposobni. Za te vojne obveznike imajo sestaviti župani sezname v dveh izvodih in jih predložiti naborni komisiji. Tudi vojaški obvezniki, ki dosedaj še niso položili vojaške prisage in se nahajajo doma, so dolžni, da se javijo vsak pri svoji občini. Predstavili se bodo naborni komisiji na dan 10. julija v Marenbergu.

★ **»Dečve«** v dvornem parku na Bledu! Kraljica Marija je pri »Propagandi Dečve« za svoje štiri vrtinarice-Blejke, ki so zaposlene v dvornem blejskem parku, naročila »Dečve« letošnjega vzorca, in sicer za vsako drugačno barvo nageljnov, črne predpasnike in rdeče rute. Ta domisljica naših kraljice je nadvse prijetna, zlasti še, ker je kraljica vse podrobnosti sama zbrala in določila. Našemu ženskemu svetu pa je dala najlepši pogled narodno zavedne gospodinje.

★ **Vreme** je bilo včeraj ob 8 zjutraj v Ljubljani malo oblačno, proti večeru se je pooblačilo še bolj. Barometer 762.9. Najvišja temperatura 26 stopinj. — V Mariboru: Poloblačno, mirno. Barometer 762.2, temperatura 24 stopinj. — V Zagrebu lepo; barometer 762.7, termometer 27 stopinj. — Belgrad: Poloblačno, barometer 762, toplomer 27 stopinj. — V Sarajevu lepo. Barometer 762.4, termometer 26 stopinj. — V Skoplju večinoma oblačno, zmeren zapadni ve-

ter. Barometer 764.1, toplomer 27 stopinj. — Split: Lepo, mirno. Barometer 760.1, toplomer 29 stopinj Celzija.

★ **Smrtna kosa med ameriški rojaki.** V Chicagu je umrl Martin Kremesec v starosti 39 let. — V Clevelandu je umrla Neža Bizjak, mati štiri otrok. — V Millwaukee je umrl Frank Zaičnik, doma iz Luč v Savinjski dolini.

★ **Ameriška zapuščina.** Pred kratkim je umrl v mestu Pueblo, država Colorado, Martin Eder v starosti 60 do 70 let, o katerem se ve samo, da je bil rojen na Češkem. Zapustil je premoženje, ki znaša več milijonov dinarjev. Iščejo se sedaj dediči, ker nima nikakih sorodnikov v Ameriki. Če bi kdo mogel dati kaka pojasnila o dedičih, naj blagovoli to sporočiti na naslov: Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarnica, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.

★ **Dogodki 1. decembra v Zagrebu pred sodiščem.** Pred zagrebškim sodiščem se je v torek dopoldne pričela razprava proti Gabrielu Smitu, ki je obtožen, da je na Jurišičevi ulici streljal na stražnike. Stražniki so gnali neke aretirane demonstrante. Pri tej priliki je bil smrtno ranjen vajenec Slovencev Stanko Petrič iz Kranjske gore, ki je za poškodbo pozneje umrl, dalje sta bila dva policista težje, dva pa lažje ranjena. Smit se je, kot znanu, zagovarjal že pred državnim sodiščem v Belgradu, ki se pa ni izjavilo za pristojno. Smit je pri razpravi pred zagrebškim sodiščem izjavil, da ni streljal, ker ni imel pri sebi niti revolverja. Zasluihanih je bilo več prič. Neka Marija Peternel je izjavila, da je prav s sigurnostjo spoznala v Smitu tistega, ki je streljal dne 1. decembra na stražnike in detektive. Nasprotno pa trdi Jakob Vrkljan, da je stal ves čas zraven Šmita, ki pa je vedno tiščal roke v žepih in ni streljal.

★ **Je li Alojz Stock morilec škornjanca?** Našim čitateljem je gotovo še v spominu grozovit roparski umor v Zagrebu, ki je bil izvršen nad Slovencev, branjevcev škornjancem. Policia je tedaj aretirala Alojza Stocka, starega potepuha, Stock je kar sam na policiji, ne da bi ga kdo vprašal, pričel pripovedovati, da je on morilec škornjanca. Pred sodiščem pa je prav vse zanikal. Te dni se je pričela proti njemu razprava. Zasluišana je bila neka Marija Prstinek, ki jo je navedel Stock, češ, da je bil kritični čas pri njej. Prstinekova pravi, da se ne more točno spomniti, kdaj je bil Stock pri njej. Stock sam pravi pri preiskavi, da je on lahko policiji natvezil, kar je hotel, da pa to še ni nikak dokaz za njegov zločin. Naj mu predložijo dokaze za njegov zločin, potem se bo dal šele obesiti. O izidu razprave bomo še poročali.

★ **Magistrov avtopromet** otvori 1. junija redni promet Ljubljana—Medno. 5924

★ **Schulz Universal«** tehtnica je vsakemu trgovcu, obrtniku in mesarju neobhodno potreba. Zahtevajte brezobvezno ponudbo ali poset zastopnika. Jugo Schulz, d. z. o. z., Ljubljana. 5644

★ **Jeklene valjčne zastore** ter vsa ključavničarska dela izvršuje in se priporoča za cenj, naročila ključavničarstvo Avgust Martinčič v Ljubljani, Rimska cesta 14. Več v današnjem oglasu na zadnji strani!

★ **Zvonarna Strojnih tovarn in livarn d. d.** v Ljubljani bo kakor dosedaj vsako leto tudi letos na ljubljanskem velesejmu od 30. maja do 10. junija razstavila svoje zvonove. Letos so razstavljeni zvonovi D od 1250 kg, G od 550 kg, A od 400 kg in H od 280 kg. Zvonovi D, G in H so namenjeni za župno cerkev Sv. Treh kraljev na Vrhu pri Rovtuh nad Logatcem, zvon A pa drugo podružno cerkev. Zvonovi so res pravi mojstrski izdelek edine ljubljanske zvonarne.

★ **Pri lenivosti črev,** boleznih na jetrih in žolču, odebelelosti, protinu, kataru v želodcu in črevih, oteklini notranjosti debelega črevesa, obolenju zadnjega črevesa odstranja naravna »Franz-Josef« grenčica naglo vsako zastajanje v organih spodnjega dela telesa in to brez bolečin. Dolgoletna izkušnje v bolnišcah dokazujejo, da raba »Franz-Josef« vode izborna urejuje delovanje črev. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Svetovno vojno o živih slikah

vidite, ako posetite bojno igro **KALVARIJA** dne 30. maja, 1. in 2. junija ob 20 uri na Kodeljevem. — Predprodaja ostopnic pri »Orient«, Dunajska cesta 14.

Likovič Joža:

Ko smo svetili...

Vso noč je dišalo v sobi po voščenih svečah, opletenih z belo svilo, zelenjem in zlahtnimi vrticami, ki jih je dala Leskovčeva gospa. Na belo pogrnjeni mizi so ležale, malo pri vzdignjene, da se ne bi pomečkalo nežno cvetje in svileni trakovi. Štiri sveče, za vsakega ena, lepa in rumena, lepše bo gorela kakor zarja na zatonu! Mati jih je zjutraj kupila, da bomo svetili na praznik svetega Rešnjega Telesa. Za vsacega je skrbno odbrala eno, povezala in ozaljšala s cvetjem ter položila na mizo...

Nisem mogel zaspati. Pozno v noč je bilo prizvanjalo v mestu, pri sv. Jakobu, v Trnovem, na Gradu. Bratje v bronastih oklepih so bili še budni, iz line v lino so se ogovarjali ter prepevali, ko so se že bele zvezde razpeljavale preko nebes... Ulice so bile živahne, dolgo je bilo čuti vzklike, razposajen smeh deklet, vpitje nerodnega pijanca v zakotni krčmi pod Gradom. Zlagoma se je vse umirilo, trušče se je oddaljil, zrak je postal negiben. Motil me je le rahel šepet, kakor da se razgovarjajo sveče na mizi. V polmrazu se mi je zdelo, da se dvigajo, plakajo in se poslavljajo od nas. Skozi okno so se naslanjale ter tonile v nepremični temini Hipoma pa so se našgale, vzplamtele ter zopet ugašale, ena za drugo, kakor v procesiji, kadar se razgore, pa jih gasi veter... Zdrnil sem se in pogledal na mizo; a tam so še vse ležale prav tako, kakor jih je za večera položila mati, tihe in mirne, kot bi sanjale o cvetnih čašah, iz katerih so se preliše s pomočjo marljivih čebelic. Kolikokrat so se morala dvigniti zlata telesa, koliko čaš so morale nagniti drobne delavke, koliko vonjavih praškov so morale znositi za eno svečo...

Oprezno sem vstal ter odstrl okno. Mesečina se je razlila v sobo in radovedno osvetlila sveče na mizi. Naši so mirno počivali, sladak

sen je krilil nad polzaprtimi ustnicami, obrazi so bili blaženi, kakor da jih boža svetla angelška roka...

Pod oknom je ležal Leskovčev vrt, poln sanj in cvetja. Tam na levi so se blestele vitke vrtnice, grmi zlatih pomladanskih rož, kodrastišopi nageljnov, greda pri gredi. Vmes pa so se vile stezice, se spajale in razpredale, kakor da jih je ustvaril nebeski vrtar. Kapelica kraj vrta se je srebrila v mesečini, smreke pred njo so bile obložene s čarobnim sijajem. Vsepopovsod je pritaženo zvenelo, klicalo in vabilo. Morda so se pozdravljale angelske duše v sionskem občestvu, morda so se zganile bilke... Milost je rosila na zemljo, nebeske brazde so bile polne zvezd. Še star kostanj v grajski rebri se je tajinstveno pregibal, kakor da že čuti dih praznične skrivnosti.

Tako sem slonel v pozno noč; veter se je dotaknil cvetlic, čiste vonjave so napolnile ozračje... Vrnil sem se k počitku, toda nisem dolgo spal. V ranem jutru je udaril na Gradu močan strel. Hrsteč pok je zletel po strmi rebri preko skalovitih bregov ter se razdrobil v nešteto odmevov. Okna so zazvenčala, zastori so se zganili... Na hodniku se je oglasila mati: »Otroci! Vstanite... Že zvonijo...«

Vsi smo najpreje pogledali na mizo, zlatorumene sveče so se blestele sredi cvetja in drobne zelenja, končno smo vendar dočakali zaželjeno jutro.

Tistikrat sem šel poslednjikrat svetit... Tam za cerkvijo so nas zbiral prijazne gospodične; vsakogar so sprejele s toplim smehljajem, ga odvedle med ostale ter razporedile v pare, lepo in brez razlike. Zdelo se mi je, da smo vsi edinstvena angelska družba, da smo vsi enaki, bogati in reveži, vsaj smo vsi stiskali okrašene sveče v rokah, vsaj je vsakogar drhtelo srcece od nepopisne sreče. Nikogar ni prezrlo dobrotno božje oko, čutil sem, da smo vsi deležni rajске sreče...

V sosodnji vrsti pa sem zagledal fanta z

Od solca zagorelo zdravo kožo hočete imeti! Zato nadržnite svoje telo z

NIVEA-CREME

In nato ven v naravo, zrak in solnce.

Nivea-Crema pospešuje zagorelost potom solčnih žarkov in zmanjšuje nevarnost bolečnih solčnih opeklin. Ali **suho** mora biti Vaše telo. Ne smete je nikdar **mokrega** izpostaviti solčnim žarkom. In zmeraj **preje** nadržniti.

Samo Nivea-Crema vsebuje za nego kože potrebni eucerit in v tem tiči njen učinek.

Doze po Din 3'—, 5'—, 10'— in 22'—, Tube iz čistega kositra po Din 9'— in 14'—.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Dnevna in nočna služba: Ramor na Miklošičevi cesti in Trnkoczy na Mestnem trgu. — V noči na soboto: Bohinc na Rimski cesti in Leustek na Resljevi cesti. — **Obzirnost na cesti.**

Bodite obzirni, vsaj na cesti!

Ljubljana, 29. maja.

Pred meseci je prišel v Ljubljano neki ameriški Slovenec. Čudil se je nad našo komodnostjo in flegmatičnostjo — on, amerikanec se je čudil ljubljancem — s katero se vedemo na cesti. V Ljubljani menda vsakdo misli, da je cesta samo zanj in da ni nikogar drugega na svetu. Pred pošto švigajo avtomobili, avtobusi, koleksi. Pa ti gre gizdalček prav slono in mirno preko ceste, še zmeni se ne, da trobi za njim hupa in zvonijo zvonci koles. Polдне je: po cesti se vsujejo tisoči iz pisarn in delavnice. Vse hiti. Kje, recimo v Prešernovi ulici, pa stojita na pločniku dva možakarja in si živahno dopovedujeta, kje tečijo najboljši cvetki. Tok delavk in nameštencev se jima mora izogibati, ona dva pa debatirata pol ure in še več ter se ne ganeta s pločnika. Naj bi ju kdo poskusil nahluliti! Gorje dotičnemu! Pri nas je namreč tako, da se drug boji drugega, a nihče se ne upa komu zameriti. Saj ni treba, da bi moral povsod posredovati pendrek! Nekaj prostovoljne discipline in obzirnosti pa se morajo ljubljanci že navaditi. Na primer zelo prav bi bilo, da bi v opoldanskih in večernih urah, ko vse hiti z dela, hodili ljudje vedno po desni strani ceste. Sami si bi s tem olajšali pot in se jim ne bi bilo treba večno izogibati. Vrhunec nesramne brezobzirnosti pa je dosegel včeraj ob 12.10 neki kolezar na Starem trgu, nasproti Trdinove trgovine, torej tam, kjer se je pripetilo že toliko nesreč. Kolezar se ti pelje lepo po ozkem trotoarju! Po cesti pa je morala hiteti gruča deklic. In nihče se ni upal nahluliti brezobzirnega kolezarja! Šele, ko ga je prav na koncu trotoarja nahlulil neki uvidelni in korajžni mladenič: »Kaj vam pade v glavo, da ne vozite po cesti?!« je kolezar zavil na sredo ceste. To pa zato, ker se je zbal orjaškega fanta. Po sledi je bilo videti, da je kolezar vozil kakih 50 metrov po trotoarju. Škoda, da ni bilo tedaj nobenega stražnika blizu. Take stvari bi bile v kakem nemškem mestu nemogoče, tam tak nesramnež ne bi odnesel cele kože in niti kolo ne bi ostalo več celo. Bi pasantje že sami poskrbeli zato. Pri nas pa nesramneži izrabljajo našo potrpežljivost. Torej malo več obzirnosti in prostovoljne discipline na naše ceste.

⊙ **Stolna procesija** pojde s Kongresnega trga po Vegovi ulici, Emonski cesti na Cojzovo.

⊙ **Koncert vojaške godbe** pod osebnim vodstvom g. višjega kapelnika dr. Čerina se vrši dne 30. maja od pol dvanajstih do en četrta in eno in od šestih do tričetrta na sedem.

⊙ **Československá Obec v Lublani.** — Uvitaní pěveckého sboru »Hlahol Vinohradský« sučasťnime se ve čtvrtek, dne 30. t. m. o 17.20 hodine na hlavním nádraží. Koncert v sobotu, dne 1. června o osmé v hotelu Union. V neděli, dne 2. června t. r. o desáté hodine bezplatný koncert pro školní mládež v hotelu Union.

⊙ **Popisovalni urad mestnega magistrata** bo dne 31. maja in dne 1. junija radi popravila urada za stranke zaprt. Izvzeti so le najnujnejši slučaji.

⊙ **Stanovanjski urad ljubljanskega velesejma**, ki uraduje od 29. maja do 9. junija 1929 na glavnem kolodvoru v baraki poleg restavracijskega vrta, ima telefonsko št. 2720.

⊙ **Godba Dravske divizije** bo sodelovala na promadnem koncertu v Zvezdi v nedeljo 2. junija od 11 do 12 pod vodstvom g. dr. Čerina. Med koncertom, ki ga priredi krajevni odbor Rdečega križa, se bodo pobirali prostovoljni prispevki za namene Rdečega križa. Razprodajali se bodo znaki po 2 in 5 Din. Cenj občinstvo vjudno naprošamo, da se koncerta v Zvezdi v občnem številu udeleži in pokaže z odkupovanjem znakov Rdečemu križu svojo naklonjenost. Dajte naši mladini solca, zraka in krepčila, da bo nov rod zdrav in krepak. Kdor bo daroval v nedeljo Rdečemu križu, bo daroval za našo dečo.

⊙ **KEMIČNO SNAŽENJE OBLEK.** — SIMENC, Kolodvorska 8.

Maribor

»Hlahol Vinohradski« v Mariboru

Maribor, 29. maja.

Danes popoldne je prispel v Maribor českoslovaški pevski zbor »Hlahol Vinohradski«. Na kolodvoru se je zbralo veliko število občinstva, ki je ob prihodu popoldanske brzovlaka drage goste živahno pozdravljalo. Dobrodošlico je izrekel najprej v imenu mestne občine mariborske podžupan dr. Lipold. Nato sta govorila za Glasbeno Matico dr. Josip Tominšek, za Jugoslovansko-českoslovaško ligo dr. Pivko. Za lep in iskren sprejem se je zahvalil predsednik »Hlahola Vinohradskega« Nachtigal. Združeni mariborski pevski zbori so pod taktirko Hladeka zapeli »Ej, trubačev«. Zbor gostov pa je odpel »Poklonitev« od Smetane pod dirigentom Sejmom. Gostje so se nato odpeljali na obed v hotele »Merano«, »Mariborski dvor« in »Zamorec«. Popoldne so si ogledali mesto in njegove znamenitosti, zvečer pa so priredili koncert, ki je izvrstno uspel. Jutri se odpeljejo v Ljubljano.

⊙ **Otvoritev »Prosvetnega kina«.** Kakor znano je kat. omladina že delj časa pripravljala ustanovitev lastnega kina, ki naj bi od časa do časa s predvajanjem kulturnih in poučnih filmov deloval za dvig ljudske izobrazbe ter vzgojo širokih ljudskih plasti. Danes se vrši otvoritvena predstava, pri kateri se predvaja krasen film »Spovedna tajnost« v 6 dejanjih. Predstavi se vršita ob petih in pol osmih v Mladinskem domu, Cvetlična 28. Pri večerni predstavi svira društveni orkester. Hvalevredna iniciativa zasluži, da se občinstvo v velikem številu odzove vabilu Kat. omladine.

⊙ **Ustanovitev Rdečega križa v Mariboru.** V soboto, dne 1. junija ob 20 se vrši v Gambrinovi dvorani ustanovni občni zbor krajevne organizacije Rdečega križa. Vabijo se člani ter oni, ki se zanimajo za delovanje tega humanitarnega društva.

⊙ **Romarjem v Rajhenburg** sporoča tukajšnja Krščanska ženska zveza, da se odpelje romarski vlak iz Maribora ob 9 predpoldne. Vožnja stane z izkaznico 50 Din iz Maribora in nazaj. Ponovno opozarjamo, da se sprejemajo prijave najpozneje do 15. junija pri društveni predsednici ge. Katarini Baumanovi v Cvetlični 23.

davi, uzaljen fant otrok drugega sveta! Svet rož, ozaljšanih sveč in tihe, skromne sreče ga ni razvel. Praznični zvonovi so zastoj trkali na njegovo srce; milost in ugodje svetlih trenutkov ga nista obsijala. Bratstvo sionskega občestva mu je ostalo tuje, on ni doumel, da se jomi beli kruh za nas vse enako, velike in male, bogate in revne, gospodarje in hlapce...

Spomini, spomini! Lepi so bili tisti večeri pred praznikom presvetega Rešnjega Telesa. Pričakanje in radost sta polnila naša srca. Še angeli so sklepali roke od veselja, ko so nas gledali... Naša soba je bila polna medene vonjave. Še sicer mrke in temačne stene so bile svetle in prijazne, razdrapani strop je bil oblit z zlato lučjo. Na omarah so ležale skrbno pripravljene obleke s svilenimi petljami, zlikani solnci, široki, mehki ovratniki, vse očiščeno in belo, pripravljeno za nežno svečanost. Na mizi pa so se smehljale sveče, vdane žrtve našega detinskega veselja, ovite s svilenimi trakovi in cvetjem, pripravljene za darovanje...

Pa temu je že davno! Sveče so že davno dogorele, nežno ljubko cvetje je že davno zvenelo, trakovi so že davno porjaveli. Še tisti kostanj v grajski rebri so posekali, ostala je le gola reber, brez sence in zatišja... Samo spomin se zbudi v teh prazničnih dneh, prelesten in sladak je! Prav kot tedaj! Solnce bo dvignilo bele roke in objelo gore, trate, drameče se vasi. Zopet bo zvonilo. Pri sv. Jakobu se bo veličastno razmajal velik zvon; orjaški zvoki se bodo gnali preko strmih streh, v skrite vrtove, budili rože, trkali na nizka okna. Na Gradu bo začelo prizvanjati, drobno cingljanje se bo stresalo v jutranje ozračje. V Trnovem se bode prebudil bronasti brat in dvignil slavospev.

Oj spomini! V zlat medaljček bi vas skril, angelom bi vzel pesem iz ust. Vsaj je hodil Gospod v beli halji tistikrat z nami, med svečami in cvetjem, med ubogimi in ponižnimi brati...

Regulacijski načrt za magdalensko predmestje obsega zemljišča v obsegu Tržaška cesta — Stritarjeva — Belgrajska — Svetovo — Radvanjska ulica ter južna mestna meja. Omenjeni regulacijski načrt predvideva tudi ob Betnavski cesti dvoje trzišč, ki prideta približno v središče magdalenskega predmestja. V kolikor pa se razteza ta načrt preko mestnih meja pa je bilo naproseno okrajno glavarstvo za Maribor desni breg, da posreduje pri okoliških občinah v smislu regulacijskega načrta.

O dalmatinskih otokih predava jutri v Ljudski univerzi hrvatski zgodovinar dr. R. Horvat. Predavanje, ki je zadnje v tekoči seziji, pojasnjuje lepe skioptične slike.

Slavo obhaja 5. junija tukajšnji 32. topniški polk kot spominsko svečanost na dan, ko so baterije tega polka privrkat dosepele ob priliki koroske ofenzive l. 1919 na Gosposvetsko polje. Predpisani cerkveni obredi, ki jih bosta opravila garnizijski duhovnik Zavodila za katoliško veroizpoved in prota Trbojevič za pravoslavno veroizpoved, se prično ob pol 11 v vojašnici Vojvode Putnika. Slovesnosti se udeležijo predstavniki raznih oblasti in pa povabljeni gostje. Popoldne pa se vrši na vojaškem dvorišču vojaško slavlje.

Katol. izobraževalno društvo v Krčevini vprizori danes popoldne ob običajni uri trodejanjske »Vraže«. Med odmori predstave, ki se vrši v društvenem domu, sodeluje godba Kat. omladine.

Premislili sta: Alojzija Dvoršak, vdova po posestniku, stara 62 let. Pogreb jutri ob 16 iz mrtvašnice na mestnem pokopališču v Pobrežju. — Regina Kuntner, šivilja, stara 22 let. Pogreb danes ob 17 na pobreškem pokopališču.

Dne 3. junija prispe v Maribor akademski pevski zbor iz Ljubljane, ki nastopi pod odličnim vodstvom skladatelja Fr. Marolta v veliki unijski dvorani z izbranim ter izredno pestrim pevskim programom. Višek programa tvori brezdvomno Kogojev »Requiem«, ena najglobljih in največjastnejših slovenskih zborovskih skladb.

Izlet k Sv. Anehu priredi v nedeljo, dne 2. junija tukajšnji angleški klub. Odhod zjutraj z vlakom do Ruš, nato peš k ruški koči, kjer opravi član Aljaževga kluba službo božjo. Vabljeni vsi klubovi prijatelji.

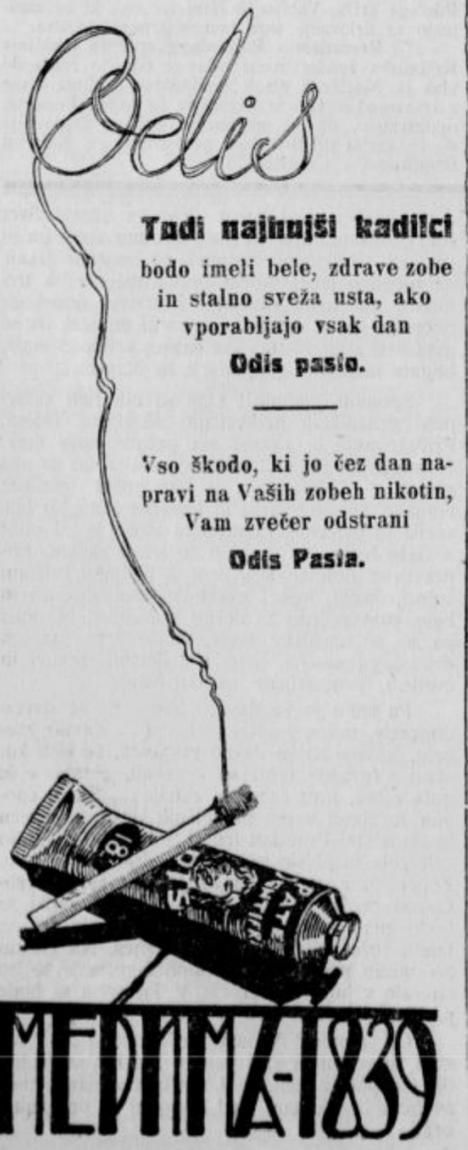
Zaključek gospodinjstvo-nadaljevalnega tečaja za uradnice pri šolskih sestrah se vrši dne 8. junija. Z zaključkom je združena razstava izdelkov na polju domačega gospodinjstva. Vsekakor so vspeh tečaja zelo zadovoljivi in vlada med mariborskimi uradnicami že sedaj precejšnje zanimanje za drugi tečaj, ki se bo otvoril po zaključku prvega gospodinjstvo-nadaljevalnega tečaja te vrste.

Za higijeno. Dva tukajšnja obrtnika sta izumila patent in sicer higijenično napravo za pecivo »Ilipain«. Odslej ne bodo več zemeljske, kajzerice in drugi pekovski izdelki izloženi otipavanju in izbiranju; seve je odvisno to od dobre volje kavarnarjev, gostilničarjev ter drugih podjetnikov (zajtrkovalnice, točilnice, mlekarne itd.). Konstrukcija je sila enostavna; zapra posoda, opremljena od vseh štirih strani s prozornimi steklenimi ploščami. V notranjosti in je razdeljena posoda na posamezne prekatke, ločene po posameznih steklenih ploščah in namenjene za posamezne vrste namiznega peciva. Na spodnji strani vsakega prekata pa je pritrjena ploščica, ki se s pritiskom na poseben podaljšek s sprednje strani odpira ravno za toliko, da ti zdrži komad zaželjenega peciva v roko. Pacient ima priložnost od zdravstvenih oblasti in predstavljajo velik napredek v javni higijeni.

Šmarnice v tukajšnji stolnici so bile letos tekom meseca majniške kraljice tako lepo obiskane kakor še nobeno leto v povojnem času. Mnogoštevilni verniki, ki so večer za večerom napolnjevali hram božji, so z zgledno pobožnostjo in občutjem sledili prelepim šmarničnim pridigam. Jutri pa se ob običajni uri vrši slovesen zaključek letošnjih šmarničnih pobožnosti.

Nezgodna v delavnici drž. žel. Včeraj dopoldne je prišel 28 letni delavec Mihael Ekart iz Sv. Janja na Dravskem polju pri premikanju tako nesrečno pod kolesa mimovozečega voza, da mu je zdrobilo stopalo desne noge. Rešilni oddelek je ponorecena prepeljal v bolnišnico.

V smrti je šel 78 letni zasebnik France Pijavec. Tam v gozdčku pred Balonovo gostilno se je obešil. Našli so pri njem samo delavsko knjižico. Kaj ga je gnalo v smrt ni znano.

Odies

Tudi najhujši kadičci bodo imeli bele, zdrave zobe in stalno sveža usta, ako uporabljajo vsak dan **Odies pasto.**

Vso škodo, ki jo čez dan napravi na Vaših zobeh nikotin, Vam zvečer odstrani **Odies Pasta.**

MEDIMAT 1839

Mariborska porota. Za 5. junij je razpisana obravnava proti ciganu Antonu Horvatu iz Murske Sobotice, ki se obtožuje, da je v času od 29. decembra 1920 do 2. januarja 1921 v Lipi izvršil umor nad Uršulo Vincetič. Kakor znano se je že 10. aprila t. l. vršila pred tukajšnjo poroto razprava proti obdolžencu; radi njegovega zatrevanja, da umorjena še živi v Zagrebu, pa se je morala razprava na predlog drž. pravdnika preložiti. Radi silne ciganove zgovornosti bo bržkone tudi sedanjna razprava nudila dovolj zanimivih momentov.

Poglavje o vzorcih brez vrednosti. Prides na podeželsko pošto in ti brez nadaljnega sprejmejo vzorec brez vrednosti, namenjen v inozemstvo. Na tukajšnji glavni pošti pa te odslovijo in prijazno opozore, da se vzorci brez vrednosti za inozemstvo sprejmajo samo na ko'odvorski pošti. Stara je že ta storija in hudo nerodna; prizadeto občinstvo pa se vedno iznova povprašuje: bogsigavedi čemu tako poslovanje. In se množe pritožbe iz dneva v dan.

Celje

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico. Gremij trgovcev Celje naznanja vsem gospodarskim krogom v mestu Celje in njegovi bližnji in daljši okolici, da uraduje referent Zbornice v torek dne 4. junija t. l. od 8 do 12 predpoldne v ravnanjski sobi Prevoznice družbe d. d. v Celju, Savinjsko nabrežje št. 7. Stranke, ki žele kako pojasnilo ali svet v zadevah, katere zastopa Zbornica, se vabijo, da se pri njem v določenem času zg'ase.

Clanstvo katoliških organizacij se udeležijo današnje procesije v lastni skupini. Vabimo Orle, Krekovec ter članstvo Kat. prosvetnega društva in Celjskega družabnega kluba, da se zbere vsaj do pol 9 pred opatijsko cerkvijo ob Glasbeni matici.

Velika udeležba pri proslavi papeževga jubileja. Kakor je nepojmljiva sila, ki veže narode z notranjo nujno na stol sv. Petra, tako privablja tudi s skromnimi sredstvi prirejena in udanosti papeštvu posvečena proslava stolne vernikov, da ob misli na nezmagljivost Cerkve zažare novega življenjskega optimizma in nove ljubezni do cerkvene edinosti. In tako se je zgodilo tudi s proslavo, ki jo je prošli ponedeljek priredilo v prostorih Mestnega kina Katoliško prosvetno društvo. Popoldne ob 4 so se le težavo objeli prostori do 600 mladih src, učencev in učenk celjskih šol. Kljub nezonsni vročini in soperariji v dvorani je mladina z napeto pozornostjo sledila plastični besedi glavnega tajnika ljubljanske Prosvetne zveze, ki je ob filmskih slikah tolmačil veličino papeštva ter neprecenljivo umestnostne zbirke, ki jih je papeštvo kot pravi resnični prijatelj umetnosti in znanosti tekom stoletij zbralo v varnem zatišju Vatikana. — Nič dosti manjša ni bila udeležba pri večerni bolj oficijelni proslavi. Z zadostjenjem moremo ugotoviti, da so proslavi prisostvovali vsi sloji celjskega prebivalstva, a tembolj občudovati, da so izostali na proslavo posebej povabljeni predstavniki javnih korporacij. Večerno proslavo je uvedel mešani zbor Kat. prosvetnega društva z dvema Marijinima pesmima, uvodno besedo je govoril g. prof. Peter Kovacic, nakar je zbor zapel veličastno »Povsod Bog«. Glavna točka proslave je bilo filmsko predavanje glavnega tajnika g. Zora. Na navzoče je proslava naredila globok utis, gradbeni odbor za cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku pa bo dobil od proslave lep prispevek.

Pelkova slava 39. pešpolka. V torek 28. maja je celjski 39. pešpolk proslavil svojo slavo v spomin na zavzetje vasi Crna na Koroskem po bivšem celjskem pešpolku ob priliki koroske ofenzive v l. 1919. Posebnost proslave je bila letos zlasti številna udeležba s strani celjskega občinstva, ki je pri dopoldanski proslavi na Glaziji naravnost zajelo obširni prostor. Cerkevni obred sta opravila ml. g. opat Peter Jurak ter vojaški pravoslavni duhovnik g. Manojlo Cudič. Obilo priznanja je žel z govorniškim elanom in toplim prepričanjem govorjeni govor polkovnika-domačina g. Voj. Kostiča. Po oficijelnem delu je bilo občinstvo pogoščeno. Popoldne se je vršila vojaška zabava, kateri je zopet prisostvovalo mnogo občinstva zvečer pa se je v Narodnem domu zbral okoli oficirskega zbora cvet celjske javnosti na družabni večer. Proslava je še bolj utrdila zaupanje državljanov v neoporečnost in zdravi duh naše armade.

Proslava 10 letnega obstoja slovenske univerze, ki se vrši v nedeljo dne 2. junija ob 4 popoldne v Celjskem domu in na kateri nastopi 55 pevcev Akademskega pevskega zbora ljubljanske univerze ter solista g. Marjan Rus in gna. Meze-tova, bo praznik velike ideje, katero predstavlja uresničenje slovenske vseučiliške misli, obenem pa praznik slovenske pesmi, izvajane po najboljših slovenskih sinovih. Celje in okolica mora ta praznik proslaviti s polnoštevilno udeležbo proslave. Predprodaja vstopnic je v Slomskovi tiskovni zadruzi ter v knjigarni Goričar & Leskovič.

Kmetijska podružnica za Celje in okolico priredi v nedeljo dne 2. junija ob osmih skupen ogled skladišča Kmetijske družbe pri celjskem kolodvoru, ki ima v zalogi vse vrste umetnih gnojil, razna semena ter razne stroje in gospodarsko orodje. K temu sestanku se vabijo vsi člani kakor tudi nečlani, da si ob tej priliki ogledajo zalogo tega skladišča.

Hmeljarji! Mrčes se že pojavlja na hmelju. Ugonobite ga najsigurneje z kvasijo raztopino. Točno navodilo za pripravo te raztopine, kvasija les in mazilno milo dobite stalno v drogeriji »Sanitas« v Celju.

Gostilničarjem priporočamo, da si žigosajo steklenice sami. Jedkovića za pisanje na steklo se dobi v drogeriji »Sanitas« v Celju.

Dopisi

Tržič

Izleti. Pomladanski meseci, zlasti majnik, prinesejo v naše skrito mesto vsako leto novo življenje. To je vrvenje po ulicah prav kakor v kakem velemestu. Motocikli, avtomobili, turisti vse vrst ga radi posejajo, zlasti odkar je odprt naš planinski hotel na Kofcah. Sole na svojih majniških izletih si ga rade izbirajo za svoj cilj in ni ga skoro dneva, da se ne bi po ulicah glasilo veselo vriskanje in petje brezskrbne mladine, ki se je navzila svežega gorskega zraka. Preteklo nedeljo je obiskala Tržič godba in pevski zbor železničarskega društva »Sloga«, da tu proslavi svojo 10letnico. Od 11 do 12 je priredila godba na trgu promenadni koncert in že tu smo mogli ugotoviti, do kake dovršenosti se je povzpela tekom svojega 10letnega obstoja. Veliko zanimanje je vladalo za popoldanski koncert, ki je bil napovedan na vrtu gostilne »Krvina« na Slapu; žal je nevihta prekrizala vse lepe načrte tako gostom kakor Tržičanom.

Vodovod. Občina postavlja po trgu te dni nove večje vodovodne cevi, radi česar je promet zelo oviran. Delo, ki ga je prevzela znana ljubljanska tvrdka ing. Dedek, pa hitro napreduje in bo cesta zopet kmalu prosta.

POZOR NA PAVILJON **E 5-17**
LJUBLJANSKEGA VELESEJMA
KJER RAZSTAVLJA

KNJIGOVEZNIČA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE, PREJ **K.T.D.**
PRVOVRSTNE IZDELKE SVOJE INDUSTRIJE

Nagravana varčnost. Na občnem zboru hranilnice in posojilnice je bilanca pokazala zopet lep napredek; promet stalno narašča od leta do leta. Vredno je omeniti, da so predvsem manjši hranilci, ki nalagajo v njej. Da nagradi njihovo dobro voljo, je bila hranilnica razpisala 10 primernih nagrad, ki so bile na občnem zboru tudi izplačane. Da se številno varčevalcev pomnoži in da se zavest varčevanja čimbolj utrdi, so podobne nagrade razpisane tudi za prihodnje leto, kar moramo spričo dejstva, da bo predvsem varčnost mogla omiliti splošno delavsko bedo, samo pozdravili in pohvalno omeniti.

40letnica. V nedeljo, 2. junija obhaja tukajšnja Vincencijeva konferenca 40letnico svojega blagoslovljenega delovanja. Za to priliko prirede gojenci tuk zavetišča akademijo, da se poklonijo in obenem zahvalijo svojim dobrotnikom. Akademija se vrši ob pol 4 popoldne v »Našem Domu«.

SMRTI najstarejše žene. Preteklo nedeljo je bila pri Svetinjah pokopana Marija Rakuša, stara mati domačega g. organista in gojenca konservatorija v Ljubljani. Kolikor je znano, je bila najstarejša žena v župniji. Dosegla je izredno starost 95 let. Pred desetimi leti je zgubila vid, drugače je bila do zadnjega čila.

Osebnost. Pri Sv. Miklavžu sta se poročila Fr. Kikec, trgovec in posestnik iz Ljutomera in Milika Mohorič, hči daleč na okrog znanega posestnika Jurija Mohoriča v Illovcih, ki je bil vedno odločen in agilen pristaš Slovenske ljudske stranke.

MOTNIK. Letošnjega skupnega romanja Slovencev v Binkoštnih na Trsat se je iz našega kraja udeležilo lepo število 20 romarjev, kateri so se vsi prav zadovoljni vrtili domov z izjavo, da bodo še pohiteli na božjo pot na Trsat. Najbolj zanimivo je pa to, da se je tega skupnega romanja udeležil tudi 80letni starček z imenom Janez Piskar p. d. »Perbarjev oče«, kateri je ravno na binkoštno nedeljo na Trsatu praznoval čil in zdrav svoj 80letni rojstni dan v krogu svojih prijateljev.

Dne 23. maja t. l. se je vršil v Motniku komisijski ogled za novo šolsko poslopje v Motniku, ker z žalostjo se moro pripomniti, da še nima trg Motnik svojega lastnega šolskega poslopja. S pomočjo znatnih podpor bodo mogoče v par letih prirediti z gradbo, kajti stavbišče je določeno, načrti so napravljivi in potrjeni, samo denarja še manjka, zato je se obračamo na vse oblasti s prošnjo, naj nam bodo v tem oziru naklonjeni, ker edinele z znatnimi podporami nam bo mogoče postaviti nujno potrebno šolsko poslopje.

Rogaška Slatina

Otvoritev planinske kočice na Donački gori se je vršila v nedeljo 26. t. m. zelo svečanostno. Na predvečer je gorel na gori kres, žgal se je umetni ogenj in pokali so topiči. Zbralo se je na vrhu nad 300 turistov in domačinov. Sv. maša je opravil predsednik Aljaževga kluba v Mariboru, g. dr. A. Jehart, ki je potem blagoslovil kočico in imel temperamenten govor o ljubezni slovenskega ljudstva do gora in Stvarnika, ki je Slovenijo tako bogato obdaril s krajevnimi lepotami. Po sv. opravilu se je razvil na gori pravcati planinski tabor, ki ga je otvoril z daljšim govorom predsednik domače podružnice SPD g. dr. Šter. Za njim je govoril starosta slovenskih planincev, služni dr. Tomišek iz Ljubljane, g. Pasarič iz Zagreba, g. Jakšič je govoril za agilne »Sljemenaše« in dr. Senjor je govoril kot nadzornik podružnice. Dr. Šter, ki je še zboru sporočil pozdrave oblastnega komisarja g. dr. Leskovarja in zaprosil navzoče domačine, da tudi oni prevzamejo varstvo nad kočico, ker jim bo ista gotovo služila kot vir dohodkov s porastom turistovskega prometa v tem okolišju. Govorji so bili navdušeno aplaudirani. Pri celokupni slavnosti je lepo prepevalo slatinsko pevsko društvo »Sloga«.

Cerkveni vestnik

SPORED PROCESIJE PRESV. RESNJEGA TELESIA V STOLNICI.

O osmih slovesna pontifikalna sv. maša. Po maši gre ob vedrem vremenu procesija: Pred Skofijo, Stritarjeva ulica, pred frančiškansko cerkvijo I. blagoslov. — Wolfova ulica, Kongresni trg, pred spomenikom presv. Trojice II. blagoslov, ki so ga udeležili že prej tam zbrana šolska mladina. — Emonska cesta, Čopjeva cesta, čez most, pred šentjakobskim znamenjem III. blagoslov. — Stari trg, Mestni trg, pred mestno hišo IV. blagoslov.

Razvrstitve.

I. Društva: 1. Prosv. zveza z zastavo, Stoln. prosveta. 2. Krščansko žensko društvo 3. Kat. mladeniško društvo. 4. Kat. društvo rokodelskih pomočnikov. 5. Kerkova mladina in krščanski socialisti 6. Akademsko društva Danica, Zarja, Borba, Starecinstvo.

II. Ženske Marijine družbe: 1. Dekliška iz Lichtenthurna. 2. Dekliška iz križank 3. Uršulinska tretja 4. Marije Pomočnice. 5. Notranja uršulinska. 6. Stolne. 7. Gospodičen in gospa pri oo. jezuitih.

III. Bandero Naše Ljube Gospe: ženske svetilke, narodne noše.

IV. Bandero presv. Rešnjega Telesa: moški svetilci, moške Marijine družbe, stolna Vincencijeva konferenca.

V. Dečki in deklice.

VI. Prva četa vojske z godbo.

VII. Mestni magistrat, trg. zbornica, uradništvo, univerza, oblastni odbor.

VIII. Oo. frančiškani, duhovščina, Presvetli z Najsvetejšim.

IX. Veliki župan in divizionar, uradniki in častniški zbor.

X. Druga četa vojske.

Verniki ob ulicah, kjer se pomika procesija, se naprošajo, da iz spoštovanja do evharističnega Boga okrase in razsvetle okna na cesto.

Občinstvo naj procesije na trga. Krščanski takt zahteva, da verniki pokleknejo, ko neso mimo Najsvetejše.

Sv. maše so od 4. do 8. vsake pol ure, ob 9. in pol 12.

Devetdnevna pobožnost na čast presv. Sreca v cerkvi sv. Jožefa se bo obhajala od 1. do 9. junija. Vsa večer bo ob pol 8 kratek govor in blagoslov. Ves mesec junij bo ob 6 zjutraj sv. maša z blagoslovom.

Križanska moška in mladeniška Marijina družba se udeležijo danes dopoldne procesije v stolnici (zbirališče med cerkvijo in semeniščem pri zastavi), popoldne ob 5 pa slovesnosti križanske dijaške kongregacije v cerkvi, oziroma samostanski viteški dvorani. Prosimo polnoštevilno in z družbenimi znaki.

V kongregaciji Marije Morske Zvezde v Križankah izvrši danes 30. maja presvetli gosp. pomožni škof dr. Gregor Rožman sprejem novih članov. Sprejem se zaključijo v križevniški viteški dvorani s kratko pomembno proslavo zlato-mašniškega jubileja Pija XI, ki praznuje naslednji dan 51. maja svoj 72. rojstni dan. K sprejemu in proslavi so vse dijaške, akademske in druge mladinske in moške kongregacije razpisno vabljenec. Posebnih vabil ni. Slovesnost se začne ob 5 popoldne in se završi ob pol 7.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Cetrtek, 30. maja, 9. Slovesno pritrkavanje iz cerkve sv. Petra v Ljubljani. — 10.30 Trio Glasb. Matice iz Ptuja; Smetana; Trio G-mol op. 15, Suk; Trio C-mol op. 2. — 11.30 Otvoritev ljublj. velesejma. Govor preds. lj veles. g. Fr. Bonača. Otvoritveni govor vladn. zastopnika; nato promenadni koncert Dravske div. godbe: 1. Muhvič: Srb, Slovenec in Hrvat, mars. 2. Parma: Pozdrav z Goranske, valček. 3. Čizek: Iz srbske šume i utrine. 4. Ganne: La czarine, konc. mazurka. 5. Cerin: Dljaj dekle pušelje! mars. — 15. Repr. glasba. — 15.30 Calderon: Stanovitni kraljevič, drama v treh dej. izvaja ljublj. kat. društvo rok. pomočnikov. — 16.30 Petje ljublj. katol. društva: 1. Jenko: Rojakom. 2. Vodopivec: Na poljani. 3. Vodopivec: V večerni uri. 4. Ipavice: Imel sem ljubi dve. 5. Schwab: Usehli cvet. 6. Mirk: Na trgu. 7. Krek: Ljubezen in pomlad. 8. Hajdrih: Slabo sveča je brlela. 9. Kocjančič: Popotna pesem. Vmes godba terceta ljublj. katol. društva. — 18. O pomenu rokodelskih društev, predava prof. dr. J. Lavrentič. — 20. Evharistični oratorij, izvaja cerkveni zbor iz Viča: 1. Goller: Slavospev. 2. Sattner: O Jezus naših src radost 3. Hochreiter: Praznika sveta. 4. Mav: Moli zemlja. 5. Hochreiter: Beseda večna. 6. Dr. Kimovec: Srce Kraljevo. 7. Premrl: Do Marije. 8. Sattner: Vijemio ti vence. 9. Vodopivec: Imaculata. 10. Bunc: Spomni se. 11. Sattner: Zdrava morskazvezda. 12. Rihar: Zbogom dan's Marija pravi. — 21. Religiozna glasba, izvaja Radio-ork.: Schubert: Prošnja, Gounod: Ave Marija, Noren: Arija Religiosa, Schubert: Ave Marija, Beethoven: Narava slavi Boga, Kreutzer: To je Gospodov dan, Mozart: Zbor duhovnov iz op. Carobna piščal, Mendelsohn: Bartholdy, Liszt: Consolation, Chopin: Preludij. — 22. Casovna napoved in dnevna poročila.

Petek, 31. maja: 12.30 Reproducirana glasba. 13. Casovna napoved, borzna poročila in reproducirana glasba. — 17. Koncert Radio-orkestra: Delinger: Don Cesar, Ertl: Velikomestna deca, Florev: Fantazija iz op. Marlia, Uhl: Dumajski boheme. — 18. Primerjalnoe veroslovje, vseuč. prof. dr. Ehrlich. — 18.30 Gospodinjstvo, gđe. Cilka Kerkova. 19. Francoščina, dr. Leben. — 19.30 Iz glasbenega sveta, dr. Vurnik. — 20. Pevski večer gđe. Rohrmannove: 1. Škerjanc: Pred ogledalom. 2. Škerjanc: Počitek pod goro. 3. Čajkovskij: Naj pade tvoj glas. 4. R. Strauß: Tajni poziv. 5. J. Pavčić: Uspavanka. 6. Dvořak: Rusalka. 7. Leoncavallo: Bajazzo. Nedda. 8. Halevy: Zidinja; Romanca Rehe. 9. Weber: Carostelec. Vmesne točke izvajata na citre gg. Loeskeja: 1. Gozdni odmevi. 2. Girlov valček. 3. Zlata Elza. 4. Dunajski izvožeki. 5. Večerni spomini, fantazija. 6. Mlinarica, valček. 7. Venček slovenskih pesmi. 8. Lepa naša domovina. Koncert Radio-orkestra: Per aspera ad Astra, Strauß: V ljubezenskih sferah, Rossini: Semiramis, Beethoven: Andante iz 5. simp. Brown-Ayer: Ohio Trik-Trot. — 22. Casovna napoved in dnevna poročila.

Drugi programi:

Cetrtek, 30. maja. — 11. Glasbena akademija. — 12. Opoldanski koncert. — 16.30 Lahka glasba. — 18.05 Nemška oddaja: Severno češki komponisti. — 19.05 Koncert mandolin in kitar. — 20. Vesela ura. — 21. Herodiada, igra. — 21.30 Petje s klavirjem. — 22.20 Lahka glasba. — Katovice: 12.10 Koncert. — 16. Poljuden koncert iz Varšave. — 20.30 Večerni koncert iz Krakova. — 23. Plošče. — Rim: 13.15 Trio. — 17.30 Koncert. — 21. Koncert simfoničnega orkestra. — Berlin: 15.30 Umetnost pripovedovanja. — 17. Zabavna glasba. — 19. Umetnost, okus in moda. — 20.45 Orkestralni koncert; nato pesna glasba. — Dunaj: 10.20 Orgelski koncert. — 11. Koncert ženskega simf. orkestra. — 15.45 Orkestralna glasba. — 17.40 Skozi afriško stepe. — 19.20 Komorna glasba. — 20.15 Ljudski večeri. — Milan: 11.15 Plošče. — 13.35 Jazz. — 16.30 Otroško petje. — 17. Jazz. — 20.30 Mascagni: Lodoletta, opera. — 23.15 Jazz. — Budapest: 10.30 Cerkvena glasba. — 12. Koncert opernega orkestra. — 16. Glasba in predavanja. — 17.45 Lahka orkestralna glasba. — 18.50 Stare ograde pesmi s ciganskim orkestrom. — 20.10 Igra v studiu. — 22.10 Ciganski orkester.

Gospodarstvo

Velesojem

Danes se odpre 9. ljubljanski mednarodni vzorčni velesojem, stojimo torej skoro neposredno pred desetletnico te institucije, ki si je v tej razmeroma kratki dobi znala pridobiti tako popularnost. V celni naši državi, po najzgodnejših krajih poznajo ljubljanski velesojem, ki vsako leto privede nad 100.000 obiskovalcev. Tujski promet nam ne priteguje samo naša letovišča, ampak največ velesojem. Izračunali so že tudi koliko profitira Slovenija ob velesojem: svota gre v težke milijone. Tako je postal ljubljanski velesojem za Slovenijo ena najprivlačnejših točk. Tisoči tujih gostov bo prišlo ogledati si bogato založeni velesojem in marsikdo si bo privoščil še kak dan oddiha v naših krajih, da tako spozna tudi še nekaj drugih lepot Slovenije, ki je pravzaprav skoro vsa tujuje iz Ljubljane v prav kratkem času pristopna.

Kljub gospodarski stagnaciji, ki je v zvezi s težkim položajem našega kmetijstva, privabi ljubljanski velesojem vsako leto več kupcev in razstavljajcev. Tako je bilo na prvem velesojem leta 1921 470 razstavljajcev, od teh samo 29 iz inozemstva. Letos pa je na sejmu zastopanih okrog 700 tvrdk od teh okrog 200 iz inozemstva. Te številke kažejo naraščajoči pomen te institucije, kar se mora tem bolj povdariti, ker so v mnogi po vojni ustanovljeni velesojemijah kaj kmalu zaprli, le malo kateri so mogli zdržati konkurenco, ali pa celo napredovali tako kakor je pač napredoval naš velesojem.

Naš velesojem je naša najveličastnejša revija, pregled dela mnogobrojnih rok v naši obrtni in industrijski delavnosti, ki kaže vedno lepše uspehe. Ne vidimo pa na velesojemju samo splošnih uspehov našega gospodarstva v povojnih letih, ampak dejstvo je tudi, da je tudi proizvod našega delavca precej napredoval, da postaja naš delavec vedno boljši in se približuje svojim tovarišem iz kakih kolonij, zato pa jih ne vidimo v vrstah onih gospodarjev, ki se zavedajo, da so sicer tuji, pa vendar delajo in služijo na naši zemlji, od naših delavcev.

Končno moramo povdariti, da so velesojem Slovenijo bolj zblížali z ostalo državo kakor marsikatero druge institucije. Posebno na to moramo polagati veliko pozornost in če bi velesojemij imeli samo ta namen, bi bili potrebni in vredni vsake podpore tako Slovencev kakor tudi naših bratov in države kot celote.

Zato je iskrena želja vse Slovenije, da naj bo tudi deveti velesojem uspešno prireditelj kakor vse dosedanje, še bolj pa da bo prihodnji velesojem, deseti in jubilejni najbolj imponanten in manifestacija deset let naše trgovske, obrtne in industrijske delavnosti!

Bencin

Automobilski klub Kraljevine S. H. S. Sekcija Ljubljana nas naproša za priobčenje sledečih vrstic.

Ze itak visoke cene bencina so bile zlasti v Sloveniji zelo pretirane in so znašale 8,50 Din ali celo več za liter. V sled tega je ljubljanska Sekcija Avtokluba pokrenila akcijo v svrhu znižanja teh cen ter stopila v ta namen v stik z raznimi dobavitelji, da doseže od njih za svoje člane vsaj 10% znižanje na dnevni cen. Sklepa se je o tem tudi na letošnjem obnem zboru ljubljanske Sekcije.

Takoj nato se je tudi bencinski kartel, obstoječ iz Anglo-Jugosl. petrolejske d. d. (Shell), Standard Oil Co. in Vacuum Oil Co. stavil v pregovore z ljubljansko Sekcijo Avtomobilskega kluba in ponudil 4,5%, odnosno 5%-no bonifikacijo članom Avtokluba Sekcije Ljubljana na vseh črpalkah v Sloveniji. Kljub številnim razgovorom in dolgotrajnim pogajanjem višje bonifikacije ni bilo mogoče doseči, ker se je s strani dobaviteljev zastopalo stališče, da tega lastna cena ne dopušča.

Upravni odbor Avtomobilskega kluba Sekcije Ljubljana se je zato odločil sprejeti to ponudbo, če ravno je bila bonifikacija samo 5%-na. Vodilo ga je pri tem dejstvo, da so bile prilegane v pogodbo vse črpalke v Sloveniji in ne samo one v Ljubljani in da je bilo na tak način ustrezno vsemu, torej tudi izvenljubljanskemu članstvu. Čeravno je bil dogovor s kartelom sklenjen, se ga s strani kartela iz neznanih vzrokov ni pričelo izvajati. Šele po tednih je počela tvrdka Standard Oil Co., kot prva, priznavati dogovorjene popuste.

Medtem je pa ljubljanska tvrdka Viktor Bohinec, dovršivši montažo svoje črpalke, ponudila članom ljubljanske Sekcije Avtokluba 10%-no bonifikacijo, tako, da bi znašala cena bencina, upoštevaje medtem tudi znižano trošarino, 7 Din za liter. Tvrdka je prevzela razum tega tudi še gotovo dobrodošlo obvezo, da bo bencin eden najlažjih v Ljubljani, z garantirano težo 715-720g.

Upravni odbor, ki po vsebini dogovora s kartelom ni bil vezan, monopolizirajoč odjem pri kartelu, je seveda tudi to zelo dobrodošlo mo ponudbo z veseljem sprejel.

Cim je pričela črpalka tvrdke Bohinec oddajati bencin po tej dogovorjeni ceni, je pa kartel v Ljubljani takoj znižal ceno na 6 Din za liter. Kartel pa nudi bencin po 6 Din samo na črpalkah v Ljubljani, ne pa tudi povsod drugod v Sloveniji, koder drži cene še vedno nad 7 Din. Cilji, ki jih s tem zasleduje, so nam sicer neznan, značilno pa je zanje tudi dejstvo, da smejo prodajati kartelove črpalke bencin po 6 Din le v omejeni množini in se ga ne more dobiti, zlasti ne na zalogo v barelih. Ena kartelova črpalka je pa dne 23. t. m. že ustavila oddajo.

Ne glede na cilje, ki jih kartel zasleduje, pa moramo ugotoviti, da nedvoumno in dokončno dogovorjenih bonifikacij članom Avtokluba Sekcije Ljubljana pri ceni 6 Din ne priznava več. Ugotavljamo pa z zadovoljstvom, da se je tako posrečilo znižati ceno bencinu in sicer ne samo za razliko vsled znižane trošarine od Din 0,80 za liter, temveč tudi še za nadaljnjih Din 1,70 za liter.

Na drugi strani pa nam ni ostalo neopaženo, da kartelu svojčas lastna cena ni dopuščala pristati na več nego 5%-ten popust, dočim je v momentu, ko je ena črpalka mogla nuditi samo članstvu naše sekcije — torej žal še zelo malemu številu odjemalcev — 10%-ni popust, mogoče znižati ceno kar za celih 22%. Tudi javnosti to poslovanje ne bo ostalo neopaženo. Vsekakor pa ne bo dalje razmišljevala o tem, ako bo kartel sedanjeno ceno od 6 Din držal trajno tudi v bodoče. Cilj ljubljanske Sekcije Avtomobilskega kluba — zagotoviti

automobilistom, predvsem pa svojemu članstvu zmernejše cene za bencin — bo s tem dosežen.

Automobilski klub Kralj. S. H. S. Sekcija Ljubljana
Predsednik:
August Praprotnik, l. r.
Tajnik:
Rado Hribar, l. r.

Nadaljevalno šolstvo

V ministruvstvu trgovine in industrije se pripravljajo zakon s pravilniki za vse nadaljevalno šolstvo.

Ker je nevarnost, da bi bila z novim zakonom združena obrtno in trgovsko nadaljevalno šolstvo v eno celoto s skupnim pravilnikom, je Gremij trgovcev v Ljubljani predložil obnemu zboru zveze trgovskih gremijev tozadevno resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta, navaja pa v glavnem sledeče:

Za vse nadaljevalno šolstvo naj se sestavi okvirni zakon oziraje se na kulturne, socialne in gospodarske prilike, s katerih se bo moglo razvijati nadaljevalno šolstvo v posameznih pokrajinah po danih prilikah in po že obstoječem razvoju. Na podlagi tega zakona naj se izdajo za vsako kategorijo nadaljevalnega šolstva, tako za trgovsko, obrtno, kmetijsko in gospodinjstvo specialni pravilniki, ki naj se ozirajo predvsem na že dane razmere o posameznih pokrajinah in ki naj nudijo možnost nadaljnjemu razvoju tega šolstva. Pri sestavi zakona in pravilnikov naj sodelujejo vsi prizadeti, posamezne strokovne organizacije in šolski strokovnjaki, da podajo svoje mnenje glede šolstva, ki tangira posamezne stroke. Nadalje zastopajo slovenski trgovci stališče, da mora ostati trgovsko nadaljevalno šolstvo najmanj na isti strokovni višini in neokrajeno kakor dosedaj in da se učni načrt, ki je predpisan za celo Slovenijo ne sme niti najmanj prikrajšati, temveč naj se še izpopolni. Končno izražajo željo, da se potrdi svoječasno predloženi pravilnik za trgovsko nadaljevalno šolstvo.

BILANCA DRŽ. HIPOTEKARNE BANKE

Iz bilance za 30. april je razvidno, da so se sredstva banke v aprilu po svoji sestavi le malo izpremenila: vsled amortizacije se je zmanjšal obrok založnic, pač pa so se povečale vloge javnih ustanov in privatnikov. Na drugi strani pa so se povečala posojila na nepremičnine, zlasti pa lombardna posojila (od 94,3 na 107,3 milj. Din), zato so se pa tudi zmanjšale naložbe pri Narodni banki in Poštni hranilnici. Bilančna svota je v aprilu narasla od 2983,95 na 3002,5 milj. Din.

V ostalem izkazuje bilanca z dne 30. aprila naslednje postavke (v milj. Din; v oklepajih stanje z dne 31. marca 1929). Aktiva: blagajna 14,2 (16), žiro pri Nar. banki in Poštni hranilnici 150,5 (195,8), posojila na nepremičnine 1999,3 (1963,9), na doklade in dohodke 283,9 (284,2), vodnim zadržugam 78,7 (79,5), za gradbo 5,2 (4,3), lombard 107,3 (94,3), menice 51,6 (49,6), akt. tekoči računi 75,7 (65,4), nepremičnine 32,2 (32,2), fond 7,9 (7,5), kavejce 26,9 (26,4), razno 169,1 (165,2); pasiva: samostojni fond 73 (73,1), fond in kapitali javnih ustanov 926,5 (914,3), privatni kapitali in vloge 404 (400,3), založnica in obveznice 957 (965,7), predt. mi 1913 5 (5), 1928 56,8 (56,8) in 1929 65,7 (65,7), rez. fond 29,1 (29,1), amort. fond 2,3 (2,3), pas. tek. računi 327 (329,8), kavejce 26,9 (26,4), razno 128,2 (115,6).

Carine in industrija. Pri našem včerajšnjem članku s tem naslovom je pomotoma izostalo pojasnilo: »Z referata tajnika Ivana Mohoriča na konferenci Zbornice v Novem Sadu, kar s tem popravljamo.

K obnemu zboru Hmelj. društva. Udeležence nedeljskega obnega zboru Hmeljarskega društva za Slovenijo nam piše: Letno poročilo, ki ga je podal društveni tajnik g. Petriček, je bilo samo hvala dosedanjemu vodstvu društva. In je je bilo te hvale toliko, da so delegati kar prezrli ugotovitve, da sta se neke seje udeležila komaj dva cela odbornika. Namigavalo je to tudi, kakor da je opozicija izhajala iz čisto političnih motivov. — Ogledali naj bi si natančneje kandidatsko listo opozicije in oni dosedanjega vodstva, pa bi dobili pravičnejše pojme o tej stvari. Večina hmeljarjev bo še naprej vodilo najostrejšo borbo zoper dosedanja način delovanja Hmeljarskega društva in je tudi prepričana, da bo do končno vendarle dosegla popoln uspeh.

Postojne ure na letošnjem ljubljanskem velesojem. IX. Mednarodni vzorčni velesojem bo odprl za promet nepretrgoma od 8. do 19. ure vsak dan od 31. maja do 9. junija t. l. Na dan otvoritve dne 30. maja bo sejmice splošno pristopno od 12. ure dalje.

Providnost v Zagrebu. Ze v soboto je ravnateljstvo »Providnosti«, zavarovalne zadruge v Zagrebu zahtevalo otvoritev konkurza, ki pa še do danes ni bil razglašen. Izgleda pa, da bo prišlo do sanacije zadruge. — Pri tej zavarovalni zadruzi so se sede v upravi vodilne osebnosti hrvatskega kmetijskega zadrudištva (zvezi v Zagrebu in Sarajevu ter Splitu), pa tudi izrazito politične osebnosti iz bivše HSS. Zavod je bil ustanovljen 1900 kot zavarovalna ustanova hrvatskega zadrudištva. — Skupno je P. do 1927 izplačala hrv. zadrudištvu 372.500 zl. kron ter 1,25 milj. Din. Zavarovana glavnica je znašala 1927 579,9 milj. Din (1926 pa 487,7 milj. Din) pri deležih 2,6 milj. in rezervah 1,3 milj. Din. Deležev pa je bilo vplačanih samo 0,87 milj. Din. Zadruga je izkazala za 1927 4387 Din čistega dobička.

Konkurs je razglašen v Belgradu o imovini Jakoba Alkalaja, kolonijalna trgovina na debelo, Kraljev trg 23. Pasiva znašajo okrog 5 milj., robe je v skladišču za 4,5, terjatev za 0,95 milj. Din, biša 35 na Kraljevem trgu ima vrednost 2 milj. Din in je zadolžena za 0,9 milj. Din.

Carinski dohodki v drugi polovici maja so znašali 40,3 milj. Din napram 45,5 milj. v prvi desetini meseca.

Borza

29. maja 1929.

DENAR

Tendencja na našem deviznem tržišču je evrska. — Tako beležijo učvrstitev: Berlin, Dunaj, London in Trst, druge devize so ostale v glavnem neizpremenjene. V vseh zaključenih devizah je intervenirala Narodna banka. — Jutri ljubljanska borza ne postuje.

Zagreb. Berlin 1355,75—1358,75, Bruselj 789,18 do 792,18, Budimpešta 990,99—993,99, Dunaj 798,06 do 801,06, Curih 1094,40—1097,40, London 275,70 do 276,50, Newyork 56,71—56,91, Pariz 221,58 do 223,58, Praga 168,20—169, Trst 296,87—298,87.

Curih. Belgrad 9,125, Berlin 123,87, Budimpešta 90,50, Bukarest 3,0825, Dunaj 72,94, London 25,195, Madrid 78,50, Newyork 519,48, Sofija 3,755, Pariz 20,3125, Praga 15,385, Trst 27,1925, Varšava 58,25.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12,50875, (valuta) 12,48, v Londonu, Newyorku in v Pragi neizpremenjeno.

Devizni tečajji na ljubljanski borzi

29. maja 1929.

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 28. V.
Amsterdam	2285,50	2291,50	2288,50	—
Berlin	1355,75	1358,75	1357,25	1356,25
Bruselj	—	790,68	—	—
Budimpešta	—	992,49	—	—
Curih	1094,40	1097,40	1095,90	1095,90
Dunaj	798,06	801,06	799,56	799,45
London	—	276,10	—	276,05
Newyork	—	56,81	—	56,80
Pariz	—	222,58	—	—
Praga	168,20	169,—	168,60	—
Trst	—	297,92	—	297,75

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 123 den., Praštediona 850 den., Kr. zav. 170 den., Strojne 70 den., Vevče 123 den., Ruše 230—240, Stavbna 50 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 399—400 (400), kasa 398,50—400 (400, 399, 398,50), termini: 6, 402—408, 7, 407 bl., 12, 422—423 (423, 422), 7 odst. inv. pos. 84,75—85,25 (85), agrari 51,50 bl. Bančni pap.: Union 202—208 (202), Poljo 15,50 do 15,75 (15,75), Hrv. 50—55, Kred. 93 bl., Jugo 83 do 84, Lj. Kr. 123 den., Medjun. 55,50, Nar. 7650, Prašted. 852,50—855 (852,50), Srpska 150—152, Zem. 140—145, Etno 164. Ind. pap.: Guttman 200 do 210, Slavonija 190—195, Slavake 103—110, Danica 130—140, Drava 410 bl., Seferana 407,50 do 425 (420), Osj. ljev. 175—185, Brod. vag. 125 do 140, Union 170—180, Ragusea 525 bl., Oceania 190 den., Trbovlje 465—470 (470), Vevče 126 den., Piv. Sar. 215 bl., Nar. mln. 20 den.

Dunaj. Don. sav. jadr. 81,30, Wiener Bankverein 22,20, Bodencredit 100,25, Creditanstalt 53,20, Escompteges. 21,70, Živno 107,25, Union 24,80, Aussiger Chemische 248,90, Mundus 185,50, Alpine 41,70, Trboveljska 58,90, Rima Murany 112,75.

Žito

Položaj na žitnem trgu se tekom današnjega dne ni izpremenil, le promet v pšenici se je nekoliko izboljšal. Značilno je, da na inozemskih tržiščih besa še vedno traja in da so tečajji v Cikagi še nazadovani. Cena za koruzo bačko in sremsko se je znižala na 220, za pšenično moko srednje bačke znamke pa na 327,50 nakl. postaja. Slovenija ne kupuje. Kupci se držijo rezervirano v pričakovanju še nižjih cen.

V Ljubljani notirajo:
Dež. prideki (vse samo ponudbe, slov. post., plač. 30 dni): pšenica bačka 80 kg 2% ml. tar. 267,50—270, junij 275,50—278,50, moka 0 g vag. bl. fko Ljubljana, plač. po prejemu 390—395, koruzna Japlaska prompt ocar. 312,50—315, za junij 307,50 do 310, julij, avgust in september 302,50—305, bačka času prim. suha 297,50—300, ječmen bar. 68—69 kg 342,50—345, bački oz. 67—68 kg 320 do 325, oves bački 265—270.

Tendencja slaba.
Novi Sad. Pšenica: par. Vršac 207,50—212,50, Koruza: bč. 215—220, Moka: 0 g 322,50—327,50, št. 2 297,50—307,50, št. 5 282,50—292,50, št. 6 277,50 do 282,50, št. 7 265—270, št. 8 180—185, Otrubi: bč., sr. in bu. 160—165. Tendencja slaba. Promet: 50 vagonov pšenice, 7 koruze in 4 moke. Skupaj: 61 vagonov.

Budimpešta. Tendencja mirna. Pšenica: okt. 22,25—22,68, zaklj. 22,68—22,69, marec 23,92 do 24,50, zaklj. 24,50—24,55. Rž: okt. 18,26—18,40, zaklj. 18,39—18,40, marec 20,10—19,88, zaklj. 19,88 do 19,90. Koruza: julij 22,85—23,30, zaključek 23,30—23,34.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: pet vagonov tramov, šest vagonov bukovih neobrobjenih plohov, dva vagona testonov, 1 vagon desk in en vagon bordonalov, skupaj 15 vagonov. Tendencja mirna.

Dr. Med. Univ. Hribar Francé

špecialist za zobne in ustne bolezni
v Krškem

ordinira od 1. junija vsak delavnik od 8—12 in od 2—5

Sport

II. Tekma aeroplanskih modelov, zgrajenih v Ljubljani. Aero-klub »Naša krila« — Oblastni odbor v Ljubljani, je tudi letos priredil tečaj za gradnjo in konstrukcijo modelov, pa bo ob svojem zaključku javno polagal obračun dela svojih gojencev. Danes v četrtki 30. t. m. se vrši na Stadionu tekma z modeli, ki se je bo udeležilo 12 do 15 modelov, ob pol 17. Vabimo vse naklonjeno javnost na udeležbo posebno pa še mladino, ki naj pokaže zanimanje za napredek tehnike na polju letalstva. Vstop prost.

Propagandni lahkoatletski meeting SK Ilirije. Edina današnja večja sportna prireditelj je lahkoatletski meeting SK Ilirije. Prireditelj je bila najprvo zamišljena kot internacionalna, pa je morala Ilirija internacionalno prireditelj preložiti na poznejši čas; zanimivost meetinga pa pri tem ne bo trpela, ker kljub temu startajo poleg številnih domačih tudi atleti iz Zagreba. Ilirija postavi poleg svoje stare garde v boj množico novih atletov, ki si jih je vzgojila v zadnjem času in s katerimi upa doseči še mnogo uspehov. Konkurenca je v vseh disciplinah velika in upati je, da bodo iz tega sledili tudi dobri rezultati. Meeting prične točno ob 15; vstopnina je propagandno nizka.

Motoklub »Ljubljana« naznanja vsem članom, da priredi v teku meseca maja oziroma junija sledeče izlete: I. Dne 30. maja na Krko, Stično in Višnjo goro oziroma po dogovoru na startu. Odhod ob 14 iz Kongresnega trga. II. Dne 2. junija na Golico. Z motorji do Sv. Križa, potem pa pešizlet na Dunajski cesti. III. Dne 9. junija izlet s piknikom v pragozdove na Dolenskem. Provijant naj vsak s seboj vzame. Odhod iz Kongresnega trga ob šestih zjutraj. IV. Dne 16. junija izlet v Kamniško Bistrico. Start ob 6 zjutraj od kavarne »Evropac« na Dunajski cesti. Člani se opozarjajo, da se izleti ne vrše, ako ni najmanj 10 vozačev na startu.

Današnje nogometne tekme v Ljubljani. Na prostoru ASK Primorja se odigra danes predzadnje kolo prvenstvenih tekem L.B. razreda. Nasprotnika sta si Slavija in Reka. Rezervi nastopita ob 15,30, I. moštvo ob 17. Za SK Reko, ki je še vedno resen tekmeec za I. mesto v tem razredu, je izid današnje tekme zelo važna. Vendar nikakor ni gotovo, da si pribori iz srečanja s Slavijo obe točki, ker ima opraviti z žilavim in požrtvovalnim nasprotnikom.

Koži manjka pri solnčenju maščobe. Bakreno temno polt in lepo gladko kožo dobite le, ako namažete loti pri solnčenju z originalnim Nigeroil (Patent št. 5922) oljem ali kremo za solnčenje in masazo. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Službene objave LNP. (Iz seje poslovnega odbora 28. maja.) Današnji prvenstveni tekmi Slavija: Reka (rezerva ob 15,30 in I. moštvo ob 17) se vršita na prostoru ASK Primorja (ne na prostoru Ilirije). Služba: odbornik LNP g. Malovrh, blagajna in biljeterji SK Slavija, vsak klub po 3 reditelje, str. sodnika za obe tekmi Černivec in Pišlar. — V nedeljo 2. junija se vrši ob 17 na prostoru ASK Primorja drž. prvenstvena tekma Primorje: Gradjski, kot predtekma ob 15,15 prvenstvena tekma Svoboda: Reka. Služba: blagajna g. Kovač in ASK Primorje, biljeterji postavljajo podsavez; rediteljstvo g. Cimperman ter 7 rediteljev ASK Primorja in 3 reditelji SK Svobode. Stranska sodnika za predtekmo gg. Vičič in Pišlar. Za delegiranje stranskih sodnikov k glavni tekmi se naproša sekcija ZNS. — Nastop službe ob 14,45. — Rezervna prvenstvena tekma Svoboda: Reka se vrši ob 10 na prostoru SK Ilirije. Služba: odbornik LNP g. Novak, vsak klub po tri reditelje, str. sodnika postavita klub sama. — Juniorskemu moštvo ZSK Hermesa izreka poslovni odbor 14-dnevno zabranjo do 13. junija po pravilniku za odigranje juniorskih prvenstvenih tekem zaradi nastopa z igr. Glavačem, ki je igral proti SK Iliriji že rezervno tekmo, v tekmi dne 26. t. m. proti juniorjem SK Ilirije. Prvenstvena tekma Hermes jun.: Slovan jun. dne 2. jun. vsled tega odpade in se verificira s 3: 0 v korist SK Slovana. Verificirajo se s pravico nastopanja dne 7. jun. za SK Svoboda. Ljubljana: Krivačič Mirko, Makovec Rudolf; za SK Jadran: Cemažer Stanko, Goli Milan, Jerančič Franc, Koman Ivan, Oven Viktor, Saus Franc, Zadel Ivan in Zajc Ivan. — Poslovni odbor je odklonil verifikacijo igr. Kalaš Ladislava in Sušteršič Franc, ker prijavitelcem nista priloženi odpustnici prejšnjih klubov SK Krakova oz. SK Natakarija. — Klubi Ilirija, Primorje, Slovan in Hermes se naprošajo, da vrnejo tajniku II tekmo 5 dni kontrolne karte, ki so jih prejeli za turnir v korist JNS. — Klubi Elan, Disk in Javornik se obveščajo, da se prično prvenstvene tekme podeželskih klubov dne 9. junija. Tozadevno prejmejo navedeni klubi sub 29. t. m. poseben dopis podsaveza. — Tajnik II.

Borba za vstop v državno prvenstvo. Predno se prične tekmovanje v nogometu za državno prvenstvo, odigrajo vsi prvaki nogometnih podsavezov in drugoplačarica kluba Zagreba in Beograda kvalifikacijske tekme. Oni klubi, ki bodo iz teh tekem, ki se odigrajo po dvojnem cup-sistemu, odnesli boljše diferenco golov, bodo nadaljevali tekmovanje in sicer po točkah. — Koliko klubov tekmuje v prvih dveh kolih? Kakor že zgoraj rečeno vsi podsavezni prvaki — osem po številu ter kluba Zagreba in Belgrada, ki sta na II. mestu prvenstva, t. j. letos Jugoslavija (Belgrad) in Gradjski (Zagreb), torej vseh klubov je 10. V smislu sklepa savezne skupščine se sestane slovenski prvak z zagrebškimi Gradjskim, ki je doslej že mnogokrat osvojil državno prvenstvo, med drugim tudi za prošlo leto. Ze to dejstvo dovolj jasno dokazuje, da je zagrebški Gradjski eden najbolj nevarnih klubov v naši državi. Ne bo torej lahka borba ASK Primorja, kateremu je poverjena naloga, da reprezentira nogom. sport Slovenije. Vendar naj ima moštvo pred oči dejstvo, da je ta naloga tem bolj častna, ker se sestane z državnim prvkom. Če se bo moštvo zavedalo te svoje naloge v popolni meri, tedaj je del uspeha zagotovljen.

Turistika

Podružnica SPD za Rogoško Slatino in okolice javlja vsem izletnikom Dončke gore, da se nabaja ključ od nove planinske keče pri posestniku A. Korose, vulgo Polajžarju, pod vrhom. Plačati je predpisane pristojbine. Istotam je na razpolago tudi vpisna knjiga.

Slovensko Planinsko društvo naznanja, da se odpre 30. t. m. Orožbna in Malnerjeva koča na Crni Prati. Preskrbljena boče z vsem potrebnim.

Odbor Turistovskega kluba Skala obvešča svoje člane, da se vrši občni zbor dne 14. junija t. l. ob osmih zvečer v damski sobi kavarne »Evropac«.

Naša ekspozitura

na Velesojem prevzema vsa naročila, naročnino in oglase za dnevnik Slovenec. - Cenjeni obiskovalci velesojemja, poslužujte se je.

Sveta življenje in vrvenje

Pregled trupla č. Janeza Bosca

Kakor znano, bo častitljivi Janez Bosco, ustanovnik salezijanske družbe, prihodnje nedelje, 2. junija, slovesno proglašen za blaženega. Pred to proglasitvijo pa je predpisana rekognicija trupla, t. j. natančna ugotovitev, v kakem stanju se nahaja in podrobno poročilo o tem se mora poslati v Rim kongregaciji svetih obredov, v katere področje spadajo beatiifikacije in kanonizacije. Ta rekognicija trupla častitljivega Janeza Bosca se je izvršila dne 16. maja.

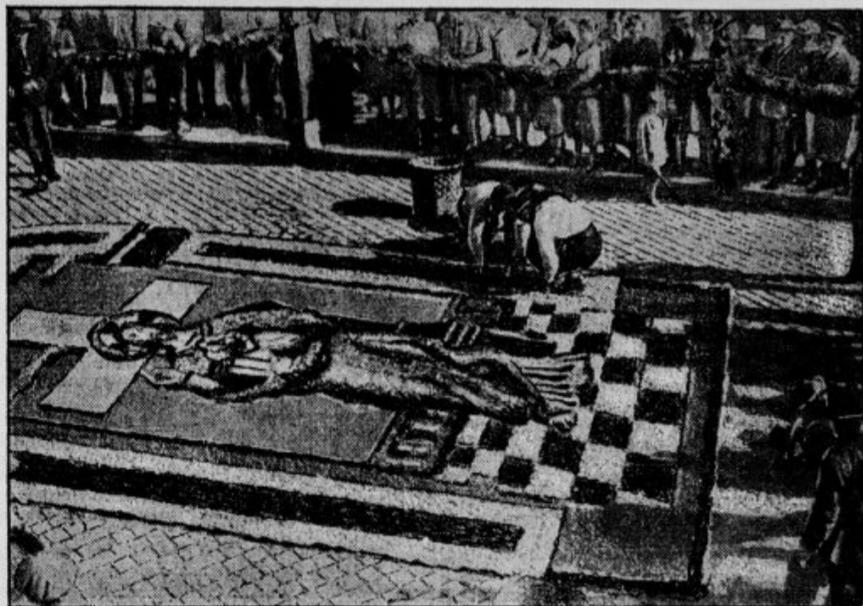
Janez Bosco je imel svojo grobnico v salezijanskem vzgajališču misijonjskih poklicev, ki se dviga sredi prijaznih gričev v dolinici Valsalice v neposredni bližini Turina. Rekognicija bi se imela vršiti tajno, brez vsake slovesnosti, toda turinske oblasti in častivci velikega apostola mladine so pritiskali na predstojništvo salezijanske družbe, naj se rekogniciji pripusti

ves dan. Truplo so položili na veliko kristalno ploščo, odstranili vso obleko ter skrbno pregledali vse telesne dele ter o vsem sestavili natančen zapisnik. Kakor je iz tega zapisnika razvidno, je okostje popolnoma dobro ohranjeno. Tako so ohranjeni tudi nekateri deli mišičevja. Med mehkiimi deli je posebno dobro ohranjen jezik.

Truplo so nato zopet skrbno sestavili, posamezne dele prevezali s srebrnimi nitmi, ga položili v krasno kristalno urno ter ga odeli v bogata mašna oblačila. Sedaj čaka slovesnega prenosa v svetišče Marije Pomočnice, ki se bo izvršil 9. junija.

Ameriški „purgarij“

Operno osebje iz Chicaga je prišlo na gostovanje v Amarillo v državi Texas. Z slavno Mary Garden kot primadono in vsemi ostalimi šikanami. Peli so opero »Thais« od Masseneta. V začetku se je zdelo, da so Amarilci zelo navdušeni. Sestnajst vodilnih trgovcev v mestu je prevzelo finančno jamstvo in podpisali so menico za 2500 dolarjev. Tako je mislil operni ravnatelj iz Chicaga, da je vse v najlepšem redu. Naenkrat pa je došlo do največjega škandala. Urednik časopisa »News-Globe« je razkril, da je bilo črtanih par prizorov zadnjega dejanja. Očividno je poprej natančno preštudiral besedilo opere in je sedaj z vso silo začel vojno proti Mary Garden, ki da je Amarilce prikrajšala za važne dele opere. Mesto Amarillo je imelo svojo

Cvetlična preproga pred Vatikanom.

loviti, da so v Amarillo pogrešane prizore že od nekdanj črtali po celem svetu in da je skladatelj Massenet to že pred leti dovolil. In ko je operno osebje poslalo menico v plačilo, je prišla s protestom poštoobratno nazaj. Se danes dolguje Amarillo čikaški operi 1600 dolarjev.

Igra s smrtjo

Devetnajstletni Jean Marienne je bil poslan v neki pariški kavarni kot natak. Gotovo ni nobeden številnih gostov, ki so vsak dan prihajali v kavarno, slutil, s kakšnimi nespametnimi mislimi se muči mladi mož. Hotel je postati filmski igralec. Ali kaj naj pač naredi, da bi obrnil nase pozornost filmskih podjetnikov? Končno je prišel na idejo, da bi mogoče s posebno drznim činom dobil angažman. Nekega večera se je odločil, da izvrši svoj načrt: hotel je skočiti s strehe vozečega avtobusa na drugi mimo vozeči avtobus. Čisto na tihem se je podal v spremstvu nekaterih prijateljev na cesto, da izvrši svoj načrt. Prijatelji so ga zaman skušali odvrtiti od tega vratolomnega dejanja. Stopil je avtobus, splezal po stopnicah na streho in čakal, da bo pripeljal mimo drug avtobus. Ko se je to zgodilo, se je pognal s strehe proti strehi mimovozečega avtobusa. Hitrost avtobusa pa je bila prevelika, mladenič je zgrešil svoj cilj in padel na tla, kjer je obležal z zlomljenim tilnikom. Svojo drznost je plačal s smrtjo.

Spomenik za boksarske svetovne mojstre v New Yorku. Na spomeniku so imena vseh dosedanjih svetovnih mojstrov v boksanju.

senzacijo. Sestnajst trgovcev je takoj izjavilo, da niti najmanj ne mislijo na to, da bi plačali manjkajočih 1600 dolarjev. Župan je v občinskem svetu ostro protestiral in v svojem zgodovinskem govoru izvajal, da se Amarillo vsaj toliko razume na umetnost kakor Chicago. Sploh naj si Mary Garden nikar ne domišljuje, da si bodo Amarilci pustili kaj takega dopasti. Trgovci imajo čisto prav, če ne plačajo, kajti Amarilci niso dobili, kar jim je bilo obljubljeno. Ali celo »Thais« ali pa sploh nobene »Thais«. Amarillo bi lahko živelo tudi brez opere »Thais«.

Bil je resnično velik polom. Ko je Mary Garden to zvedela, se je močno začudila. Da bi prizore črtala? Amarilce prikrajšala? Ja, za vse na svetu! Takoj je bil mobiliziran prireditelj predstave, ki je moral notarsko ugo-

partija. Bela Rybar je imel banko. Dal je predsedniku karto, sam si je vzel as. Predsednik je dosegel 15, Rybar 21. Nova igra. Sodni predsednik 17, Rybar zopet 21. Nato je igral z Rybarjem nek zagovornik. Tudi ta je izgubil vse igre. Rybar je vedno napravil 21.

Spor med washingtonskimi damami

V sporu med washingtonsko družbo radi zahtev gospe Gann, sestre podpredsednika Curtisa, se je zadnje dni pripetil komičen dogodek. Gospa Gann oziroma njen brat, ki je samec, stoji na stališču, da ji pripadajo pravice soproge podpredsednika, tako da ima prednost pri vseh uradniških prireditvah. Curtis je izjavil, da ima gospa Gann prednost tudi pred damami diplomatskega zbora, kar je nalletelo na živahen ugovor, vendar ne toliko pri diplomatih in njihovih soproгах samih, kakor pri soproгах senatorjev, ki ne trpe, da bi navadna gospa Gann imela prednost pred njimi.

Nedavno je priredil nek ugleden državni uradnik poslovilni banket, na katerega je bila povabljena tudi gospa Gann. Gospa Alice Longworth, soproga predsednika poslanske zbornice, pa je vabilo vrnila, ko je zvedela, da bo podpredsednikova sestra imela častni sedež. Nato je ostala doma tudi gospa Gann. Zelo iznenadeni pa so bili ljudje, ko so kmalu nato videli, kako so gospa Gann, gospod Curtis in gospa Alice Longworth mirno sedeli v isti loži senata in se med seboj ljubeznivo pogovarjali. Iz tega so sklepali, da je spor med obema damama končno vendarle poravnal. Pa so se motili. Obe dami sta le slučajno prišli v isto ložo in se nista prijateljsko razgovarjali, marveč prav pošteno prepirali. Seveda ne glasno, ampak lepo tiho, s smehljajem na ustnicah sta si pravili »levite« druga drugi. Spor za prednost washingtonskih dam pa traja dalje.

Najdaljša šahovska igra

Pred nekoliko dnevi se je končala najdaljša in najdražja šahovska igra na svetu med gospo S. A. Robertsonom v New Yorku in C. Kaystoneom v Adelaidi v Avstraliji. Ta igra je trajala okrog šest let. Igralca sta si sporočala svoje poteze pismeno. Američan je pošiljal svoja pisma preko Evrope in Sueskega prekopa, Avstralec se je pa izbral pot preko Tihega oceana in ameriške celine. Po petletni igri je Američan izrazil željo, da se igra konča potom kabelskih brzojavk. Avstralski igralec je ta predlog sprejel. Kljub temu pa se je igra zavlekla še celo leto. Nazadnje se je končala z zmago Avstralca. Američan ima sedaj čast, da plača 6000 dolarjev kot stroške za brzojavke.

Smešnice

»Ubogi ptički,« je potožila Slavica, ki je prvič prišla iz mesta na deželo, »niti kletke nimajo, kjer bi ponoči spali.«

»Prosim par čevljev za mojega fanta.«

»Katera številka?«

»Se nima nobene številke. Doslej je bil vedno bos.«

Če gospod profesor stanuje v hotelu.

Sodišče igra „ajnc“ s ciganom

V ciganskem procesu v Košicah se je vršil lokalni ogled v Zarnocu, kjer so cigani napadli trgovca Rotha. Cigani, ki so zelo svobodoljubni ljudje in ki v jetništvu silno trpe, so se neizmerno veselili, da so zopet enkrat prišli na svež zrak. Gluhonemi cigan Bela Rybar je prevzel vodstvo. Pokazal je neko drevo in z znamenji povedal, da so pri tem drevesu čakali na noč, v kateri so napadli Rotha. Gluhonemi je naštel vse, ki so se napada udeležili. On sam je le stražil. Filhe, vodja tolpe, si je prilastil veliko denarja. Rybarju so dali 200 čeških kron. Po ropu so šli v sosedno vas, kjer so igrali na karte.

Predsednik sodišča: »Ali znaš sploh igrati na karte?« — Gluhonemi je z znamenji pokazal, da zna prav dobro. Predsednik je odredil, naj prinese karte. Prinesli so najprej »rummy-karte«. Gluhonemi je z znamenji izjavil, da to niso nobene karte. Nato so prinesli navadne igralne karte. Rybar je vzel karte v roke in takoj po mešanju so videli, da je strokovnjak. Predsednik je nato izjavil, da bo z njim igral »ajnc«. Začela se je zanimiva

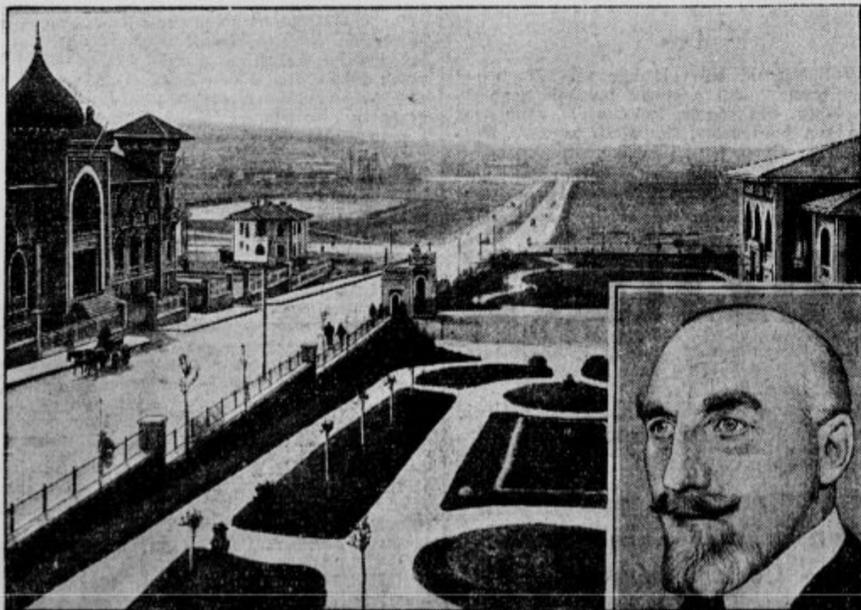
Komunistični župan v Strassbourgu. Za župana v Strassbourgu je bil izvoljen bivši komunistični poslanec Hueber. Ta volitev je sledila, ker se je odpovedal županstvu avtonomist dr. Roos, ki je v preiskovalnem zaporu.

tudi javnost, v kolikor to dopuščajo tozadevni predpisi.

Msgr. Salotti, promotor fidei rimske kongregacije, je zbral v posebni sobi zdravnike, strokovnjake in delavce, ki naj bi sodelovali pri rekogniciji in jih zaprisegel, da bodo v vsem točno in vestno postopali.

Ob določeni uri so dvignili iz grobišča ob navzočnosti vernikov in zbranih bivših gojencev rakev s truplom. Ginljiv prizor je bil, ko so vrhovni predstojnik, turinski nadškof kardinal Gamba in mestni župan polni spoštovanja poklekli pred rakev in jo s solzami v očeh poljubili. Duhovniki salezijanske družbe so nato prenesli rakev v nalašč zato pripravljeno in primerno dvorano. Pred otvoritvijo rakev je promotor fidei opozoril navzoče, da je pod kaznijo izobčenja nepooblaščenim prepovedano dotakniti se trupla ali odnesti kak njegov del, na kar je prebral dekret s pooblastilom za izvršitev rekognicije.

Nato so odprli prvo rakev iz hrastovega lesa ter dvignili pokrov, ki je pokrival cinkasto rakev s truplom. Očem navzočih so se prikazali zemeljski ostanki moža, ki vzbuja danes občudovanje vsega človeštva. Pred začetkom predpisanih formalnosti so navzoči množično dovolili, da je defilirala pred odprto rakevjo. Po defileju, ki je pričel o velikem spoštovanju do blaženega, so skrbno zaprli in zaklenili vrata dvorane, kjer so ostali le tisti, ki so bili določeni, da izvršijo delo rekognicije, vseh skupaj 12 oseb, med temi 6 zdravnikov. Nato se je pričelo delo rekognicije, ki je trajalo

Pogled na Angoro. Novo glavno mesto Turčije se modernizira. Pozidavo mesta vodi prof. Jansen iz Berlina (v desnem kotu).

Za duha in srce

Nušič: Gospoda ministarka

Belgrad je zopet doživel premijero, to pot domačo, Nušičevo. Na brzo roko so pripravili njegovo nedavno napisano štiridej, komedijo »Gospoda ministarka«. Branislav Nušič danes morda od vseh najbolj pozna oni stari, patrijarhalni, maloburžujski predvojni Belgrad. Saj je vrstel iz njega. Čisto razumljivo je, da je tudi pot do novega, vedno bolj zapadnjakega povojnega Belgrada našel. Vse to dokazuje njegova dela. »Gospo ministarko« bi vstrel v ono obsežno vrsto Nušičevih politično-satiričnih komedij (Protekcija, Narodni poslanik, Sumnjivo lice), ki pomešane s čisto nušičevskimi domisleki in z do kraja smešnimi situacijami, še danes vzbujajo salve smeha in po cele sezone polnijo gledališče. Pravijo, da bo tudi ta poslednja, dolgo ostala na programu, ker si je občinstvo želi.

Nušič je še vedno svež in mnogo ustvarja, ko pred leti. Je čisto svojevrsten literaren tip pri nas. Pred vojno je ustvarjal in ustvaril morda najboljšo satiro javnega življenja srbskih srednjih in visokih stanov. Ne ono elegantno, visoko umetniško, ki so jo celo izobraženci težje doumevali (kot je n. pr. Cankarjeva), ampak ono lahko, vsem razumljivo, do kraja preprosto, ali vendar tako svojevrstno in tipično satiro, iz katere so posamezne čisto prešle v narod in postale njegove. Potem je Nušič pisal drame z zgodovinskimi ozadjem, se prebil skozi svetovno vojno, ki je mnogo težkega pustila v njem (Velika nedelja, Hiljadudevetstopenaesta, Nahod), napisal celo vrsto krajše proze in roman: Opätinsko dete in prešel v tretjo, povojno Jazo ustvarjanja (Druga knjiga, Gospoda ministarka). Čudno se zna vživeti v predmet, ga vedno podaja s smešne strani in zato dosega tolike uspehe. Kot svojevrstno in zelo zanimivo delo bi omenil njegovo: Autobiografijo. V gledališču ima Nušič čisto svoje občinstvo. Prav radi tega tudi one njegove stvari, ki umetniško niso neoporečne in najboljše dosežejo uspeh in aplavz. Uspeh posebej z materialne strani, ker kadar se daje Nušič, je gledališče polno. Tako je bilo tudi z njegovo sobotno premijero. Temperamentno ministarko je dala Zanka Stokić z velikim uspehom. Sicer pa Slovenci nušičevsko šalo in smeh že poznate po nekaterih njegovih v slovensko preloženih delih. Tone P.

Slovenski tisk

»Zveza faktorjev v Sloveniji« je začela izdati mesečnik »Slovenski tisk«, cigar urednik je Miroslav Ambrožič. — Dejstvo, da se je naš tiskarski obrt strokovno tako razvil, da je nastala potreba po strokovnem glasilu, je ne le za naše domače obrtništvo, ampak v tem posebnem slučaju v nekem oziru tudi za našo domačo kulturo velikega pomena. »Slovenski tisk« ima namreč v tesni zvezi s strokovnim napredkom obrti tudi dober del estetske kulturne naloge, kajti knjigotisk in tisk sploh živo posega v razvoj narodne estetike, če moremo govoriti o narodnih posebnostih glede tiskarskega obrta. Pri nas se je v poslednjem času razvil tiskarski obrt po smernicah, ki so mu jih določili naši najodličnejši esteti: arh. Jožef Plečnik, Izidor Cankar, v novejšem času pa arhitekta Domijan Serajnik in Janko Omahen. Upravičeno tedaj govorimo o slovenskem tisku, o estetsko specifično narodnem tisku in pomembnost tega dejstva za splošno kulturni nivo našega naroda postane na mah vidna. Slovenski tisk, ki jih je pred vojno gojil Izidor Cankar (zlasti Dom in Svet) in kakršnih je po vojni vedno več in več, pričajo o tem, koliko smisla imamo Slovenci za lepe tiske. S strokovno revijo »Slovenski tisk« smo napravili važen korak naprej, kajti tako po strokovno-znanstvenem, kakor po strokovno-praktičnem delu je to odlična publikacija, s katero se moremo po pravici ponašati. Prva številka vsebuje: Uvodno besedo, prevod Jean Cocteaujeve pesmi »Slava tisku«, prof. dr. W. Schmidtov članek o tisku Dalmatinovega Sv. Pisma, prof. Davorina Volavška opombo o ljudski umetnosti in grafiki, študijo o različnih tehnikah tiska in njihovih posebnostih ter med drugimi bogatimi beležkami pridbuče »Slovensko bibliografijo 1929« prof. J. Šleibingerja. Skratka, odlična revija ki bo vrlo dobrodošla vsakomur, ki se zanima za slovensko knjigo.

Prešeren pri Italijanih. Prof. Umberto Urbanac-Urbani, ki je prevedel že več slovenskih in hrvaških del v italijansko, je napisal za tržaški leposlovní časopis »L'Arte« poljuden članek o Prešernu, »slovenskem Petrarkiu«. Članku je dodana

pesnikova slika. Avtor je v prozi prevedel tudi podoknico »Luna sije«.

Dr. Andrija Spilletak. Papa Pijo XI. Život i djela namjesnika Kristova. — Društvo Sv. Jeronima v Zagrebu (Trg kralja Tomislava 20) je izdalo elegantno, v belo platno vezano knjigo z zlatozrezom na 133 straneh, v kateri je opisano življenje in delovanje papeža Pija XI., in je okrašen z mnogimi podobami v bakrotisku. Cena 50 Din.

Knjiga »Državoznanstvo« od dr. Frana Ogrina (Kamnik) je izšla (tisk tiskarice M. Hrovatin) in se dobi v knjigarnah (izjemoma pri pisatelju). Obsega 156 strani velikega formata (z vsebino in kazalom) in stane broširan izvod 50 Din, vezan (omejena naklada) 62 Din, pri odzemu od 10 komadov dalje primeren popust. Obsega splošne pojme o državi, oris naše državne organizacije, pregled zakonov pred in po 6. jan 1929 ter poglavje »Misli o novi državni ureditvi«. Potrebna je vsakomur, zlasti pa kmetijcem, obrtnikom in trgovcem, županstvom, župnim uradom in knjižnicam.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

30. maja, četrtek: »Pegica mojega srca«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

31. maja, petek: »Greh«. Red C.

1. junija, sobota: »Vdova Rošlinka«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

OPERA

Začetek ob pol 20.

30. maja, četrtek: »Pri treh mladenkah«. Opera. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

31. maja, petek: »Traviata«. Red B.

1. junija, sobota: »Mignon«. Red D.

Mariborsko gledališče

30. maja, četrtek, ob 20: »Grofica Marica«. Znižane cene. Kuponi.

31. maja, petek: Zaprt.

1. junija, sobota, ob 20: »Oča Boštjan«. Ab. B. Kuponi.

Zadnja operetna predstava v mariborskem gledališču v tekoči sezoni bo morda še danes zvečer. Vizorizi se tudi letos jako simpatično sprejeta kraljica operet »Grofica Marica« kot ljudska predstava pri znižanih cenah.

DOKTORJA FRANCETA PREŠERNA Zbrano delo je najlepši knjižni dar Slovincem v letu 1929. V neizpremenjeni obliki prvega natisa bremo tu Poezije našega velikana, njegov Dodatek slovenskih poezij, potem Nameček nemških in pomembnih poezij in njegova Pisma. Imamo tedaj vsega Prešerna, ki bo po tej knjigi prodir v slebni slovenski dom ter postal last vsega našega ljudstva. (Cena broš. 40, vez. 55, celo usnje 90 Din.)

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

STORZEK, spisal Lorenzini, Ljudske knjižnice 26. zvezek — najboljša italijanska mladinska povest v lepem prevodu Jožeta Lovrenčiča z mnogimi ilustracijami. Najlepši dar za otroke po svoji čisto otroški duši prirojeni šegavosti, bujnosti in čudapolnosti. Broš. 14, vez. 22 Din.

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani

HCI CESARJA MONTEZUME, spisal Ridder Haggard. Ljudske knjižnice 25. zv. — Povest iz bojev Mehikancev zoper španske osvajače, poučna, pisana z divno fantazijo, vpletajoča v borbo krvi in plemena zvesto ljubezen. Broš. 30, vez. 42 Din.

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

Naznanila

Kalevija (bojna igra). Zveza slovenskih vojakov Ljubljana-Moste objavlja cenj. občinstvu, da ga po končani predstavi pričakuje vozovi elek, trične cestne železnice, kakor tudi avtobusi za zvezo

s kolodvorom in na ostale strani pred garnizijsko bolnico. Ponovno prosimo, da si vsakdo po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji, da ne bo navala na blagajne in da se predstava ne zavleče. Odbor.

Krekova prosveta »Zveza delavke« priredi šilvalni tečaj. Članice prosimo, naj se zgledajo 1. jun. od 7 do 9 zvečer v Alojzijevišču na Poljanski cesti številka 4. Odbor.

Vinohradsky Hlahol je imel tekem svojega dolgoletnega obstanka kot dir. češke glasbenike, ki uživajo velik sloves tudi izven meja češke domovine. Bivši dirigenti Kovarovič, Nedbal in Zuna so bili in so še znameniti operni in simfonični dirigenti. Češki skladatelj Alim, Bednar in Krička so bili njegovi vodniki. Današnji njegov dirigent Karel Šejna je nosilec idej slavni prednikov in vodi Hlahol kot reprezentativni češki umetniški zbor. Stavil si je nalogo, da seznaní s češko zborovsko literaturo tudi druge narode in je le popolnoma razumljivo, ako so vsled dolgoletnih ozkih kulturnih zvez med Čehoslovaki in Jugoslavoji usmerili svojo prvo koncertno pot ravno v Jugoslavijo. Njihovi koncerti v Subotici, Novem Sadu, Beogradu, Sisku, Splitu, Zagrebu, Mariboru in naposled v Ljubljani imajo izključno ta namen, seznaniti našo koncertno publiko s češko umetno pesmijo in njenim izvajanjem. Ker je zbor v resnici izvrsten, opozarjamo in vabimo naše občinstvo na ta koncert, ki bo v soboto ob 20 v Uniskoi dvorani.

Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske. V petek, 31. maja ob osmih skupna vaja mešanega zbora. Nastopimo! Brez izjeme vsi. Odbor.

Ustanovna skupščina »Društva občinskih službenec ljubljanske oblasti« se vrši v nedeljo 2. junija t. l. ob 10. dopoldne v posvetovalnici ljubljanskega mestnega magistrata. — Nameščence vseh mestnih, trških in drugih večjih občin ljubljanske oblasti vabimo, da se v čim večjem številu udeležijo sklicane skupščine.

4 zidarji,

vajeni zidanja s kamnom, se iščejo za takoj.

Kamolom postaja Verd pri Borovnici

Pšenična kava

Vidrove kave, ki jo je pred vojno razpošiljala tudi v Slovenijo češka tvrdka Vidra iz Prage, se še marsikdo spominja. Vidra je tudi izdajal znani časopis »Domači prijatelj«. Vidrova kava je pšenična kava in še sedaj zelo priljubljena na Češkem, a v Jugoslavijo se zaradi visoke poštnine in carne ne pošilja več. V Beogradu se izdeluje po isti metodi kot Vidra na Češkem, pšenična kava »Java«. Bivši naročniki Vidrove kave v Jugoslaviji bodo brez dvoma radi naročevali »Java« pšenično kavo, ker vedo, kako izvrstna je pšenična kava.

Pšenica je najlahtnejše žito, je boljša nego ječmen ali rž. — Iz pšenice se dela najboljša moka, najboljši kruh in tudi najboljša kava. Kava iz pšenice je boljša nego iz ječmena ali rži.

»Java« pšenična kava je žgana iz lepe banajske pšenice po preizkušeni moderni metodi.

»Java« pšenična kava je izvrstna, zelo redilna, izdatna in zelo okusna.

»Java« pšenična kava ne razburja živcev in srca, temveč krepi telo in duha. Je primerna zdrava hrana za otroke in odrasle, za slabotne in čvrste, za duševne in telesne delavce.

»Java« pšenična kava je zelo okusna ter jo z užitkom pije vsak, tudi tisti, ki sicer ne mara kave.

»Java« pšenična kava je zelo izdatna, se je ne sme preveč zakuhati in je torej zelo poceni. Razumna, štedljiva gospodinja uporablja torej le »Java« pšenično kavo.

»Java« pšenična kava ima okus kakor prava kava. Za otroke se kuha sama, za odrasle tudi sama ali pa kot pridelate k pravi kavi.

»Java« pšenično kavo razpošiljamo po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din, če se denar naprej pošlje, ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštnino plačamo mi.

Vsakemu 5 kg zavoju »Java« pšenične kave je kot darilo pridejana lepa skodelica za kavo.

Če hočete piti res dobro kavo in poceni, naročite »Java« pšenično kavo. Kdor poskusi, je zadovoljen in naš stalen odjemalec. Prepričajte se in naročite »Java« pšenično kavo.

Priporočajte »Java« pšenično kavo svojim znancem! Kdor pridobi deset naročnikov, dobi en 5 kg paket »Java« pšenične kave brezplačno in poštnine prosto.

PRZIONA KAFE »JAVA« K. D. BEOGRAD, Lomina ul. 11^a.

Naznanilo otvoritve.

Slavno občinstvo in svoje drage odjemalce vljudno obveščam, da otvorim s 1. junijem zopet svojo delikatesno trgovino na Sv. Petra cesti št. 24 in priporočam priznano dobro šunko, čajno maslo, razno pecivo in druge delikatese.

Za obilen obisk prosim kar najvljudneje udana

Marija Kaluža

delikatesna trgovina

Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 24,

prej Marijin trg. 8.

Šoferska šola

oblastveno koncesionirana I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova 52. Praktične vožnje z modernimi avtomobili, teoretični pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov. Prihodnji redni tečaj prične 1. junija.

Dobro znana izdelovalnica in razpošiljalnica

I. ROZMAN

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 85

priporoča prvovrstne pristne

kraniske klobase

lastnega izdelka na malo in veliko

Industrija volnenih izdelkov

Peter Majdič, Celje

razstavlja

volnene posteljne

odeje in koce

na

Ljubljanskem Velesajmu

„paviljon F št. 228/30“

Cenjenim obiskovalcem Ljubljanskega Velesajma priporočamo, da si ob tej priliki ogledajo bogato zalogo trvdke

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino, stroji in orodjem v LJUBLJANI, Dunajska cesta 16.

ki se je ravno založila z vsakovrstnimi stroji in orodjem za poljedelstvo in vsako obrt v priznano najboljši kakovosti iz prvovrstnih tu- in inozemskih tovarn.

Velika zaloga tudi ostalega v to stroko spadajočega blaga, to je vsakovrstnega železa in posode, kakor tudi stavbene in materiala, betonskega železa, žel. nosilk, cementa, raznega okovja, štukaturja, itd., itd., Vam zagurava hitro dobavo in ugled trvdke Vam jamči za točno postrežbo z zanesljivo dobrim blagom po najnižjih konkurenčnih cenah.

Profesor je bil kar ves iz sebe.

»Častitam ti, Sam!« reče prisrčno. »Ako bo ta čudni voz nesel vseh nas pet in našo prtljago, potem bo še boljši kot mule.«

»Gotovo bo vozil precej hitreje,« mu pravi Greg. »Mislim, da ga na tem ozemlju tudi avto ne poseka. Tako za Gadsdenom ne bomo prav nič zaostali. Kaj misliš očka? Ali je potem Jimu sploh še treba uporabiti radio? Ali ne bo najbolje, da sklenemo iti s tem čolnom kar naravnost do reke?«

»Da, tudi jaz mislim tako,« reče profesor. »Zato pa zdaj poveččajmo in zaspimo! Današnji dan je bil precej razburljiv, pa kaže, da bo jutrnji še bolj zanimiv.«

Ko je Sam zjutraj vstal, je v svojo žalost spoznal, da ni nobenega vetra. Kmalu po solnčnem vzhodu pa je lahen veter razgnal jutranje megle; ko so pozajtrkovali ter vse pospravili, je pa pihal že kar čober veter. Samu prtljaga zlepa ni bila dosti trdno privezana; nato pa se skobacajo na voz in Jim in Sam potegneta jadro gor. Veter ga napne, kolesa se začno vrteti in odpotovali so. Sapa je bila sprva bolj šibka, kmalu pa je narasla in profesorju je kar srce igralo, ko so milje ginile za njim.

»Če bo ta veter stalno pihal, bomo lahko vso razdaljo v enem dnevu prevozili,« pravi profesor.

»Prav to tudi jaz upam,« odgovori Sam. »Bojim se pa tudi, da bomo do večera strašno zbiti in vsi trdi.«

To je Sam prav povedal, kajti sunki so bili večsah jako hudi. Kolesa so bila seveda iz trdnega železa, peresa pa ne najboljše. Baš pred pojdnem ugleda Sam sprečaj pred seboj nekaj udor; hitro torej obrne svoj čoln po vetru, in pravi: »Jim, spusti jadro! Ne smemo drveti v to reč, preden se je ne ogledamo.«

T. C. Bridges:

Na pomoč!

46

Roman.

Sam se počene na vejo, prav tako Jim in zavih-tita se na drevo baš še pravočasno, da uvideta navalu divje črede. Toda Jimova bakla, ki jo je vrgel od sebe, je s plamenom zagorela, prav tedaj pa je tudi potegnil veter in pihnil plamen v visoko travo na jari. Suha šara se pokljuje vname in zagori, rdeč žar plane preko jase in zalije temno listje dreves s škrlatno svetlobo.

»Dobro si opravil!« sopiha Sam, kajti strašna grmada je pekarije tako prestrašila, da so se cvileč in krulječ razbegnili med drevjem in izginili v mrak.

Ogenj je pometel jaso skoraj kot bi mignil, pa k sreči profesorjevega samotnega drevesa ni dosegel. Kakor hitro je plamen izginil, Jim zavpije in profesor se takoj oglasi, spleza z drevesa in pride hitro preko kadečega se pepela k njima. Jim mu v naglici stvar pojasni, češ, da je smatral za edino pot, iznebiti se pekarijev, ako zažge travo; dostavi pa tudi, da se ne smejo obotavljati, kajti poriniti morajo čoln v mlako, da ga ne doseže ogenj.

Profesor Jima pozorno pogleda in napravi čuden obraz.

»Le nič ne skrbi, Jim,« reče nato ljubeznivo; »moral se boš nekoliko naspati.« Nato pa se obrne k Samu in mu pošepeta: »Malo preveč napora je bilo zanj. Ali misliš, da ga bova mogla sama spraviti v tabor?«

»Da, gospod,« odvrne Sam; »toda najprej moramo poskrbeti za čoln. Lahko se vname in potopiti bi bilo vse končano.«

Profesor pa kar zazija in vzklikne: »Kaj, tudi ti?«

45. Huda voznja.

Jim prasne v smeh, to pa ubogega profesorja skoraj stare, kajti zdaj mu je bilo jasno, da se je obema fantoma popolnoma zmešalo.

»Vse je v redu, gospod,« reče Jim. »Nič čudnega ni, če mislite, da sva znorela, kajti nisem mislil na to, da vi najnovejše Samove iznajdbe še niste videli in ne slišali o njej. Stopite z nama, pa boste takoj vse razumeli!«

Ogenj je šel po vetru skozi gozd in divjal tamkaj po suhi travi, proti vetru pa se je širil le počasi in tako za Samovo umetno vozilo še ni bilo nevarnosti. Profesor je kar obstal in strmel nad čudno prikaznijo.

»Ali mi hočeš morda reči, da boš veter ujel in to stvar gnal?« vpraša nato.

»Stopite gor, gospod!« pravi Sam s svojim navihanim muzanjem. »Sapa še vedno precej lepo pihlja. Torej se boste lahko sami prepričali, ali bo voz gnala ali ne.«

Veter se navadno obenem s solnčnim zahodom poleže, ta večer pa je bil oblačen in veter je še vedno dosti krepko pihal. Sam potegne jadro gor, veter ga napne in čudni čoln se začne premikati. Ko pa pride nekí sunek, se voz nagne in profesor je kar debelo gledal, kako ga je Sam komaj še obdržal, da se ni prekucnil.

»Prav žal mi je, gospod, da se ne morem bolje izkazati,« reče Sam. »Postajana mreč preveč temno, da bi ga mogel pravilno krmariti. Moral bom jadro skrajšati in voziti počasi.«

Sam torej voz ustavi in z Jimom jadro skrajšata, nato pa so pot nadaljevali, le da počasneje. Pa v kljub temu in v kljub neugodnemu vetru so prišli v tabor prej ko v eni uri.

Ljudske knjižnice iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 25. zvezek: Haggard, Hči Cesarja Montezume, 32 Din, vez. 42 Din. 26. zvezek: Lorenzini, Storzek in njegovo Burkasto življenje, 14 Din, vez. 22 Din. 27. zvezek: Storzek, Otkroci Solunca, 24 Din, vez. 32 Din. 28. zvezek: Haggard, Kleopatira, 28 Din, vez. 40 Din. 29. zvezek: Savinšek, Izpod Golice, 30 Din, vez. 40 Din. 30. zvezek: Stenckiewicz, Na Polju Slave, 28 Din, vez. 40 Din.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon št. 2328.

Službe isčejo

Pošten in priden
mladenič, vešč slovensčine, nemščine, srbo-hrv. ter strojepisja, želi službe kot praktikant pri kakem podjetju. Ponudbe na upravo lista pod Agilen.

Trgovski sotrudnik

mlajša moč — vojaščine prost, želi službe v mestu ali na deželi v trgovino z mešanim blagom. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5824.

Zakonski par

brez otrok išče mesta za poljedelska dela, kjer bi imel tudi stanovanje proti odslužku. Mož po polici krojač ter zna slovensko in nemško. Vprašati pri upravi »Slov.« v Mariboru pod 29—43.

Službo določa

Družabnike
sodelujoče, išče (tvrdka za izdelovanje dobičkonosnega predmeta. Ponudbe na upravo pod šifro »Podjeten« št. 5575.

Žagarja

dobroizurjenega — sprejem na venecijanski gater. Samo resne ponudbe. Nastop takoj. Stanovanje na žagi. — Josip Borišek, Litija.

Dobri zidarji

dobre trajno delo pri stavbeniku Tomaziču. — Krstnikova ulica 5, Hranilniška ulica 12.

Starejša ženska

se išče kot samostojna gospodinja na srednje veliko posestvo. Vešča mora biti živinorej in mlekarstva. — Naslov pove uprava »Slov.« št. 5896.

Čevljarški vajenec

se takoj sprejme. Anton Sinkovec, Pod trančo 1.

Poslovodkinjo

ki je zmožna samostojna voditi podružnico, s kavcijo ali garancijo najmanj 20.000 Din, sprejem. — Ponudbe pod šifro »Specerija Kranj« št. 5883.

Kuharico

perfektno, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, iščem proti dobri mesečni plači in oskrbi. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 5921.

Kurjač

k Lancovi lokomobili se išče. Le dobro izurjeni imajo prednost. Nastop službe takoj. Pod šifro: »Izurjen kurjač« št. 5915.

Kolarsk. pomočnika

za navadno delo, do 20 let starega, sprejem takoj. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 5916.

Rakek: Posestvo: hiša z moderno betonirano kletjo (do 1500 hl), enonadstropna, najboljše stanje, gospodarska poslopja, velika senožet in njiva, obe na Rakeku, 230.000 Din.

Planina: Posestvo z dobro znano gostilno ob meji, gostilniški inventar in kuhinjska oprema, opremljene 4 spalne sobe, klet, ledenica, prostorna veranda, 6 oralov zemlje in 4 oralni črna gozda. Ugodna cena.

Pojasnila za prodajo:

Dr. Ivan Černe, gospodarska pisarna, Ljubljana — Miklošičeva cesta št. 6.

Slavnemu občinstvu v ljudo naznanjam, da otvorim začetkom junija svojo čevljarstvo delavnico in trgovino z lastnimi izdelki v Kranju v Likozarjevi hiši. S tem sem svojo že več let obstoječo delavnico in trgovino samo povečal, da omogočim svojim cenj. odjemalcem s čim točnejšo postrežbo. Izdelujem vseh vrst čevljev, od najfinejših do najtrpežnejših gozdarjev in športnih čevljev po meri. Sprejemam vsa popravila, tudi čevlje, ki niso kupljeni pri meni. Skušal bom cenj. občinstvu ustreči s čim točnejšo in solidno postrežbo ter se najtopleje priporočam.

IVAN HAFNER

izdelovanje in prodaja čevljev, šk. Loka — Kranj.

Prodamo

Fine zelene barve
se prodaja večja množina po 3 Din kg. Naslov v upravi pod št. 5677.

PRODAJA KOŠNJE

I. Knez iz Ljubljane bo prodal v nedeljo, dne 2. junija t. l. svojo travo za obe letošnji košnji. Prodaja se prične ob 2 popoldne pri Ančnikovem kozolcu v Spodnji Šiški.

Jeklene vrvi

17, 22, 35 mm - večjo množino - prodaja Mihael Kavčič, Zg. Šiška, Ljubljana VII, telef. 22—97.

Gramofon

sist. »Pathé«, brez igel, s 100 ploščami, se prodaja. Cena po dogovoru. Naslov v upravi št. 5848.

Travniki v ložu

pri Čurnovcu naprodaj. — Več pove Fr. Černe, Kozarje 7, p. Dobrova.

Singerjev šival. stroj

star, se prodaja. — Naslov v upravi Slov. št. 5847.

Stoječa trava

se prodaja na celem posestvu št. 102. Medved, Dobrenja, p. Pesnica.

Harmonij

12 reg., v dobrem stanju, se prodaja. — Dobrej, Maribor, Františkanska 21.

Klavir

dobro ohranjen ceno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5879.

Ajdovo moko

prodam radi velike količine po znatno nižani ceni, kg po 3.50 Din. — Strelška ul. 33.

Opel 4/16 HP

skoro nov, dvosedez, porabi 5 in pol l bencina, ugodno naprodaj. Naslov v upravi lista pod št. 5919.

Kupimo

Trgovske stelaže
in pulte, dobro ohranjene, kateri so brez ali s steklom opremljeni, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5530.

Kupim klavir

(Stutzfliegel) modern, jeklena zvoč. greda (Stimmstock) in z jekleno podlago. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5531.

Foto - aparat

6x9 kupim. — Naslov v upravi »Slov.« št. 5891.

Kupi se:

dobro ohranjena vodna turbina za ca. 2.1 metra padca vode, 1100 do 1500 lit./sek., stoječa ali ležeča, z regulatorjem (za pogon dinamo). — Dobro ohranjen Diesel motor za ca. 45 KS, komplet, in istosmerni dinamo 230 V, 100 A s kompl. stikalno napravo. — Ponudbe na J. Hobel, Črna pri Prevaljah.

Piano

ali kratki glasovir, kupim. — Koren, Pobrežje, Cankarjeva pri Mariboru.

Auto limuzino

ali odprt, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe z opisom znamke in cene na ogl. odd. »Slovenca« pod »Autotaksi«.

Objave

Razpis.

Šolsko poslopje pri Sv. Petru pri Ljubljani (na polju) se bo zunaj prenovilo in okna, vrata ter strešni stol prepleškalo. Reflektanti naj si na licu mesta ogledajo. Pojasnila daje šolski upravitelj. — Ponudbe do 2. junija na krajni šolski odbor pri Sv. Petru, p. Moste.

Pozor!

Velika razstava slik
in okvirjev na velesejmu — Paviljon H št. 439. — A. KOS, Ljubljana, Mestni trg 25.

V vso oskrbo

do smrti sprejem starca ali starke z majhnim kapitalom v Celju. Naslov v upravi št. 5680.

V soboto 1. VI. t. l.

bo Olepševalno društvo v Mariboru oddalo dražbenim potom košnje v parkih. Reflektanti naj pridejo ob 11 dopoldne h godbenemu paviljonu v parku.

Dražba premičnin

konkurzne mase grofov Chorinski v Gor. Radgona, se vrši dne 31. maja in naslednje dni, razen nedelje. — Upravitelj konkurzne mase.

Vnajem Lokali

trgovsko-pisarniški se oddajo na Miklošičevi cesti. Pojasnila daje pisarna dr. Frlana Fr., odvetnika v Ljubljani, Miklošičeva cesta 4.

Trgovske lokale

za železino ali kako drugo podjetje oddam. Ponudbe pod: »Soliden trgovec«.

Dobro idočo gostilno

tik postaje - oddam na račun proti kavciji. Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 5893.

Trgovina

dam. klobukov v Ljubljani se da v začasni najem, pozneje prodaja. Sprejemni kapital do 15 tisoč dinarjev. — Dopise pod »Prometni prostor« na oglasni oddel. »Slov.«

Majhna trgovina

z modno in manufakturno koncesijo se odda v najem eventualno prodaja. Sprejemni kapital do 30 tisoč dinarjev. — Dopise pod »20 letna trgovina« upravi »Slovenca«.

Mebirano sobo

s hrano oddam solidni gospodični. — Naslov v upravi »Slov.« št. 5878.

Opremljeno sobo

navadno, s posebnim vzhodom, iščeta dva gospoda za takoj. — Pisma pod šifro a-b.

Posestva

Vodna moč

dobičkanosna, dobro vpljana obrt živiljska ek-sistenca, mlin in žaga, stanovanje, gospodarsko poslopje, lepa lega in v bližini Ljubljane, ob glavni cesti, blizu postaje — vsled boleznj za 300.000 Din naprodaj. Resne dopise na upravo »Slov.« Ljubljana pod »Sigurna bodočnost«.

Denar

Zastopnikom

pismeno garantiramo za zaslužek. Dnevno 100 dinarjev. Predmet potreben gospodinjstvu in družini. Delo lahko. »Delmond«, Miklošičeva c. 14, Ljubljana.

Pouk

Pozor!

Začetkom junija se prične nov tečaj v krojnim risanju in v prikojevaju rju damskih oblek kakor tudi v izdelovanju. Kroji po meri. Pouk zajamčen. Krojno učilišče in modni ateleje Roza Medved, Ljubljana, Mestni trg 24, III. nadstropje, nasproti magistrata.

Drva za kurjavo

(odpadki od žage) v vsaki množini, se dobe pri:

IVAN ŠISKA,
parna žaga in tovarna parketov, Ljubljana, Metelkova ulica 4.

Fotograf. potrebščine

in vsakovrstne aparate, tudi na broke, kupi pri strokovnjaku. Fotograf-sko specialno podjetje: Meyer, Maribor, Gospo-ska 39.

Lanene tropine

in druga krmila nudi najceneje **A. VOLK, LJUBLJANA** Resljeva cesta 24. veletrgovina žita in mlev-skih izdelkov

Arnika cvetje

podleskovo seme in vsa druga zdravilna zelišča kupujem po najvišjih cenah. — Zahtevajte cenik brezplačno. — Ed. Pisler, Vrhnika.

Klavirje

in pianine prodaja in izposojuje najceneje, tudi na broke **Warbinek, Ljubljana** Gregorčičeva 5 (v bližini Glasbene Matice)

Važno za vse, ki imajo boleče noge!

Utrujene in boleče noge, ploščate noge, slabe gležnje itd. olajša takoj dr. Scholl-ov Foot-Eazer.

Dr. Scholl-ovi pripomočki

za zdravljenje nog jamčijo za brezhibno oporo oslabeledih nog, ker s tem obnovijo normalno delovanje mišic in cirkulacijo krvi in zabranjujejo vsako boleče stiskanje.

Prodajo izvršuje strokovno izurjeno osebje.

„Petovia“ zaloga Ljubljana Dunajska cesta 1-a.

čevljev

Stanovanja

Dve sobi

v centru mesta, v bližini magistrata, meblirani, snožni, s souporabo klavirja in kopalnice, oddam dvema učiteljicama v starosti 35 do 45 let, katerih želja je mirno in družinsko življenje. Cena dvakrat 300 dinarjev. Dogovor ustmeno. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Zdrav domači mir«.

Prazno sobo

v centru išče gospodična. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5873.

Eno ali dve sobi

kabinet in kuhinjo išče za takoj zakon. par brez otrok. — Ponudbe pod »Mlad zakonski par« na upravo »Slovenca«.

Kmetije

do 50 oralov pri Mariboru, potem dobro idočo gostilno v Mariboru prodaja Zažorski, Maribor — Tatenbahova ulica št. 19 pri Petku.

Vogalna hiša

enonadstrop., velika delavnica, 7 sob s pritliklami, posebno stavbo za pralnico in drugo ter vrtcem se prodaja za 300.000 Din. Potreben takojšen znesek 100.000 Din. Pojasnila v trgovini Seljak, Prešernova ul. 52.

Posestvo

z vsem inventarjem, ob kakih reki, se išče v najem event. se kupi. — Naslov se poizve v upr. »Slovenca« pod št. 5766.

inserirajte v „Slovenca“

Soferska šola

prva oblastv. koncesijon., Camernik, Ljubljana (Jugovavto), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovniški teoretičen pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Zas. krojno učilišče

Ljubljana, Stari trg 19, sporoča, da otvori 10. junija v tej sezoni zadnji tečaj krojenja, šivanja damskih oblek in perila. Izrabite redko priliko, ker je honorar nižan. Izdelava krojev.

Razno

Foto-Holynski
Ljubljana, Dunajska cesta 6. - Solidno delo! - Nizke cene!

Za birmo

Fotografski ateleje novo otvorjen; najmodernejši aparati, najnovije svetlobne naprave. — Foto Meyer, Maribor, Gospo-ska 39.

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah. **CERNE, juvelir, Ljubljana.** Wolfova ulica št. 3.

Fiat - auto

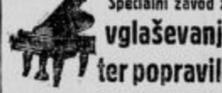
501

brezhiben in dobro ohranjen, štirisedez, zamenjam

za 1½ tonski tovorni auto. Prijave pod »Ugodna prilika« pri upravi »Slovenca«.

N. Sadlucki odpotuje!

Hirosof in psihografolog Sadlucki sprejema vsak dan od 9 do 12 in od 14 do 19. Celje, Hotel »Evropa« št. 14. Ostane v Celju le še do 1. junija. Potem odide v Trbovlje, Laško in Dobro.

Specialni zavod za vglasavanje ter popravila glasovirjev in harmonijev! Postrežba strokovna! Gene nizke! **G. JURÁSEK** Ljubljana, Ključavničarska ulica 3/II — vhod Mestni trg 22 in Cankarjevo nabrežje 13.

LJUBLJANA, Komenskega ulica 20

BEOGRAD, Carinska ulica 10

„ČEHOSTAKLO“

Industrija stekla

Industrija stekla

Učilišče za strojno pletenje

Pričetek prvega tečaja 1. julija

ter bo trajal dva ali tri mesece. Poučevalo se bo teoretično in praktično pletenje na raznih sistemih strojev, krojenje, šivanje, izdelava in apretura pletenin, kalkulacija, določitev potrebnih surovin itd. Učilišče, ki je oblastveno prijavljeno, je pod nadzorstvom šolske oblasti za strokovno šolstvo. — Prijave sprejema in daje pojasnila FRANZL GIZELA, Ljubljana, Privoz 10.

Pozor, obiskovalci velesejma!

Ob priliki velesejma si ogledajte mojo veliko zalogo

POHIŠTVA

krasne spalnice, jedilnice in kuhinjske opreme. — Solidno delo in nizke cene! —

Josip Kuhar

splošno mizarstvo — zaloga pohištva, ŠT. VID št. 79 — nad Ljubljano.

Natečaj

Administrativna šola bo sprejela tega leta 60 gojencev (učencev).

Sola traja tri leta in prične 1. oktobra.

Predpise glede natečaja in program za polaganje sprejemnega izpita bodo zainteresenti lahko videli v objavljenem natečaju, kateri je doposlan poljedelskim fakultetam (Poljoprivredni in šumarski odsek), tehničkim fakultetam (odsek za inženjere - tehnologe), ekonomsko - komercialni visoki šoli, državnim trgovskim akademijam, državnim srednjim tehničkim šolam in vsem komandam vojnih okrogov. Prav tako se razpis lahko vidi ali pa dobi v administrativni šoli v Beogradu (Dolni grad).

Prijave za sprejem v šolo se morajo poslati najpozneje do 15. avgusta 1929.

Iz uprave administrativne šole št. 1304, 15. maja 1929. leta v Beogradu.

Ivan Perdan nasledniki, Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in šerijjskega blaga. Glavni založnik švedskih in večjih vžigalic nudi po najnižji dnevni ceni: kav., riž, najfinejše namizno olje, testenine, čaj, žganje in vse drugo špecerijsko blago. Postrežba točna in solidna.

Cycles Aiglon

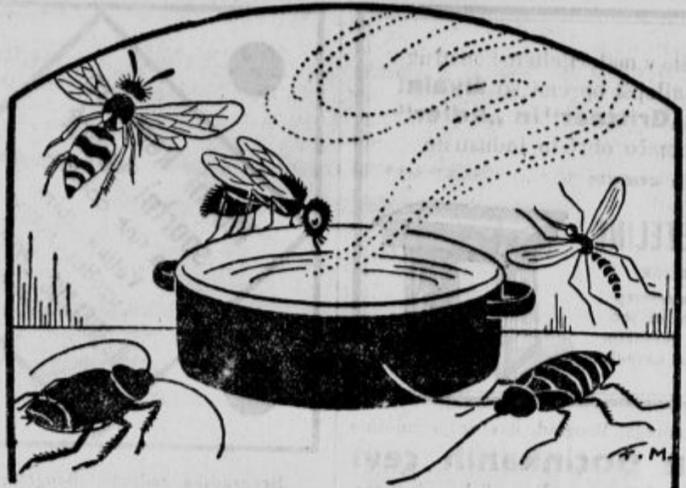

Prvovrstni francoski izdelek — Najboljši tek Cene brez konkurence!

Viktor Bohinec

Ljubljana, Dunajska cesta 21

Ceniki brezplačno!

Ali Vam tekne

Vaša jed, kadar ugledate v kuhinji ta-le prizor? Gotovo ne! — Da se rešite tega neznosnega mrčesa, ki Vam okužuje Vašo jed, uporabljajte najdovršenejše sredstvo za pokoučavanje

SHELLTOX

Razpršuj Shelltox samo s Shelltox brizgalno, ki Vam zagotavlja največji uspeh. Razpršena meglica Shelltoxa **zanesljivo usmrti** zasačeni mrčes ter tekom nekaj minut

osvobodi Vašo hišo muh, moljcev, komarjev, bolh, sčenic, mravelj, ščurkov, njihovih zalog in ličink.

Tiskana navodila dobite pri Vašem prodajalcu. Vporabljeni Shelltox znači vzdrževati v hiši higijeno v najvišji meri.

Dobiva se povsod.

Pohištvo - preproge

Linolej, zavese, posteljne odeje, namizni prti, vzglavja, tuhenti, šivane odeje, volnena pregrinjala, pregrinjala za mobilje, gradl za matrace, kakor tudi vse vrste lesenih, tapetniških in železnih mobilij po čudovito nizkih cenah pri: **KAROLU PREIS, MARIBOR, Gosposka ulica št. 20.** Ceniki zastoj! Ceniki zastoj!

Mineralno in blatno Kopališče Daruvar

radioaktivni topli izvirkvi 38 do 50° C
Najuspešnejše zdravljenje: **ženskih boleznih**, revmatizma, podagre, išiasa, slabokrvnosti in splošne slabosti.

Celo leto otvoren! Ugodno letovišče!
Zmerne cene! Ugodne železn. zveze!

Izven glavne sezone znaten popust!
Zahtevajte prospekte od Ravnateljstva kopališča

Na drobno! — Na debelo! Oglejte si našo zalogo!

Na drobno! — Na debelo!

Oglejte si našo zalogo!

Kuhinjsko posodo, porcelan, steklenino, železnino, pločvino, nosilke, cement.

Vse vrste orodja

najceneje pri

B. ŽILIČ, LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 11 (poleg figovca.)

Zahvala

TOMAŽ BIZILJ se v svojem in v imenu svojih hčerk najiskreneje zahvaljuje za vse tolažilne dokaze sočutja in izraze sožalja, ki jih je prejel ob prerani izgubi svoje ljubljene soproge oziroma matere, gospe

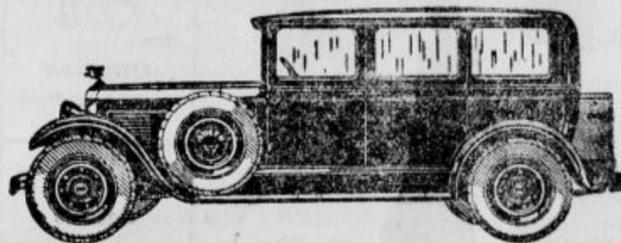
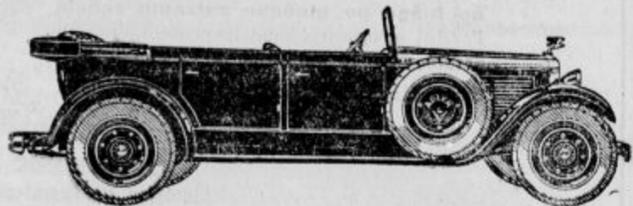
Francke Bizilj

Posebno zahvalo pa izreka gg. zdravnikom, čč. sestram usmiljenkam, gg. pevcem »Ljubljanskega Zvona«, »Slavca«, »Krakovo-Trnovo« in »Glasbene Matic« za ganljivo žalno petje, vsem darovalcem vencev in cvetja ter končno vsem številnim prijateljem in znancem, ki so blagopokojnico spremili na njeni zadnji poti.

Ljubljana, dne 30. maja 1929.

»ADLER«

nemški kvalitetni avtomobili najnovejše konstrukcije

Tipa „FAVORIT“, 4 cilindri, 2000 cm³ vsebine, 8/35 KS

šasija Din 69.000.—
odprt 4-5 sedežen s 4 vratmi „ 82.500.—
limuzina 4-5 sedežna s 4 vratmi „ 82.500.—

Tipa „STANDARD 6“, 6 cilindrov, 3000 cm³ vsebine, 12/50 KS

odprt 2-sedežen, 2 vrat in rezervni sedeži Din 120.000.—
odprt 4-5 sedežen, 4 vrata „ 115.000.—
odprt 6-7 sedežen, 4 vrata „ 135.000.—
kabriolet 2-sedežen, 2 vrata in rezervni sedeži „ 137.000.—
kabriolet 4-5 sedežen, 4 vrata „ 145.000.—
limuzina 4-5 sedežna, 4 vrata „ 125.000.—
Pullmann-limuzina, 6-7 sedežna, 4 vrata „ 145.000.—
limuzine v luksuzni opremi stanejo Din 8000.— več

Tipa „STANDARD 8“, 8 cilindrov, 3800 cm³ vsebine, 15/70 KS

odprt 6-7 sedežen, 4 vrata Din 175.000.—
Pullmann-limuzina, 6-7 sedežna, 4 vrata, luksuzna oprema „ 195.000.—

Tipa „L 6“, tovorni 1-tonski, 50 KS, 6 cilindrov

šasija Din 95.000.—
odprt „ 105.000.—
zaprt „ 120.000.—

Tipa „L 9“, tovorni 1½ tonski, 32 KS, 4 cilindri

šasija Din 105.000.—
odprt „ 115.000.—
zaprt „ 129.000.—

Vsi vozovi so opremljeni z 2 kompl. rez. kolesi razen tipe „FAVORIT“ in tovornih avtomobilov, ki imajo po eno rez. kolo

Glavno zastopstvo in skladišče rezervnih delov:

Ing. C. R. Luckmann, Ljubljana, Ahacljeva cesta 10

Paviljon G na velesojmu

Ustanovljeno l. 1879
Telefon št. 2553

Ključavničarstvo AVGUST MARTINČIČ

LJUBLJANA, Rimska cesta 14
prvo in edino podjetje za napravo
jeklenih valjčnih zastorov v Sloveniji

priporoča napravo novih valjčnih zastorov in popravo istih po konkurenčnih cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročilo

solčnih plah, okrižij vsake vrste od priproste do najbogatejše izpeljave, škarjasta omrežja, železja za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja, železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča, podpečnike iz železa in bakra.

Stalna zaloge štedilnikov v priznani vestni in solidni izdelavi! - Avtoveno varenje in rezanje.

KOSTANJEV LES za tanin
HRASTOV TANINSKI LES
BUKOVA DRVA

kupuje stalno najugodnejše
ERNEST MARINC. CELJE
Zrinjskega ulica št. 4 - Telefon št. 136

Krajevne zastopnike

v vseh krajih Hrvatske in Slavonije iščem za prvovrstni inozemski - tosezoški predmet. Zasluzek velik in siguran. Samo energične moči naj se javijo na PROMETNO AGENCIJO BEOGRAD, Wilsonov trg 107, pod šifro „LUNIKO - LONDON“.

Najboljši v materialu in konstrukciji in najlepši opremi so šivalni stroji „Gritzner“ in „Adler“ za domačo obrt in industrijo

Pouk vezanja brezploten

Le pri

JOS. PETELINC
Ljubljana

poleg Prešernovega spomenika ob vodi
Večletna garancija!
Zahtevajte ponudbe.

Beogradska zadruga, Beograd, ima večjo množino črnih in pocinkanih cevi nemškega izdelka - v dimenzijah - in sicer:

Pocinkane cevi:	Črne cevi:
1/2 " 20.000 metrov	1/4 " 4.000 metrov
3/4 " 30.000 metrov	1 " 2.000 metrov
1 " 15.000 metrov	1 1/4 " 3.000 metrov
1 1/4 " 6.000 metrov	1 1/2 " 2.000 metrov
1 1/2 " 3.000 metrov	2 " 1.000 metrov
2 " 2.000 metrov	2 1/2 " 500 metrov
	3 " 500 metrov
	3 1/2 " 500 metrov

ki jih želi prodati potom ponudbene licitacije. - Vabijo se reflektanti, da pošljejo svoje ponudbe najkasneje do 10. junija z navedbo plačilnih pogojev.

Beogradska zadruga, Beograd, ima naprodaj

štiri poltovorne avtomobile

znamke »Elite«

z nosilnostjo 2000 kilogramov. Vabijo se reflektanti, da pošljejo svoje ponudbe najkasneje do 10. junija 1929 z navedbo plačilnih pogojev. - Avtomobili se morejo pogledati vsak dan v Beogradski zadrugi.

ŽEBLJARSKA ZADRUGA KROPA

TELEFON - PODNART 2

VIJAKI

ŽEBLJI

MATICE

Moje gospe! Zagotovite si

plašč iz kožuhovine

najnovejšega kroja bajne kakovosti in izvršitve po poletni ceni. Oglejte si našo velikansko izbero v kojah št. 565-569.

M. Homschak & Co.

GRADEC, Radetzkystrasse 10 - - DUNAJ, Mariahilferstrasse 165

Najboljši in najekonomičnejši

ELEKTROMOTORJI

iz znanih čeških tovarn

Škodovi zavodi v Plzinju

se nahajajo v velikosti 1/4 do

30 k. s. stalno na zalogi v

Ljubljani. - Obrnite se na

Zastopstvo Škodovih Zavodov, Ljubljana
Selenburgova ulica 7. - Telefon 2966

„Otroški vrtec“

Prodaja se: na veseličenem prostoru ljublj. Velesejma od 30. maja do 9. junija nasproti restavraciji „Volga“. Oglejte si ga in se prepričajte, kako po nizkih cenah lahko kupite različne igračke in spomine za vaše malčke in odrasle.

Vedno na višku!

Najnovejša moda
Elegantni vzorci
Bogata izbira

Rips Ottoman za plašče	Crêpe de Chine modne barve	Chantung modne barve
Rips doublé za plašče	Crêpe de Chine imprimé	Chantung surov
Satin ondé za plašče	Crêpe Georgette modne barve	Veloutine za plašče
Crêpe Mongol	Crêpe Georgette imprimé	Taffetas
Crêpe Riviera	Japon modne barve	Crêpe Marocain
	Japon imprimé	Voile de laine imprimé

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Opozorilo!

Samo kratek čas se bode zaradi preselitve trgovine prodajalo vse manufakturno in modno blago po globoko znižanih cenah. Posebej se opozarja ljubitelje pristnih pirotskih preprog, naj ne zamudijo te ugodne prilike.

J. Kostenc

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4

Opozorjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. - Poslužujte se ga ob vsaki priliki

NA DROBNO! BREZ KONKURENCE! NA DEBELO!

Oglejte si specialne detaljne in engros trgovine

vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago napravljeno iz prave in dolge konoplje, garantirano, in sicer VRVI za zvonove, transmisije, dvigala in za telovadno orodje vseh dimenzij. - Posebno močne oprti za transmisije (Mühlengurten), oprti navadne, vseh širokosti, VRVI in MREŽE za seno, ribje mreže in vrvice, grgalne mreže (Hängematten), bombaževе vrvice za otroške postelje v vseh barvah, tržne torbice, VRVI za perilo, STRANGE, UZDE, CUNGELNI, POVODCI, tesarske, zidarske in tržne vrvice, trakovi in vrvice za žaluzije. - MOTVOZ in DRETA po tovarniških cenah! - Specijalno montiranje (splajsanje) vrvi za transmisije in dvigala se izvrši solidno in točno.

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopnino

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31. - Telefon 2441.

PODRUŽNICE: Maribor, Vetrinjska ulica 20. - Telefon 454. - Celje, Kralja Petra cesta št. 33. - Kamnik, Štuna št. 4.

Naročila in popravila se točno in vestno izvršujejo.